



AMB EL PAPA, A LA SAGRADA FAMÍLIA

Benet XVI: «La veritable llibertat és orientar-se segons la mesura de la veritat i del bé»



**Falten
8
setmanes**

ES COMPLEIXEN CENT ANYS DEL NAIXEMENT DE LA BEATA



El llegat d'amor de la Mare Teresa

«De sang sóc albanesa. De ciutadania, índia. Pel que fa a la fe, sóc una monja catòlica. Per la meua vocació, pertanyo al món. Pel que fa al meu cor, pertanyo totalment al Cor de Jesús.» Són paraules de la Mare Teresa de Calcuta, una dona considerada santa ja en vida. El 26 d'agost es va celebrar arreu del món el centenari del naixement d'aquesta dona que va fer de la vida un lliurament total als més pobres entre els pobres: malalts, marginats, abandonats, moribunds... tots hi trobaven una mare. El seu somriure, les seves mans obertes, la seva mirada amant, la seva confiança total en Jesús eren un reflex de l'amor de Déu. En aquest número entrevistem José Luis González-Balado, autor de *Madre Teresa: «Dios lo ha hecho todo. Yo no he hecho nada»*.

P 2-4

Creu d'acer per a la catedral nova de Lleida



La catedral nova de Lleida llueix de nou la seva creu, setanta-quatre anys després que els milicians la tiessin a terra durant la guerra civil. La creu d'acer pesa 1.540 quilos i fa 3,77 metres d'amplada i 8,37 metres d'alçada. Mn. Jesús Tarragona, canonge emèrit de la catedral, va qualificar aquest esdeveniment com a fet històric per a la catedral de Lleida, que ha recuperat el seu símbol religiós més emblemàtic: la creu.

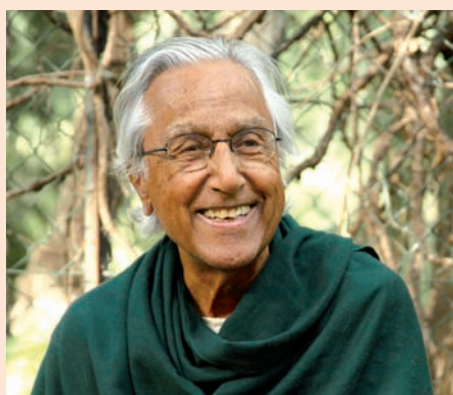
P 26

A Sant Pau «no es practiquen interrupcions voluntàries de l'embaràs»

Davant dels articles publicats pel diari ABC que acusen l'arquebisbat de Barcelona de tolerar avortaments a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, el Capítol de la Catedral ha fet públic un comunicat que afirma que segons ha informat la direcció de l'Hospital, «d'acord amb els principis ètics en què s'inspira des de la seva fundació», no s'hi practiquen interrupcions voluntàries de l'embaràs.

P 19

Mor Raimon Panikkar



El filòsof i teòleg Raimon Panikkar va morir a Tavertet, als 91 anys, el 26 d'agost passat. Considerat un dels pensadors catalans contemporanis més rellevants, va treballar intensament per fer realitat el diàleg interreligiós i intercultural. Va exercir el seu ministeri presbiteral a l'Índia, a Europa i als Estats Units, on a més va desenvolupar la seva vocació de pensador, docent i investigador. El 27 d'agost va tenir lloc a

l'església de Tavertet la missa de *corpore insepulto*, presidida pel bisbe de Vic. El funeral públic es va celebrar el 3 de setembre al monestir de Montserrat.

P 23

Ignasi Moreta: «Que el nostre homenatge sigui deixar-nos fecundar per una obra honesta que sempre es va posar al servei del diàleg a la recerca de la veritat»

**Us desitgem molt
bona Diada de
l'11 de Setembre**



Testimoni d'un germà marista des de Cambodja

P 16-17

Sumari

- P 5 Missatge vaticà per al final del Ramadà
- P 6 Meeting 2010: la primacia del cor
- P 22 Germà Maine, «in memoriam»
- P 24 Segon llibre del Papa sobre Jesús
- P 26 Cent anys dels maristes a les Avellanes

Editorial

Mare Teresa, cent anys

Catalunya Cristiana en aquest número se suma a la memòria agraïda envers la beata Mare Teresa de Calcuta (1910-1997), Premi Nobel de la Pau, en el centenari del seu naixement començat a celebrar el 26 d'agost passat.

La Mare Teresa és un exponent clar que Déu pot cridar en diversos moments de la vida. Va professar de jove a les Germanes de Nostra Senyora de Loreto i va escollir el nom de Teresa en honor de Teresa de Lisieux, la carmelita francesa que, sense deixar el convent, va esdevenir patrona universal de les missions. Va rebre una segona crida als 37 anys: «L'experiència que em va fer decidir a treballar dedicada als més pobres fou un 10 de setembre del 1947, quan caminant pels carrers de Calcuta vaig topar amb el cos d'una dona moribunda, la vaig aixecar, vaig caminar fins a un hospital proper i vaig demanar un llit per a ella; la dona va morir en aquest llit, el primer, el darrer i l'únic que va tenir en la seva vida. Aquesta imatge em seguia i em preguntava per què Déu ho permetia. En el silenci de la nit vaig trobar la resposta, Déu em va dir: "És clar que he fet alguna cosa per solucionar això, t'he fet a tu."» Un episodi que dóna una resposta a l'interrogant del mal que avui colpeja a tantes persones. La Mare Teresa va començar la seva tasca envers els més necessitats l'any 1948 quan el papa

Pius XII la va autoritzar a sortir del convent per lliurar-se del tot als més pobres. Segons molts la manera més efectiva d'eradicar la pobresa en el món és anar a les seves causes. La caritat que exercia la Mare Teresa i la que exerceixen les seves seguidors és, podríem dir, d'actuació immediata. Ambdues fórmules deuen ser complementàries. Avui veiem com les filles de la Caritat, també entre nosaltres, atenen els més pobres entre els pobres, indigents, rodavons, malalts de sida...

La Mare Teresa, que des de joveneta sentia la veu de Déu en el seu dedins, va passar els darrers anys de la seva vida en la foscor interior com queda palès en el seu llibre *Vine, sigues la meua llum. Les cartes privades de la santa de Calcuta*, Barcelona, Columna, 2009. Els grans sants també han passat nits fosques i crisis. El silenci de Déu era un silenci eloqüent. Com un autor ha proposat recentment: Déu va deixar de parlar-li, perquè ella mateixa esdevingués el missatge de Déu per a la humanitat.

El bisbe de Baripur, Salvatore Lopo, arran del centenari, ha recordat: «Cadascú de vosaltres igual com la Mare Teresa de Calcuta pot aturar la violència d'aquest món, plagat de conflictes i es pot convertir en ambaixador de la pau.» Que la intercessió de la beata de Calcuta ens ajudi en aquesta bella comesa.

Gaudí i l'11 de Setembre

El proper dia 11 celebrem la Diada Nacional de Catalunya. Seguint una tradició centenària, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat convoca cada any el poble català a una eucaristia concelebrada per pregar per a tots aquells patriotes catalans que ens han precedit i que han donat la seva vida per Catalunya o l'han dedicada al seu enaltiment. Aquesta eucaristia —que és l'únic acte religiós que se celebra a Barcelona amb motiu de la Diada— té lloc a la basílica de Santa Maria del Mar, a les 10 del matí i la presideix el cardenal-arquebisbe de Barcelona.

En vigílies de la dedicació de la Sagrada Família pel Sant Pare, és oportú de recordar un fet de la vida d'Antoni Gaudí. L'Onze de Setembre del 1924, en plena dictadura del general Primo de Rivera i quan Gaudí

ja tenia 72 anys va ser detingut en anar a una missa que se celebrava a l'església de Sant Just en memòria del patriotes caiguts a la desfeta del 1714. La Guàrdia Civil tenia barrat el pas d'entrada a l'església i es va iniciar una discussió en protestar Gaudí. L'arquitecte no s'arronsava davant l'autoritat i parlava en català i es negava a fer-ho en cap altre idioma. Per això, va ser detingut i condemnat a pagar una fiança de cinquanta pessetes.

Les pròpies paraules de Gaudí en tornar a la llibertat després de l'esmentat incident, palesen la seva preocupació i la seva ferma posició: «Quan recordo el que ha passat em preocupa pensar que anem per un camí sense sortida i que al final hi haurà d'haver un canvi radical.»

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, *BARCELONA*; Guillem Farré, *CASTELLÓ*; Víctor Gay, *GIRONA*; Jordi Curcó, *LLEIDA*; Cristina Sánchez, *MALLORCA*; Marta Nin, *ROMA*; Júlia Ayala, *SOLSONA*; Joan Boronà, *TARRAGONA*; Víctor M. Cardona, *TORTOSA*; Patricia Navas, *URGELL*; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, *VIC*

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Giorgio Chevallard, Federico D. Espuny, Pere Fàbregues, Jordi Franch, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Marta Miquel, Valentí Miserachs, Victòria Molins, Glòria Monés, Ignasi Moreta, Francesc Nicolau, David Pagès, Hilari Raguer, Francesc Raventós, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valerià Simon, Pere Tena, Joan M. Vernet, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malsosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per



Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

AQUELLA NENA NASCUTA A MACEDÒNIA ARA FA CENT ANYS.



NO ES VA CASAR AMB CAP PRÍNCIP, NI VA SER MISS MACEDÒNIA, NI UNA PROFESSORA UNIVERSITÀRIA, NI UNA ESPORTISTA D'ELIT.



ELLA SEMPRE TREBALLAVA AL RACÓ MÉS FOSC DELS INDRETS MÉS POBRES...



PARADOXALMENT, EL SEU NOM ÉS VIU I RECORDAT PER MILIONS DE PERSONES A LES QUALS VA FER MOLT DE BÉ.



Mare Teresa de Calcuta: la joia d'estimar

Arreu del món se celebra el centenari del seu naixement

Rosa María Jané Chueca

El 26 d'agost passat la Mare Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat, hauria fet cent anys. Encara que ja no és amb nosaltres, és evident que la seva figura es manté molt viva. Tots guardem a la retina la imatge d'aquella dona menuda, vestida amb un sari blanc i blau. És difícil oblidar la seva mirada atenta i amatent, el seu rostre solcat per les arrugues, el seu rosari, les seves mans sempre obertes, el seu somriure perenne... així era la Mare Teresa, un reflex de l'amor de Déu. Un amor que va prendre una opció preferencial pels més pobres entre els pobres: malalts, moribunds, abandonats, marginats... tothom hi trobava una mare.

Arreu del món s'han celebrat diversos actes per commemorar aquest centenari amb eucaristies, exposicions, conferències... tot és poc per recordar aquesta dona que va entendre la seva vida com «la tasca d'estimar Jesús i de transmetre aquest amor a totes les persones al seu voltant», tal com assenyalava la Mare Mary Prema, actual superiora general de les Missioneres de la Caritat.

Per a la Mare Prema, «Teresa de Calcuta desitjava que tothom conegués i estimés Jesús. Ella pensava que Déu l'havia cridada a oferir un servei autèntic i desinteressat a l'home, i a tenir una atenció absoluta davant de la persona que pateix. Estava sempre present al 100% i amb el cor obert a qualsevol persona que es creués en el seu camí. A través de la seva vida, el seu treball, la seva força, apropiava les persones a Déu. Ella no predicava, però donava testimoni».

Petita en alçada, amb una fe ferma com una roca, la seva vida va ser un constant estimar el proïsme amb una joia profunda, valorant la dignitat i la grandesa de cada ésser humà, de les petites coses... Especialment recorden la Mare Teresa a l'Índia, a Calcuta, des d'on la seva obra es va irradiar arreu del món. L'arquebisbe de Calcuta, Mons. Lucas Sirkar, ha assenyalat que aquesta efemèride ha tingut un gran ressò en els mitjans de comunicació, en l'opinió pública, en les autoritats civils: «Sens dubte donarà a conèixer i entendre el missatge de l'Evangeli a l'Índia, en contra de qualsevol incomprensió, manipulació o ideologia fonamentalista. A la televisió es parla molt de la Mare Teresa, però també de Jesús: hi passa un missatge de fe. El fruit de la fe és l'amor i el fruit de l'amor és el servei, deia la Mare Teresa. Així s'ofereix un resum del missatge que la Mare Teresa ens ha lliurat: tots som cridats a estimar l'Amor —que és Crist— present en el proïsme, especialment en l'home que pateix.»

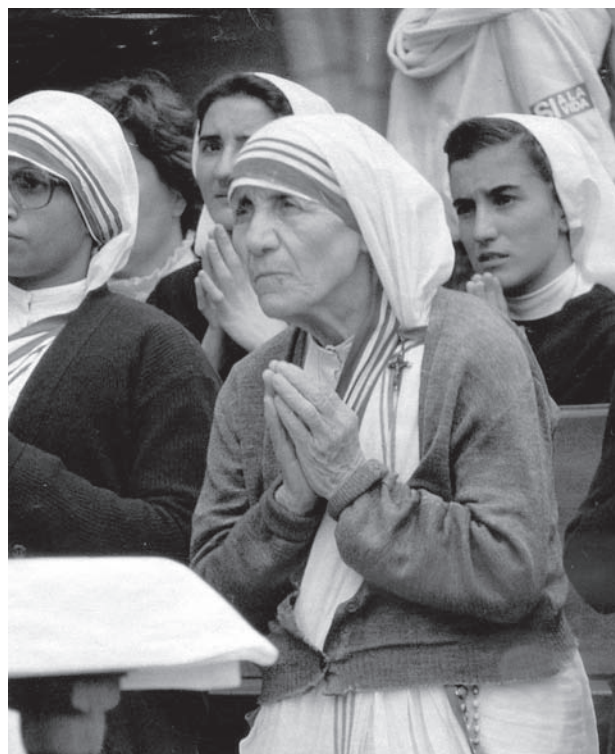
«Do inestimable per al món»

També el Papa ha volgut sumar-se a les celebracions pel centenari del naixement de la Mare Teresa de Calcuta i l'ha recordada com a «model exemplar de les virtuts cristianes», que va ser en vida un «do inestimable per al món i ho con-

tinua sent a través del treball amorós i incansable de les Missioneres de la Caritat». Per a Benet XVI, «responent amb confiança a la crida directa del Senyor, la Mare Teresa va donar exemple davant del món de les paraules de sant Joan: "Estimats meus, si Déu ens ha estimat tant, també nosaltres ens hem d'estimar els uns als altres. A Déu, ningú no l'ha vist mai; però si ens estimem, ell està en nosaltres i, dins nostre, el seu amor ha arribat a la plenitud"» (1Jn 4,11-12).

A les Missioneres de la Caritat, el Pontífex els insisteix que «aquest amor continuï inspirant-vos a lliurar-vos generosament a Jesús, a qui vosaltres prete-neu servir en els pobres, en els malalts, en les persones soles i abandonades. Beveu constantment de l'espiritualitat i del testimoni de la Mare Teresa i, seguint les seves petjades, acolliu la invitació de Jesús: "Vine, sigues la meva llum"».

Algú que coneixia bé la Mare Teresa és Mons. Leo M. Maasburg, que durant uns quants anys va ser el seu conseller i confessor. Per a ell, Teresa de Calcuta era «una missionera d'un amor sense límits» que, amb la seva vida, va ensenyar que era «el llapis en la mà de Déu». Mons. Maasburg comenta també la nit fosca que va viure la Mare Teresa i que ningú no podia imaginar rere del seu somriure



i la seva actitud orant: «El camí cap a la profunditat espiritual per a la Mare Teresa va assumir un gir inesperat i dramàtic. En una nit de l'ànima que perdurava des de feia dècades, Jesús la va fer participar de forma mística, però alhora molt real, del seu patiment i l'abandonament de Déu en la creu.»

Mentre les Missioneres de la Caritat s'estenien arreu del món, «ella, a través d'una llunyania de Déu viscuda de forma angoixant, experimentava el dolor de la set d'amor i d'un amor que no sentia correspost». Això no obstant, servint els més pobres entre els pobres, «es va adonar que el lloc on la set d'amor de Jesús pot ser apaivagada són els afamats, els assedegats, els nus i els deseparats. En una paraula: Jesús vestit com el més pobre entre els pobres».

Teresa de Calcuta va saber viure el manament de l'amor més enllà de les fronteres geogràfiques, de races o de cultures. La seva herència

perdura en les seves filles espirituals, que igual que ella, pregunten Jesús: «Permeteu-me predicar sense predicar, no amb paraules, sinó amb el meu exemple, amb la força que atrapa, amb la influència compassiva del que faig, amb l'evident plenitud de l'amor que el meu cor té per Vós.»

De Skopje a Calcuta

«De sang sóc albanesa. De ciutadania, índia. Pel que fa a la fe, sóc una monja catòlica. Per la meva vocació, pertanyo al món. Pel que fa al meu cor, pertanyo totalment al Cor de Jesús.» Així es presentava Teresa de Calcuta, nascuda el 26 d'agost del 1910 a Skopje, una ciutat situada a l'encreuament dels Balcans. Als 18 anys deixa casa seva per ingressar a l'Institut de la Benaurada Verge Maria, conegudes com a Germanes de Loreto, a Irlanda. Arriba a Calcuta l'any 1929 i professa els primers vots el 1931. Allà es dedica a l'ensenyament a l'escola per a noies Saint Mary. L'any 1937 fa la seva professió perpètua i continua ensenyant al mateix centre, del qual esdevé directora el 1944. Mare Teresa és feliç amb la seva vocació i destaca per la seva caritat, el seu altruisme, el seu coratge, la seva capacitat per treballar durament i el seu talent com a organitzadora. El 10 de setembre del 1946, durant un viatge de Calcuta a Darjeeling per fer el seu recés anual, rep la seva «inspiració», la «crida dins de la crida», com ella mateixa explicava. Aquest dia es manifesta en el seu cor la set d'amor i d'ànimes, i el desig de sadollar la set de Jesús esdevé el motor de la seva vida. Vénen mesos de reflexió, de pregària intensa, i veu amb claredat el dolor de Jesús per l'oblit dels pobres i el desig de ser estimat per ells. Així la Mare Teresa, rep la crida a fundar una congregació dedicada als més pobres entre els pobres. Passen gairebé dos anys de proves i discerniment, i finalment aconsegueix el permís per començar. El 17 d'agost del 1948 vesteix per primera vegada el sari blanc i blau, i deixa les portes del seu convent de Loreto per entrar al món dels pobres.

De mica en mica s'apleguen al seu voltant antigues alumnes. El 7 d'octubre del 1950 s'estableix oficialment a l'arxidiòcesi de Calcuta la nova congregació de les Missioneres de la Caritat. A principis dels setanta, les germanes comencen a moure's a altres llocs de l'Índia, i el 1965 la Mare Teresa obre una casa a Venècia. Més tard s'obrien a Roma, Tanzània... i així als cinc continents. Començant l'any 1980 i seguint durant

la dècada dels noranta, la Mare Teresa va obrir casa a gairebé tots els països comunistes, fins i tot a l'antiga Unió Soviètica, Albània i Cuba.

El 1963 funda els Germans Missioners de la Caritat; el 1976, la branca contemplativa de les germanes; el 1979, els germans contemplatius, i el 1984, els Pares Missioners de la Caritat. També crea els Col·laboradors de Mare Teresa i els Col·laboradors Malalts i Sofrents, persones de diverses creences i nacionalitats amb els quals va compartir el seu esperit de pregària, senzillesa, sacrifici i el seu apostolat basat en obres humils d'amor. Aquest esperit inspirarà més tard els Missioners de la Caritat Laics. I com a resposta a la petició de molts sacerdots, inicia el 1981 el Moviment Sacerdotal Corpus Christi.

La fama de la Mare Teresa augmenta cada vegada més i la seva obra es difon ràpidament. Ella insisteix que els protagonistes són els pobres, no ella. I comencen a arribar els reconeixements: el Premi indi Padmashri, el 1962, i el Premi Nobel de la Pau, el 1979, entre altres. La seva vida interior va estar marcada per l'experiència d'un profund, dolorós i constant sentiment de separació de Déu, fins i tot de sentir-se rebutjada per Ell. La nit fosca va començar més o menys quan es va iniciar la seva feina amb els pobres i va continuar fins al final de la seva vida, la qual cosa la va portar a cercar una unió més pregona amb Déu.

El 5 de setembre del 1997 mor la Mare Teresa a Calcuta. El govern indi li concedeix l'honor de celebrar un funeral d'estat i el seu cos és enterrat a la Casa Mare de les Missioneres de la Caritat. La seva tomba esdevé de seguida un lloc de pregària i de pelegrinatge. Deixa un exemple de fe sòlida, d'esperança invencible i de caritat extraordinària.

Menys de dos anys després de la seva mort, a causa de la gran fama de santedat de la Mare Teresa i dels favors que ja li atribuïen, Joan Pau II permet l'obertura de la seva causa de canonització. El 20 de desembre del 2002 el Pontífex aprova els decrets sobre l'heroïcitat de les virtuts i sobre el miracle obtingut per intercessió de la Mare Teresa. El 19 d'octubre del 2003 Joan Pau II la beatifica davant de centenars de milers de pelegrins congregats a la plaça de Sant Pere de Roma.

«La Mare Teresa va ser encara més santa que no ens pensem»

José Luis González-Balado és autor de diversos llibres sobre la beata

R. M. J.

Madre Teresa: «Dios lo ha hecho todo. Yo no he hecho nada» és el darrer llibre que José Luis González-Balado ha dedicat a la Mare Teresa de Calcuta. I en aquesta ocasió, signa l'obra juntament amb la seva esposa, Janet Nora Playfoot. Tots dos van tenir l'oportunitat de conèixer personalment la Mare Teresa i la seva obra en diferents països. En aquest llibre, editat per San Pablo, trobem les paraules que va pronunciar la beata sobre diferents aspectes de la seva vida i que configuren una mena d'«autobiografia». Així, apareixen reflexions sobre el seu naixement i infància a Albània, la seva vocació missionera, la seva crida a servir Jesús en els més pobres, la fundació de les Missioneres de la Caritat, etc.

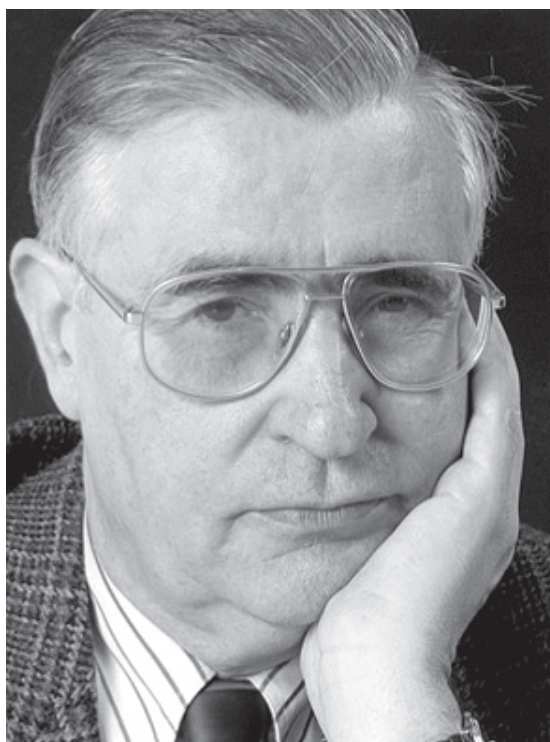
Com va conèixer la Mare Teresa?

Vaig tenir la primera notícia sobre la Mare Teresa quan, el gener del 1964, Pau VI va anunciar al món que deixava el papamòbil que havia fet servir durant el Congrés Eucarístic Internacional de Bombai a una aleshores desconeguda «Mare Teresa, per a la seva obra d'amor universal». D'allà va néixer la meva curiositat, que es va veure satisfeta per informes cada vegada més complets i propers, que van tenir un complement directe i autèntic mitjançant la gràcia de diverses trobades personals amb ella i amb les seves germanes a l'Estat espanyol (Madrid, Sabadell, Barcelona), a Itàlia (Roma, Milà, Florència... el Vaticà!), a França, Àustria, Anglaterra, Portugal, Alemanya...

La superiora actual de les Missioneres de la Caritat, Mary Prema, ha dit que la Mare Teresa és «un miracle per a la història de la humanitat». Per a vostè també és «un miracle»?

Conec i tinc una relació de respecte afectuós i d'admiració cap a la germana Mary Prema, segona successora de la Mare Teresa. Abans de succeir-la, l'alemanya Mary Prema havia estat provincial de la que denominen província de la Mare de Déu de Lourdes i que comprèn les tres cases de França (París, Marsella i Lió), les quatre d'Espanya (Madrid, Sabadell, Barcelona i Múrcia), les tres de Portugal (Setúbal, Lisboa, Faro), les dues de Suïssa (Lausana i Zuric), i dues del nord d'Àfrica (Casablanca i Tànger). No em va sorprendre que sortís escollida com a superiora general d'una congregació amb un «volum» tan considerable de religioses (més de 5.000, en una institució tan jove i de vida tan humanament dura!) i de cases (més de 300, la majoria en països extremament pobres). La germana Mary Prema es va fer Missionera de la Caritat arran d'una trobada personal, a Essen (Alemanya), amb la Mare Teresa quan tenia 30 anys i es dedicava a l'ensenyament. Que la germana Mary Prema hagi parlat de la mare Teresa com d'un «miracle» no em sorprèn. Però del que no dubto gens és del seu bon sentit i de la seva fidelitat

al carisma de la Mare Teresa. Per part meva tampoc no em costaria considerar la Mare Teresa com «un miracle». He llegit tantes vegades aquesta expressió aplicada a ella, sense la més mínima sospita que ningú la vulgui convertir en ídol...! Quan sento o llegeixo que per a la seva canonització es reclama un miracle, gairebé em sento molest: que potser no va ser un veritable miracle



tota la seva vida?

A la Mare Teresa tothom la considera santa, amb procés de canonització o sense. Hi ha cap dubte sobre la seva santedat?

Per res del món voldria escandalitzar els lectors del setmanari, però afirmo de bona fe que el procés de canonització de la Mare Teresa és superflu. Que potser no n'hi ha prou amb el testimoni unànime d'hindús, budistes, parsis, musulmans, anglicans, protestants, ortodoxos i fins i tot... catòlics, que ja en vida, sense pressions ni insinuacions interessades, la consideren santa? Que malament que aniríem si sobre la Mare Teresa (i d'altres, com Joan XXIII) la unanimitat de la *vox populi* no s'alcés, com en altres temps, en testimoni de valor teològic. Sí, es vol un miracle. Que potser no va ser, i continua sent, una vida i un testimoni com el de Teresa de Calcuta (i d'arreu del món!) un veritable miracle? Personalment no em consta que hi hagi qui dubti de la santedat de la Mare Teresa. Als sants no se'ls canonitza tant per deixar constància que uns quants éssers humans —en realitat podem creure i esperar que siguin molts!— han assolit el cel, com per proposar models d'imitació. I tant que ho és i ho serà, tal com passa amb Francesc d'Assís, la nostra contemporània fins fa poc Teresa de Calcuta.

Pobres, malalts, abandonats, sofrents... tots tenien cabuda en el cor de la Mare Teresa. Quina sensibilitat tenia aquesta dona per estimar sempre el més feble?

Tenia una sensibilitat radicalment

evangèlica. Prenia Jesús —ho va dir més d'una vegada— per la paraula. Jesús va afirmar (i continua afirmant!) que hem de creure que fem a Ell el que fem a favor dels Pobres. (La Mare Teresa, com sant Vicenç de Paül, feia servir la inicial majúscula per referir-se als Pobres, perquè en ells hi veia Jesús). La veritat és que la paraula «pobre», en singular o en plural, és d'ús freqüent, de vegades gairebé demagògic. La Mare Teresa feia servir un expressiu reduplicatiu: «Els més pobres d'entre els Pobres.» Però també aclaria la seva semàntica especial no restringida als Pobres materials, sinó a tots els Pobres: abandonats, malalts, mancats d'afecte, sols...

Quina era l'«obsessió» de la Mare Teresa?

Si hi va haver cap obsessió en la Mare Teresa, va ser el seu amor a Jesús, per qui ho va fer tot, començant per l'amorós servei als Pobres més pobres. No hi va haver cap altre objectiu a la seva vida. Crec que ho va sintetitzar amb claredat en aquesta declaració: «De sang i origen sóc albanesa. De nacionalitat, índia. Sóc una religiosa catòlica. Per la meua vocació, pertanyo a tot el món, però el meu cor pertany completament al Cor de Jesús.»

Què caracteritzava la seva espiritualitat?

Una humilitat profunda, una generositat sense límit, un oblit total d'ella mateixa, una voluntat constant de servei a Jesús en els altres, començant pels seus «Pobres més pobres», un pas per aquest món fent el bé a mans (i cor!) plenes.

Personalment, què és el que més l'impressiona d'ella?

M'impresiona tot el que n'acabo de dir. I més coses, que considero una gràcia, de la qual sé que no he tret tot el profit espiritual que n'hauria d'haver tret: haver tingut el privilegi de trobar-me amb ella —juntament amb la meua dona—, d'haver-li ofert una col·laboració pobra, d'haver estat i continuar sent testimoni del bé que va fer i que continua fent virtualment per mitjà de les seves Filles, dels seus col·laboradors i de (i en) els seus Pobres, que són Jesús...

Quan es va publicar el llibre *Madre Teresa: ven, sé mi luz, va sorprendre la profunda etapa de foscor que va viure. Què ens ensenya la seva actitud?*

Reconec el gran mèrit d'aquest llibre, però confesso no haver-lo llegit sencer. És un llibre, per a mi, difícil. Reflecteix l'angoixa interior de la Mare Teresa, el seu martiri. Desperta admiració i solidaritat retrospectiva. Què ens ensenya la seva manera de viure aquesta foscor? Que la Mare Teresa va ser encara més santa que no ens pensem. I tant si ens va deixar i continua deixant la impressió d'haver estat una

santa gran, gran, gran!

Com interpel·la als homes i a les dones del segle XXI una figura com la de la Mare Teresa?

Diria, i no em vull erigir en intèrpret del que no em correspon, que tot aquell que entra en contacte amb la seva imatge tal com sobreviu i sobreviurà en el record i testimonis dels que la van conèixer, no deixarà de sentir-se interpel·lat a treure del seu exemple i de les seves paraules un estímul de servei als Pobres veient-hi en ells a Jesús, com el va veure Ella en el ressò de «tenia fam... anava despul·lat... tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus...».

Vostè ha escrit diversos llibres sobre Teresa de Calcuta. L'últim *Madre Teresa: «Dios lo ha hecho todo. Yo no he hecho nada»*. Què ofereix d'especial aquest llibre?

Des que era jove, i encara més ara que ja tinc uns quants anys, m'ha atret la biografia testimonial. He escrit sobre Hélder Câmara, el germà Roger de Taizé, P. Llanos, Don Joaquín Ruiz-Giménez, Joan XXIII, Pau VI... I també diversos llibres sobre Teresa de Calcuta. A la Mare Teresa li he dedicat més llibres que a cap altre. En part, ho confesso, perquè a la gent, i a mi com a biògraf, la seva figura sembla que ens atreu més.

La seva pregunta em fa l'efecte de si, després de diversos llibres, encara em quedava alguna cosa per dir sobre una persona aparentment tan senzilla. Doncs sí. A banda que, fins i tot des del punt de vista simplement estadístic, que no és el més important però que té el seu pes, la realitat posada en marxa amb tanta senzillesa i eficàcia per la Mare Teresa i la seva obra, creix any rere any de manera paradoxal. Acabat un llibre, sento que hi ha aspectes importants subjacents que m'han quedat sense abordar. Un, per exemple: la felicitat que ha sembrat la Mare Teresa i que continua sembrant a través de la seva obra. Que potser algú pensa que, dedicades plenament a ajudar els Pobres més pobres, a socórrer moribunds i leprosos, malalts de sida i nens abandonats, les Missioneres de la Caritat reflecteixen a la seva cara, en altres temps majoritàriament índia però avui ja europea, americana del nord, del centre i del sud, etc., una angoixa i infelicitat constants? No. Veient Jesús en les persones que ajuden, se les veu serenes sense perjudici de l'entrega de per vida a una tasca en aparença gens fàcil. Les Missioneres de la caritat són felices com va dir i va aparentar ser-ne la Mare Teresa. I ho són també els col·laboradors voluntaris de la seva obra a Barcelona, Madrid, Sabadell, Lió, Faro, Nova Delhi... Sanfil, Port-au-Prince, a Haití...

Què ofereix d'especial aquest llibre? A part que més que en els precedents hi ha intervingut —i li he posat la signatura, encara que s'hi va resistir una mica— la meua esposa, Janet N. Playfoot, que va estimar i va ser estimada per la Mare Teresa i les Germanes, no només n'ha valorat l'originalitat l'editorial que l'ha publicat (San Pablo), sinó dues més que, ara per ara, l'han traduït per publicar-lo en polonès i coreà. Pel que fa a les «emocions o sensacions» que m'agradaria despertar en els lectors, desitjo que siguin les que els inspiri una lectura que remeto a la intercessió, des del cel, per santa Teresa de Calcuta (i de tot el món!).

L'Església demana als musulmans vèncer junts la violència interconfessional

Missatge vaticà amb motiu del final del Ramadà

Zenit
Ciutat del Vaticanaoà

El Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós convida els musulmans a vèncer plegats la violència entre persones de diferents confessions, en el tradicional missatge amb motiu del final del Ramadà. El tema del missatge d'enguany, *Cristians i musulmans: junts per vèncer la violència interconfessional*, «està, malauradament, d'actualitat, almenys en algunes regions del món», destaca el Vaticà. És el mateix tema d'estudi, reflexió i intercanvi triat pel Comitè Mixt per al Diàleg del Consell Pontifici i del Comitè Permanent d'al-Azhar per al Diàleg entre les Religions Monoteistes amb motiu de la seva darrera reunió anual, celebrada al Caire el 23 i 24 de febrer passats.

El president del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós, el cardenal Jean-Louis Tauran, que signa el missatge, s'atura a destacar algunes de les conclusions d'aquesta trobada en felicitar els musulmans la *Id al-Fitr*, la festa amb què conclou el mes de dejuni. «Entre les causes de la violència entre creients hi ha la manipulació de la religió amb finalitats polítiques o d'altres; la discriminació basada en

l'ètnia o en la identitat religiosa; les divisions i les tensions socials», assenyalava el missatge, tot recordant aquestes conclusions. I adverteix, recollint el contingut del mateix document: «La ignorància, la pobresa, el subdesenvolupament, la injustícia són encara fonts directes o indirectes de violència entre les comunitats religioses, però també al seu interior.» Fent-se ressò del desig del comitè mixt, augura «que les autoritats civils i religioses puguin aportar la seva contribució per remeiar tantes situacions per al bé comú de tota la societat» i «que les autoritats civils puguin fer valer la superioritat del dret i garantir una autèntica justícia per arrestar els autors i els promotors de la violència».

Tot seguit, el missatge recorda algunes «recomanacions importants» que figuren en aquest text de conclusions d'aquella reunió històrica. En primer lloc, destaca la conveniència d'«obrir els nostres cors al perdó mutu i a la reconciliació, per a una coexis-

tència pacífica i fructífera». També aconsella «reconèixer el que tenim en comú i respectar les diferències, com a base d'una cultura de diàleg»,



i «reconèixer i respectar la dignitat i els drets de cada ésser humà, sense cap distinció basada en l'ètnia o l'afiliació religiosa».

Assenyalava la «necessitat de promulgar lleis justes que garanteixin la igualtat fonamental entre tots», així com la «importància de l'educació al respecte, al diàleg i a la germanor en els diversos àmbits educatius: a casa, a l'escola, a les esglésies i les mes-

quites». «Així podrem contrarestar la violència confessional i promoure la pau i l'harmonia entre les diverses comunitats religioses», afirma. «L'ensenyament dels líders religiosos, però també els manuals escolars que tenen la preocupació de presentar les religions d'una manera objectiva, revesteixen, com l'ensenyament en general, una importància decisiva en l'educació i la formació de les joves generacions», constata.

El president del dicasteri per al diàleg interreligiós aprofita el final del Ramadà per transmetre als musulmans els seus «desitjos amistosos de serenitat i d'alegria», i confia que el seu missatge sigui «una contribució positiva a les vostres reflexions». El cardenal Tauran conclou tot augurant «que aquestes consideracions, així com les reaccions que susciten entre vosaltres i amb els vostres amics cristians, puguin contribuir a la continuació d'un diàleg cada vegada més respectuós i serè, sobre el qual invoco les benediccions de Déu».

El Papa dedica una catequesi a Hildegarda de Bingen

Zenit / Castalgandolfo

Benet XVI va dedicar l'1 de setembre la catequesi corresponent al cicle d'escriptors cristians de l'edat mitjana a santa Hildegarda de Bingen, escriptora i profetessa alemanya. El Papa va voler manifestar «l'agraïment de l'Església» al «paper preciós que les dones han desenvolupat i desenvolupen» dins seu. Va citar la *Mulieris dignitatem* de Joan Pau II i va subratllar la importància del «geni femení», així com «dels carismes» i «totes les victòries que l'Església deu a la seva fe, esperança i caritat».

Sobre Hildegarda de Bingen (1098-1179), el Papa va voler destacar la seva gran cultura, el seu esperit místic i el seu do de govern, que «ens parla amb gran actualitat també avui a nosaltres». Aquesta santa parla avui «amb la seva valerosa capacitat de discernir els signes dels temps, amb el seu amor per la creació, la seva medicina, la seva poesia, la seva mística, que avui està sent reconstruïda, el seu amor per Crist i per la seva Església, ferida també en aquell temps pels pecats dels sacerdots i dels laics, i tan estimada com a cos de Crist».

Des de petita, Hildegarda va ser consagrada pels seus pares al servei de Déu, a la cura de la mestra Jutta de Spanheim, retirada al convent benedictí de sant Disibod, on, malgrat acollir una comunitat masculina, es va anar fundant amb el temps una congregació benedictina

femenina. A la mort de la mare Jutta, Hildegarda la va succeir al capdavant de la comunitat. «L'estil amb què exercia el ministeri de l'autoritat és exemplar per a tota comunitat religiosa: aquest suscitava una emulació sana en la pràctica del bé, tant que, segons els testimonis de l'època, la mare i les filles competien a estimar-se i servir-se mútuament», va destacar el Papa. Un altre dels aspectes de la vida de la santa que Benet XVI va voler posar en relleu va ser la seva experiència mística.

Hildegarda havia tingut revelacions místiques des de petita i, «com sempre passa a la vida dels autèntics místics, també Hildegarda va voler sotmetre's a l'autoritat de persones sàvies per discernir l'origen de les seves visions, tement que aquestes fossin fruit d'il·lusions i que no vinguessin de Déu». De fet, Hildegarda es va adreçar a un altre gran personatge, sant Bernat de Claravall.

Finalment, Eugeni III «va autoritzar la mística a escriure les seves visions i a parlar en públic. Des d'aquell moment, el prestigi espiritual de Hildegarda va créixer cada vegada més, tant que els seus contemporanis li van atribuir el títol de «profetessa teutònica». «Aquest, benvolguts amics, és el segell d'una experiència autèntica de l'Esperit Sant, font de tot carisma: la persona dipositària de dons sobrenaturals mai no en presumeix, no els ostenta, i sobretot, mostra obediència total a l'autoritat eclesial.»

El vaticà lamenta la provocació de Gaddafi

ACI / Roma

El secretari de la Congregació per a l'Evangelització dels pobles, Mons. Robert Sarah, ha lamentat que el president libi Moammar al-Gaddafi fes crides a una conversió d'Europa a l'islam durant la seva visita a Roma. Mons. Sarah ha considerat que es tracta d'una «provocació» i «manca de respecte cap al Papa i Itàlia, país majoritàriament catòlic». «Parlar d'un continent convertit en bloc a l'islam no té cap sentit perquè són les persones qui decideixen soles i en plenitud de consciència ser cristianes, musulmanes o d'una altra religió», ha declarat Mons. Sarah al diari italià *La Repubblica*. Igualment, el diari *Avvenire* de la Conferència Episcopal Italiana també ha criticat la «sessió de propaganda islàmica», «deliberadament folklòrica» del dirigent libi.

Roma acollirà un congrés de la premsa catòlica

ACI / Roma

El Pontifici Consell per a les Comunicacions Socials, presidit per Mons. Claudio Maria Celli, farà un congrés mundial sobre la premsa catòlica en el món digital del 4 al 7 d'octubre. Alguns dels temes que tractarà l'esdeveniment són la problemàtica i futur de la premsa; comunió eclesial i controvèrsies; llibertat d'expressió i veritat a l'Església, premsa catòlica i internet. Fins ara uns 180 delegats de 58 països han confirmat la seva participació després d'haver estat designats per cadascuna de les Conferències Episcopals del món. En una entrevista a Ràdio Vaticana, Mons. Celli ha expressat el seu desig que del congrés «en sorgeixin respostes per al futur: quina és la missió que la premsa catòlica ha de dur a terme en aquest moment actual, en el context mundial avui». La trobada inclourà taules rodones amb els directors de grans diaris catòlics procedents de diversos països que se centraran a reflexionar sobre el futur de la premsa catòlica. Durant el congrés també es parlarà sobre la relació entre la premsa i la recerca de la veritat, i el darrer dia estarà dedicat a desenvolupar el tema de la presència de l'Església a internet.

Itàlia

Meeting 2010: la primacia del cor

La trobada estiuenca de Comunió i Alliberament creix any rere any

Giorgio Chevallard
Rimini

L'edició 31 del Meeting de Rimini ha tingut per lema «Aquella naturalesa que ens empeny a desitjar coses grans és el cor», tornant a posar l'accent del problema humà en la persona, en el «jo» irreduïble de cadascun de nosaltres. Aquesta frase recorda allò que Albert Camus li fa dir a l'emperador Calígula en el seu famós drama: «He sentit simplement una improvisada set de l'impossible... necessito la lluna, o la felicitat, o la immortalitat.» Aquesta pretensió impossible («la lluna») és raonable? En tot home, de qualsevol raça, cultura, religió, tradició habita aquest desig de coses grans, d'infiní. La presidenta del Meeting, Emilia Guarnieri, afirma al respecte: «El cor no és una complicació de la vida, argument de poetes i adolescents, sinó el signe que cada home és relació amb l'infiní.» «Cada cop que el poder vol privar l'home de la seva llibertat —afegeix la màxima responsable de l'esdeveniment—, es fa amb els seus desitjos, homologant-los o censurant-los.» En canvi, donant la primacia al cor els homes s'uneixen, com testimonia la creixent internacionalitat del Meeting.

El treball del Meeting vol demostrar la necessitat actual de prendre com a base aquesta humanitat concreta de cadascun de nosaltres, fent dels nostres grans desitjos l'ànima de les nostres opcions i decisions. Només aquest és l'element comú de tots els homes i, per tant, el començament d'un veritable diàleg entre els pobles: l'espera és l'estructura mateixa de la naturalesa humana, l'essència de la seva ànima. Les grans aspiracions no són un obstacle que ens complica l'existència, són el que ens fa irreductibles perquè són el signe de la nostra relació amb l'infiní.

En el seu missatge inaugural, el papa Benet XVI afirma: «L'home sap que no pot respondre sol a les seves necessitats: encara que vulgui viure en la il·lusió de tenir-ne prou amb ell mateix, fa experiència que no és així. S'ha d'obrir a l'altre, alguna cosa o algú, que pugui donar-li el que li fa falta, sadollar la mesura del seu desig.» I continua dient: «Sigueu testimonis en el nostre temps que les grans coses que anhela el cor humà es troben en Déu.» «Crist ha vingut al món per re-despertar la set de grandesa, com es mostra en el seu encontre amb la samaritana... Déu té set de la nostra set d'Ell», acaba assenyalant el Sant Pare.

Del 22 al 28 d'agost han tingut lloc a Rimini 120 encontres, espectacles, 8 mostres i altres exposicions sobre les moltes obres que neixen d'aquesta experiència (de caritat, culturals, missioneres), estands, manifestacions esportives, activitats per a joves i per a infants, 800.000 presències, gairebé 4.000 voluntaris de 31 països, fins i tot algun de musulmà complint el ramadà. La trobada ha estat coberta per



El metropolita Filaret i el cardenal Erdő protagonitzaren una trobada memorable.

més de 1.000 periodistes acreditats. Els 170.000 metres quadrats de la Fira de Rimini estaven ocupats totalment i encara insuficientment per a aquesta manifestació que continua creixent any rere any. Neix de la voluntat de posar a prova la nostra fe cristiana a través del contacte amb la realitat exterior, amb tota la realitat.

Personalitats polítiques, culturals i religioses

Entre els participants hi havia personalitats de la política (8 ministres italians i representants de tots els partits), caps d'Estat (d'Irlanda, Mary McAleese, i del Congo, Joseph Kabila), ministres d'exterior de Turquia, Egipte, Nigèria, el Pakistan, l'Iraq, sindicats, empresaris i directius, el patriarca de Venècia, el cardenal Angelo Scola, el cardenal Jean Louis Tauran i el cardenal Erdő, amb molts altres bisbes, jueus, budistes i islàmics, el metropolita ortodox Filaret, el president de la Comissió Europea Barroso i de l'Europarlament Buzek. Però sobretot el Meeting està fet per testimonis. Entre ells han estat impressionants els testimonis de diversos joves d'Uganda, que van perdre pare i mare i que han tornat a trobar una esperança de vida trobant Crist en allò concret del Meeting Point de Kampala. També han estat molt interpel·ladors els testimonis del pare Marco Valera, que dirigeix el Col·legi Sant Pampuri en un dels barris més pobres de Bogotá; i de Margherita Coletta, vídua d'un soldat italià assassinat a l'Iraq que la mateixa nit al telenotícies repeteix les paraules de l'Evangeli: «Estimeu els vostres enemics.» Aquí, a Rimini, va dir: «Humanament és impossible perdonar si no entra en joc la fe en Crist. No sé per què Ell ha decidit parlar a través meu per replicar l'odi amb l'amor... He entès que Déu se serveix de mi per arribar als altres.»

L'exarca patriarcal de Minsk, el metropolita Filaret de Bielorrússia i el cardenal Erdő, primat d'Hongria, van protagonitzar l'encontre inspirat

en una frase de Dostoievski que ens continua interpel·lant avui: «Un home culte, un europeu dels nostres dies, pot creure, realment creure, en la divinitat del Fill de Déu Jesucrist?» Més imponent encara que el que han dit ha estat l'encontre. S'han mirat, s'han somrigut i s'han unit en l'escalf de l'abraçada enmig de l'ovació de tothom. «L'Església catòlica i l'ortodoxa estan tan a prop en els dogmes —va dir Erdő— que a mi personalment em provoca un dolor físic que encara ens falti una plena i completa comunió.» El metropolita Filaret, per la seva part: «La fe en Crist no és la simple conclusió d'un raonament humà, és un do de Déu... El Papa a Moscou? I, per què no?»

El bisbe de Ratisbona, Mons. Müller, va presentar el primer llibre de l'*Opera Omnia* de Benet XVI, dedicada a la Litúrgia de l'Església, tan estimada per ell, perquè posa la primacia en Déu, la «prioritat» de Déu. Va recordar que el Papa va dir en una ocasió que «la litúrgia de l'Església ha estat per a mi des de la infància la realitat central de la meua vida». En un altre encontre, el cardenal Scola va parlar sobre *Desitjar Déu: Església i postmodernitat*. Davant de més de 10.000 persones va evitar el llenguatge difícil, per dir, amb imatges de pel·lícules conegudes per tots, que «Déu no ha abandonat l'home postmodern, però fa falta un llenguatge per comunicar: el "llenguatge" de Déu és Crist... La "gramàtica" que ens serveix és la familiaritat de Déu amb l'home... i la santedat és la nostàlgia del desig de Déu».

Per un nou model econòmic

El ministre d'Economia d'Itàlia, Giulio Tremonti, que està aconseguint capejar el temporal de la crisi sense augmentar gaire el deute, va reconèixer que «el nou model econòmic ha de contenir la caritat cristiana, on al tenir s'afegeixi l'ésser, al benèfic la solidaritat, a la compra el do». Un altre ministre italià, el d'Afers Estrangers, Franco Frattini, va presidir una trobada sobre

Llibertat religiosa i responsabilitat política amb representants de Turquia, el Pakistan, el Senegal i Nigèria. Tots ells van parlar de la necessitat de conrear els valors originaris de la pròpia cultura i tradició religiosa per trobar els elements de diàleg, obertura a l'altre, respecte i pau. I tots han reclamat la necessitat que la llibertat religiosa no sigui només personal i privada, sinó comunitària i pública.

Sobre el bé comú ha estat espectacular l'exposició de la CdO (Companyia de les Obres) sobre les pintures del Bon i el Mal Govern, de Lorenzetti, al Palau Comunal de Siena: l'home medieval sabia molt bé que feia falta la justícia i l'amor al bé comú.

Entre els nombrosos espectacles han destacat la música en directe en l'espai llibre de la Fira, amb l'entusiasta participació de joves, i l'espectacle inaugural de *Calígula*, d'Albert Camus.

Entre les exposicions va destacar la titulada *Al final del camí hi ha Algú que t'espera. L'esplendor de l'Esperança en el Pòrtic de la Glòria*, que proposava una còpia a escala natural (9 metres) de la famosa façana del mestre Mateu, on Crist Rei no està en posició de jutjar, sinó esperant el pelegrí. Ell, assegut al seu tron de Glòria, espera l'home que a través de l'apòstol sant Jaume se li acosta. Crist, amb una mirada serena, amable i plena de pau, ens espera al final del camí i amb la seva acollida ens omple el cor d'esperança. Una altra exposició estava dedicada a l'heroica lluita dels obrers de *Solidarnosc* a Dànzica, que van començar amb la seva vaga l'agost del 1980 per tal de defensar Anna Walentinowicz, una dona acomiadada cinc mesos abans de jubilar-se. Va ser una revolució feta per obrers contra un poder que es basava en una ideologia revolucionària i obrera; va ser un miracle assolit per una humanitat canviada pel fet cristià i feta més conscient per la paternitat de Joan Pau, el Papa polonès.

El Meeting ha tornat a demostrar que és una realitat capaç de reunir en una mateixa trobada el monjo budista Shōdō Habukawa, el rector d'una mesquita de Bordeus, Tareq Oubrou, i el cardenal Jean Louis Tauran, president del Consell Pontifici per al Diàleg Interreligiós. O d'omplir a vessar una sala per a la presentació de l'edició en xinès d'*El sentit religiós*, prova fefaent de la universalitat de la proposta cristiana i del mètode del moviment Comunió i Alliberament: partir de l'home, del seu desig, del seu cor.

La presidenta del Meeting, Emilia Guarnieri, ha declarat: «Don Giusani ens va transmetre l'entusiasme per la vida, per afrontar sense por la realitat... Només el cor ens permet no homologar-nos a la infelicitat tan difusa... certament és fàcil que aquest desig s'apagui o s'adormi o tendeixi a caure en l'escepticisme... Què pot donar-li energia i vigor? L'encontre amb una cosa bella i gran, trobar una esperança sobre nosaltres, un amor gran.» El Meeting, per exemple.

«A cada JMJ s'evapora el mite que els joves no volen saber de Crist ni de l'Església»

Mons. César Franco, coordinador general de la Jornada Mundial de la Joventut Madrid 2011

Redacció

El coordinador general de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) de Madrid 2011, Mons. César Franco, destaca que Espanya «aportarà el seu propi ésser, el d'una nació de tradició catòlica rica i fecunda des dels mateixos orígens del cristianisme». Quan falta menys d'un any de la celebració d'aquest esdeveniment en destaca els principals aspectes de la preparació i celebració.

Per què un jove hauria d'anar a la JMJ?

Hi ha moltes raons. Jo diria a un jove que, amb la seva presència, l'Església és més jove i ell més Església. L'animaria a anar-hi perquè visqués en plenitud el fet de ser catòlic, universal. Si és creient, el convidaria a compartir la seva fe i la seva vida amb els altres; si és creient a mitges, per sortir-ne enfortit; si creu poc, perquè estic segur que Crist passarà pel seu costat, el mirarà, l'estimarà i el farà créixer en la fe. I si no creu, perquè obri les portes a Crist, que no para de buscar-nos.

Per què una reunió de joves?

Els joves importen molt a l'Església. Són el futur en tots els ordres de la vida. També el futur de l'Església. L'Església creu en les possibilitats dels joves, en la seva capacitat de donar-se i d'estimar Crist quan el troben. Aquestes jornades són, a més, una ocasió, perquè els joves del món es trobin, preguin, comparteixin la fe i la celebrin alegrement. Les jornades són una manifestació de la joventut de l'Església, una festa de la fe al voltant de Crist ressuscitat.

Quin impacte tindrà en l'Església a l'Estat espanyol?

No sóc profeta i no puc predir l'impacte que tindrà en l'Església d'Espanya. Així i tot, crec que la nostra Església en sortirà reforçada i animada davant del testimoni dels joves, que, tot i les dificultats de l'ambient, segueixen Crist, se'n fien i procuren ser-li fidels. En tots els llocs on s'ha celebrat la Jornada Mundial de la Joventut, l'Església ha recuperat confiança en ella mateixa, han renascut les vocacions per al sacerdoci i la vida consagrada, i s'ha evaporat el mite que els joves no volen saber res de Crist ni de l'Església.

La JMJ se sol celebrar en països diferents, per què?

L'Església és catòlica, universal. No està cenyida a un país, una cultura, o una llengua. Des de Pentecosta s'ha manifestat oberta a tots els pobles. Per això és molt bonic que aquesta mena de trobades internacionals es facin a diferents diòcesis, cosa que fa visible el que confessem per la fe. Que l'Església està cridada a fer-se present en tots els pobles i convocar-los a la unitat de l'únic Poble de Déu. Aquesta és una de les gràcies especials que es reben quan s'assisteix a les jornades.

Què aporta cada país a la JMJ? Que aportarà a l'Estat espanyol?

Cada país aporta la seva pròpia riquesa, història i tradició. La fe és una, indubtablement, però cada poble aporta a la fe els seus propis accents, la seva vivència pròpia. A l'Estat espanyol, per exemple, la Setmana Santa es viu no només en la litúrgia de les catedrals, parròquies i esglésies. També es viu al carrer, amb les processons. Tenim un patrimoni artístic preciós, els anomenats passos, que volem ensenyar en el gran Via Crucis de Divendres

Sant que presidirà el Papa. L'Estat espanyol també és un país de tradició eucarística i mariana molt rica. A la vetlla de joves serà mostrada l'Eucaristia en la custòdia d'Arfe, que, generosament, ha posat a la nostra disposició la diòcesi de Toledo. Són exemples per fer veure que l'Estat espanyol aportarà el seu propi ésser, el d'una nació de tradició catòlica rica i fecunda des dels mateixos orígens del cristianisme. N'hi ha prou de mirar els sants patrons de la JMJ per adonar-se de tot el que ha aportat i pot aportar l'Estat espanyol.

La JMJ demana un gran esforç preparatori tant econòmicament com en recursos humans. No valdria més reservar aquests esforços en altres tasques com la construcció de temples o el suport a la tasca vocacional o evangelitzadora de l'Església?

A l'Església cal fer de tot. A Madrid, concretament, no s'han deixat de construir temples en aquests darrers anys i ho continuarem fent sempre que calgui. També treballem en la Pastoral Vocacional, en la missió evangelitzadora fora i dins de la nostra diòcesi. Impulsem la feina en els mitjans de comunicació social. I la tasca que fem des de Càritas diocesana és immensa. I com Madrid, totes les altres diòcesis. Però aquestes trobades són necessàries per a la mateixa missió evangelitzadora de l'Església i per això es fan amb l'ajuda de tothom. Tot el que l'Església fa per desenvolupar la seva missió és important.

A més de l'impacte espiritual en els assistents, afecta també



la societat en la qual se celebra la JMJ?

Jo diria que les Jornades de la Joventut deixen als indrets on s'han celebrat «la bona olor de Crist». És una experiència comuna que la gent, fins i tot els que no creuen, quedi impactada per l'alegria dels joves, pel seu bon fer. Els recels inicials, en anunciar-se una gran multitud de joves, desapareixen aviat i deixen pas a una simpatia generalitzada. Naturalment són joves amb virtuts i defectes, però vénen com a pelegrins a la recerca del que dona sentit a la vida de l'home: Déu, Crist, la vida eterna. I això sempre impacta en els que pensen que aquesta vida és la definitiva. La peregrinació sempre mira el més enllà, no s'atura ni tan sols en la metafísica. Apunta a la fita eterna, que és la casa del Pare. Aquest és l'impacte que m'agradaria que deixessin els joves a Madrid, el d'una joventut que camina cap a Déu deixant al seu pas la bona olor de Crist.

Palència

Mons. Esteban Escudero pren possessió de la diòcesi de Palència

SIC / Palència

La catedral de Palència va rebre el 29 d'agost el seu nou bisbe, Mons. Esteban Escudero, que ocupa el número cent en l'episcopologi d'aquesta seu castellana. Es va presentar als seus nous diocesans assenyalant que donarà prioritat a la dimensió de «la comunió» com a eix vertebrador, i es va comprometre a «fomentar els espais de comunió, de diàleg i de participació entre tots els membres del poble de Déu». Així mateix va expressar el seu desig de convertir-se «en un palentí més» i amb la promesa de mobilitzar els recursos humans i econòmics de la diòcesi per alleugerir la difícil situació dels pobres i els aturats.

La presa de possessió de Mons. Esteban Escudero va ser multitudinària i va estar acompanyat per vuit arquebisbes, 28 bisbes i més de 350 sacerdots, que van concelebrar en presència dels més de dos mil fidels que omplien la catedral

de gom a gom. El fins ara administrador apostòlic de la diòcesi i anterior bisbe palentí, Mons. José Ignacio Munilla, es va adreçar a Escudero com «el pastor que el Senyor ens volia enviar», i va definir al poble palentí de «cristians vigorosos», d'arrels profundes i gent de bona pasta, afamats i assedegats de Déu i necessitats del pasturatge de l'Església».

Durant l'homília, Mons. Escudero va recordar la tasca dels «grans bisbes» que l'han precedit a la seu episcopal: Nicolás Castellanos, Ricardo Blázquez, Rafael Palmero i José Ignacio Munilla. «Us asseguro que intentaré conservar les moltes coses que heu fet per la diòcesi», va indicar. Al llarg de l'homília va dedicar un èmfasi especial als joves i, sobretot, «als malalts, als marginats, als pobres, als que no teniu feina, als que no teniu el mínim que cal per viure, a tots els que d'una o altra manera viviu en el món del dolor».



GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

TRAMITACIÓ D'ENTERRAMENTS

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqueu al 902 11 65 93

*Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses*



Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Cinc punts d'esperança

El dia 2 de setembre va començar la conferència de Washington per promoure la pau entre Israel i Palestina (escric aquest article dos dies abans, el 31 d'agost, i no sé com es desenvoluparà tot l'aparell diplomàtic i polític). En tot el món hi ha una gran interès per aquesta trobada històrica, una gran expectació, molts comentaris de tot gènere, opinions per a tots els gustos. Crec que en general abunda el caire negatiu, menysvalorant la importància o l'eficàcia de tal trobada.

Moltes altres temptatives hi ha hagut que han acabat com el rosari de l'aurora. Pessimisme, escepticisme, dubte, desconfiança, recel, incredulitat i moltes altres accepcions negatives es poden llegir en els diaris que comenten el fet.

Aquí a Israel, en canvi, m'ha sorprès el clima positiu que es respira davant d'aquest encontre que pot ser decisiu,

històric i definitiu. Si hi ha hagut altres intents de resoldre l'espinos problema que han fallat, hi ha hagut també un famós encontre que assolí un important acord: el de Menahem Begin i Anwar el Sadat, l'any 1978, que firmaren un acord de pau entre Israel i Egipte que dura encara avui. I tots dos reberen el premi Nobel de la Pau.

Ara hi ha al govern Benjamin Netanyahu, dretà de soca-rel, però també Menahem Begin era de dretes: aquí ser de dretes té sempre el sentit de negar qualsevol concessió als palestins. Però



molts analistes diuen que certs acords importants només els pot fer un polític dretà, fort i decidit.

Llegint aquests dies articles dels diaris israelians, he pogut fer aquesta llista de cinc punts positius que parlen a favor de la pau i de l'entesa entre els dos pobles que s'assolirà en aquesta conferència:

- 1) En aquests darrers anys ha disminuït notablement la violència i el terrorisme. Bon signe vers el camí de l'entesa. El terrorisme exaspera Israel, desgasta Palestina i sembla el pessimisme. Israel ha pres mesures molt eficients i Palestina ha acceptat la moderació i ha sabut posar límits a l'efervescència bel·licosa de molts joves fanatitzats per la situació política de submissió a Israel. Als anys noranta hi havia atemptats ben sovint que feien desconfiar de qualsevol progrés. L'any 2002 hi va haver 452 víctimes mortals; l'any passat només 6 i, de començament d'any ençà, només 2. (Justament aquest vespre s'ha sabut la trista nova de la mort de 4 colons israelians prop d'Hebron. Això serà una forta sotragada, però esperem que no afecti massa les converses).
- 2) L'activitat de les colònies israelianes als territoris ocupats ha disminuït amb l'aturada de les construccions. L'acord de paralitzar la construcció de les colònies durant 10 mesos (fins al dia 26 de setembre) s'ha mantingut bastant bé arreu dels territoris ocupats, especialment a Jerusalem est. El vicepresident americà Joe Bi-

den condemnà el projecte d'edificar 1.600 unitats a la part oriental de Jerusalem (zona àrab). La demolició de cases palestines ha disminuït igualment en comparació amb anys anteriors.

- 3) Totes dues poblacions accepten la idea de dos estats independents. Tant jueus com palestins hi estan d'acord. Netanyahu ho va dir clarament l'any passat en la conferència de Bar Ilan, prop de Tel Aviv. Això és un pas fonamental, nou i valent. Ni Golda Meir ni cap altre dirigent israelià no havia mai declarat una solució com aquesta que ara es veu com la cosa més justa i més natural del món, i per tant, factible.
- 4) No hi haurà massa negociacions, com en les trobades anteriors: amb la idea d'un estat palestí ja hi ha un bon acord sobre moltes qüestions. Sembla que Israel estarà d'acord a retornar als palestins un 95% del seu territori. Israel el que vol és sobretot seguretat. Amb un estat palestí legalitzat i democràtic es podria pensar en aquesta seguretat. Caldrà una força internacional, com al Líban, entre tots dos països per assegurar aquesta pau.
- 5) Finalment, un notable creixement i ordre en l'economia dels dos països i una xarxa social i política positiva en els territoris palestins: arreu es veuen noves construccions a Cisjordània, noves carreteres, comerç actiu i pròsper. El primer ministre palestí Camal Fayyad s'ha revelat un polític excel·lent, ple d'iniciatives i d'encerts, respectat per tots.

A tot això s'hi ajunta el cansament d'anys i anys d'un intolerable *impasse* que fa que les dues bandes desitgin fortament la pau, amb les concessions que calguin. Es tindran en compte aquests cinc punts i d'altres encara, que poden dur a una conclusió de pau? Netanyahu i Abu Mazen estaran a l'altura del moment de la conferència? És el que volem esperar. L'administració americana té ben clars els objectius. Obama no es pot permetre un fracàs i les dues poblacions de la zona, israelians i palestins, no es poden condemnar un cop més a l'escepticisme o a la desesperació. Esperem-ho, doncs.



Joan Maria Vernet
Jerusalem



Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP Tel. NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- ☐ **Amèrica i Àfrica: 230€** ☐ **Missioner** ☐ Edició en català
☐ **Àsia i Oceania: 308€** ☐ **Missionera** ☐ Edició en castellà
☐ Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Pakistan

Assassinats tres voluntaris humanitaris cristians

Zenit / Islamabad

Soldats de l'exèrcit pakistanès van trobar, el 25 d'agost, els cossos sense vida de tres voluntaris humanitaris cristians estrangers, segrestats dos dies abans quan participaven en les tasques d'ajuda a les víctimes de les inundacions al Pakistan. Les víctimes pertanyien a una organització internacional, el nom de la qual no ha transcendit per motius de seguretat. El 23 d'agost, quan tornaven al seu campament, el comboi on viatjaven va ser atacat per un grup de talibans que els van segrestar i van ferir cinc voluntaris més. D'altra banda, a l'Afganistan, deu voluntaris d'un equip mèdic cristià de l'ONG International Assistance Mission van ser assassinats per un grup de talibans el 5 d'agost quan tornaven a Kabul per dur assistència mèdica a la zona de la vall de Parun.



Punt de vista

Jordi Franch ParellaDoctor en Economia
i organista titular de la Seu de Manresa

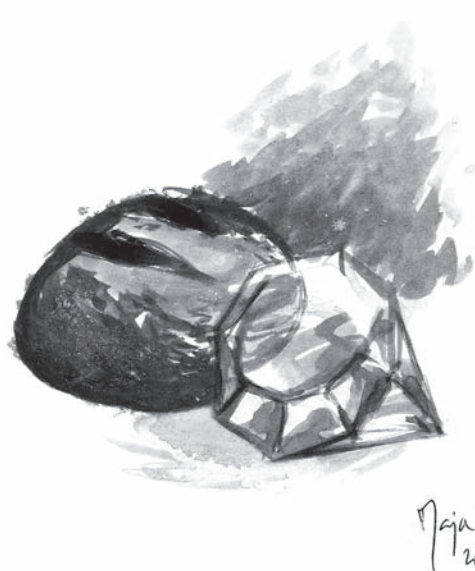
Jaume Balmes i la tradició escolàstica

El dissabte 28 d'agost passat es compliren dos-cents anys exactes del naixement a Vic de Jaume Balmes i Urpià, un eclesiàstic i intel·lectual polifacètic català, que tindria una vida tan curta com prolífica, i moria poc abans de complir els 38 anys. En menys de 10 anys va ser capaç d'escriure els llibres que, en les seves obres completes, comprenen 33 volums. Format al seminari de Vic i doctorat en Teologia a la universitat de Cervera, va ser un dels filòsofs tomistes més importants de la seva època, coneixedor profund de la tradició marcada per la *Summa Theologiae* de sant Tomàs d'Aquino. Pertanyia a una família d'empresaris catalans i va conèixer i interessar-se per la naixent indústria tèxtil que incorporava les màquines de vapor al procés productiu, i escrivia des de París al seu germà Miquel sobre les innovacions tecnològiques que es produïen a la capital gavatxa.

Voldria destacar que, sense ser cap economista, Balmes va escriure un article pocs anys abans de la seva mort a la revista *La Sociedad*, el 17 de setembre del 1844, titulat *Verdadera idea del valor o reflexiones sobre el origen, naturaleza y variedad de los precios* on es pregunta per què val més una pedra preciosa que un tros de pa. La mateixa pregunta, anomenada «paradoxa del valor», que es va plantejar Adam Smith (1723-1790), aproximadament un segle abans i que no va saber resoldre correctament. I és que l'escocès va cometre el greu error de considerar que el valor d'un bé era una mesura objectiva que depenia de la quantitat de treball necessari per a la seva producció; error majúscul que seria continuat i ampliat per Karl Marx, entre altres.

En canvi, Balmes no parla dels costos de producció i considera que el valor del bé ve donat per la utilitat subjectiva que té per al consumidor, així

com per l'escassetat del bé, i que existeix així una relació entre la disminució o augment del valor i l'abundància o escassetat del bé. Així, el valor del bé no està determinat pels costos de producció, sinó per la utilitat marginal, que és la satisfacció que proporciona o l'ús menys important d'una unitat addicional del bé. En paraules seves, «tots tenim experiència de coses que costen molt treball i no valen



res», cosa que no s'oposa al fet que, de vegades i sense poder-se generalitzar, «el cost del treball contribueixi a l'augment del valor de la cosa, però sent accidental i mai dependent d'aquí el veritable valor. L'única mesura del valor d'una cosa és la utilitat que proporciona i no hi ha, per tant, una necessària connexió entre el que costa i val». Balmes raona que els costos objectius del treball en el sector tèxtil poden superar el preu de venda «per raó del més gran avenç en la fabricació dels competidors». En un entorn de sequera i escassetat, l'aigua té una utilitat marginal

molt elevada i, per tant, el preu també serà molt elevat. En un desert, l'aigua ho val tot, molt més que tots els diamants junts, perquè un litre d'aigua pot significar salvar la vida. En condicions normals, però, disposem de grans quantitats d'aigua i, per tant, la seva utilitat marginal i el preu són inferiors. El preu que estarem disposats a pagar per un litre d'aigua vindrà determinat per la satisfacció de l'última necessitat no coberta (per exemple, regar els geranis).

Jaume Balmes resol així la paradoxa del valor i enuncia correctament la teoria de la utilitat marginal 27 anys abans que el mateix Carl Menger, fundador de l'escola d'economia austríaca i pioner de la revolució marginalista, conjuntament amb Jevons i Walras, a finals del segle XIX.



Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Senyor, gràcies per les ulleres!

La pregària no és pas una realitat inabastable. La seva pràctica podria semblar d'una certa complexitat. I no és pas així. Santa Teresa de Jesús definia l'oració com el tracte d'amistat amb Déu. Sabem que l'oració és el motor de la vida cristiana. Això no obstant, se sol experimentar una certa deixadesa espiritual. Fins i tot, pot succeir que aparegui la mandra de resar.

Avui, a l'hora d'escriure aquest article setmanal, he repassat materials del meu arxiu que, sovint, m'ajuden a trobar motius per a la redacció de temes d'interès humà i cristià. He trobat una colla de títols senzills i suggeridors. Suposen, en el nostre cor, sensibilitat i senzillesa. Per què ens costa tant resar al compàs de la vida? Diàriament fem un seguit d'actes (llevar-se, sortir de casa, anar a la feina...) i tenim a

l'abast objectes que faciliten la nostra tasca (el metro, el tren, el cotxe, el bolígraf i... les ulleres).

Heus aquí una pregària senzilla i humil: «Gràcies, Senyor, per les ulleres que ens ajuden a contemplar la realitat d'una manera brillant i clara. Les ulleres ens descobreixen que hi ha invents màgics al servei de l'home i no sols per destruir l'hàbitat i l'ecosistema. Ningú no s'afigura la pèrdua de la visió amb unes ulleres adequades, però, treu-te les ulleres i sabràs donar-ne gràcies del matí al vespre. Sense les ulleres ens ancoràriem en el món de les ombres i no superàriem la dramàtica pèrdua de la nostra vista.»

Fins i tot, quan estem fatigats pel treball del dia, és fàcil parlar amb el Senyor que ens estima i que habita en el nostre cor. Tot és qüestió d'amistat amb Déu!

A propòsit de...

**P-J Ynaraja**Capellà del Montanyà
(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Per Europa (4)

Gairebé 4.000 quilòmetres, de dilluns a dissabte, donen per a moltes visites, de les quals ja he parlat, però també per a molta reflexió. He vist edificis, principalment catedrals, fites també de la ruta xacobeà. J. W. von Goethe va dir: «Europa va néixer del pelegrinatge.»

En cap de les esglésies on he entrat, en aquell moment, s'hi celebrava missa. Els edificis, les pedres, parlen un llenguatge mut, la litúrgia el complementa. És evident que als temples on vaig entrar, s'hi celebrava missa, sempre vaig veure la capella del Santíssim prou assenyalada. Jo mateix hi vaig dedicar, en cadascun, un moment a la pregària. També hi abundaven les indicacions que explicaven el significat cristià i les activitats dels diferents grups que hi estaven vinculats. En aquell edifici ben cuidat i atès, a més de sacerdots fidels al seu ministeri, tenien un interès evangelitzador. Em va satisfer molt constatar-ho. No em vaig poder relacionar amb cap sacerdot, la qual cosa lamento molt. Ja vaig explicar que a Domremy me'n vaig trobar un d'alemany, de vacances. Em va dir que les aprofitava per visitar llocs de pelegrinatge. Quan em va dir on vivia, li vaig comentar que per allà hi havia una pintura que representava l'Esperit Sant amb figura femenina. Em va contestar que el gènere no era segur. Me n'ha enviat una fotografia, que no és la que jo volia dir, però gràcies a això m'he assabentat que es va fer seguint les indicacions de santa Crescència de Kaufbeuren, la primera santa alemanya canonitzada al segle XXI, que va escriure sobre el Paràclit, persona divina tan oblidada per nosaltres. Va ser una trobada breu, però profitosa. Estic molt agraït al P. Bernhard Hesse.

També vaig comentar com n'és, d'impressionant, visitar un cementiri de guerra. Aquesta vegada em vaig limitar al de Colleville-sur-Mer, el més conegut, però no pas el més gran. No dubto gens que l'erecció i la cura són expressió de l'interès per mantenir l'honor de la nació nord-americana. Podien haver fet un gran monument, més espectacular, però no ho van fer. La senzillesa de les més de 9.000 creus de marbre blanc i la col·locació geomètrica sorprèn. Tot al contrari d'altres llocs, aquí no hi ha turistes curiosos frívols, si més no, no s'aprecien. Tots mirem i remirem les creus i la platja del desembarcament, tan propera. Hi regna un silenci no total, però sí reverent. La bandera de les barres i estrelles oneja dalt de tot, les inscripcions han transmès una reflexió al cor.

Volia veure l'àngel somrient de la façana de la catedral de Reims però, lamentablement, estava en tasques de restauració.

Per què m'intrigava aquesta escultura? Estic convençut que l'eternitat a la qual estem convidats per Déu és total felicitat. No dubto gens que hi pot haver aparicions. Si l'Eternitat és felicitat, l'aparença dels missatgers l'hauria de reflectir, i no sempre és així. S'hi expliquen visions de rostre trist que, fins i tot, ploren. No ho entenc. Estimo moltíssim santa Maria, que no se m'ha aparegut mai, però estic segur que ella, que m'estima tant, em somriu amb gest feliç en l'enigma de la seva situació celestial.

Afortunadament, hi vaig descobrir l'escena de l'Anunciació i en aquesta, Gabriel somriu la Verge que ha dit sí a la proposició divina. Evidentment, el gest de l'arcàngel, després de sentir el que havia sentit, no podia ser d'altra manera. I jo també vaig somriure.



Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Els diners del perfum

Res de nou sota la capa del cel. L'anunci de la propera visita apostòlica de Benet XVI a Barcelona ha disparat el mecanisme tradicional de reduir les realitats (incòmodes) a economia, factor que cal tenir en compte per no caure en el malbaratament ni derivar cap a despeses sumptuoses. L'austeritat és recomanable. Però l'economia no és el valor màxim. Hi ha reaccions que coincideixen amb els comentaris dels deixebles de Jesús quan és a casa de Simó el Leprós, a Betània. Una dona, que duia una ampolleta d'alabastre plena d'un perfum molt valuós, la va buidar sobre el cap de Jesús. Els deixebles es van indignar: «De què serveix llençar-lo així? S'hauria pogut vendre a bon preu i donar els diners als pobres» (Mt 26,8-9). Amb aquest criteri, les floristeries haurien de tancar per sempre. Hi ha dimensions en la persona que superen les estretones de l'economia. Si l'amor es redueix a diners es converteix en prostitució.

S'han sentit veus i encara se'n sentiran més, tant de dins com de fora de l'Església, que denuncien un presumpte malbaratament amb motiu de la visita del Papa. Poden tenir un efecte positiu en els organitzadors, per tal que racionalitzin bé les despeses i actuïn amb total transparència, però no han de caure a la trampa de sotmetre's als seus criteris ni a les seves argumentacions, moltes de les quals manquen de la mínima coherència. La visita del Papa a una obra tan singular i coneguda mundialment com la Sagrada Família de Gaudí sortirà a les pantalles de moltes televisions i l'impacte mediàtic es preveu enorme. Si haguéssim de quantificar els rèdits publicitaris que representarà aquest acte per a Barcelona, ningú no parlaria de despeses, sinó d'una inversió, molt rendible. Els tècnics poden fer estudis i presentar-ne les estimacions.

Es tracta d'una visita del Papa a la comunitat cristiana de l'arxidiòcesi de Barcelona. És pertinent, per tant, la pregunta espiritual. El relat de Zaqueu il·lumina amb escreix aquesta situació. Jesús s'allotja a casa seva. És previsible que hi hagués un gran banquet, però es va produir una transformació inesperada. Zaqueu, cap dels publicans, el va acollir amb alegria, primera actitud davant d'una visita desitjada. La seva reacció va ser nítida: «Senyor, dono als pobres la meitat dels meus béns, i als qui he exigit més diners del compte, els en restitueixo quatre vegades més» (Lc 19,8). Alegria per la presència de Jesús, justícia social amb els perjudicats, solidaritat amb els pobres... Aquests són els criteris d'avaluació. La resposta de Jesús a Zaqueu no deixa cap dubte: «Avui ha entrat la salvació en aquesta casa.» No obstant això, «tots els qui ho van veure murmuraven contra Jesús i deien: "Ha anat a allotjar-se a casa d'un pecador!"»

Aquesta visita permetrà unes quantes millores a l'arquebisbat, que ja tocaven fa temps. Sembla que l'Església catalana, com la mateixa societat en la qual està immersa, necessita grans esdeveniments per fer millores, que sense aquests fets també s'haurien d'haver dut a terme.

La visita del Papa a l'Institut Nen Déu, obra beneficocial de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors dedicada a l'assistència de joves amb síndrome de Down i altres discapacitats, representa un gest de valor profètic davant d'una societat que, de manera sibil·lina, aplica mesures per eliminar, ja en el si matern, aquells éssers que presenten determinats tipus de disminució: «No sabeu que sou temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres?» (1Co 3,16).



Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

I la vida continua... igual

Ja fa anys que em passa el mateix quan torno de l'estiu: em planyo de tanta gent que no té mai vacances i per a la qual l'estiu és igual que la primavera, la tardor o l'hivern. Ho penso molt sovint des que visc al barri i tinc molts amics a qui la vida ofereix poques oportunitats. I, per tant, poques variants. Jo he tornat de passar un mes fora. És veritat que fent un servei, però en un lloc agradable i, almenys, canviant de panorama. Una mena de parèntesi que t'ajuda a allunyar-te de la quotidianitat i, per tant, constitueix, si més no, un descans.

Quan arribo, tot continua igual: aquells marrecs pakistanesos de dos i tres anys que es passen el dia al balcó que dóna al meu pati interior, perquè la seva mare no surt i ells tampoc; pels carrers, les mateixes persones que estic acostumada a veure: la canalla que juga a pilota pels carrerons i que s'han d'aturar cada vegada que passa un cotxe o una furgoneta, el captaire disimulat que ve corrents a saludar-me i a veure si, de passada, li cau una moneda a la mà; els joves de sempre que fumen porros davant de casa, les botigues d'immigrants que no tanquen mai...

Però un detall m'ha commogut encara més: al costat del contenidor d'escombraries, un home se m'acosta i m'agafa la bossa que porto per llançar-la, i em diu que ja ho fa ell. Quan m'allunyo, miro de reüll, i em quedo espaiada, perquè remena la bossa per veure si hi troba res que pugui fer servir. No sé explicar per què, però sento una terrible vergonya pensant que pot aprofitar alguna cosa que nosaltres llancem, malgrat que no hi troba res... I l'homenet continua al costat del contenidor, esperant si cau alguna cosa. M'adono que aquesta acció, que abans no es veia gaire a casa nostra, ara es repeteix sovint: remenar la bossa amb un pal acabat en ganxo per trobar-hi alguna cosa.

A la bústia de casa trobo unes quantes cartes de la presó. Són respostes a les meves. És l'única manera que tinc de contactar amb aquests amics durant l'estiu. Són les seves cartes farcides de queixes enmig de les mostres d'amistat. I és que les presons, si sempre són llocs difícils de pair, ho són molt més a l'estiu i, en general, durant les èpoques de vacances. Perquè les vacances no tenen res a veure amb els interns dels centres penitenciaris. Encara més, moltes de les activitats que els fan les hores una mica més lleugeres durant el curs, ara, durant les vacances, deixen de funcionar. Les hores passen més lentes, la calor al pati o a la sala és insofrible i la monotonia de la vida de presidiari es fa més feixuga. Sembla que tot es paralitza al seu voltant i fins i tot les esperes de permisos o d'algunes respostes sembla que s'alenteixen... La paciència que sempre és necessària en aquests centres ara es fa imprescindible.

I no continuo la llista de tots aquells que no tenen mai vacances perquè seria massa llarga, i cadascú la pot esbrinar mirant al seu voltant i més enllà, a través dels mitjans de comunicació, en aquest món tan globalitzat i tan desigual.

Zoom

Eduard Brufau



Després d'un parèntesi de gairebé dos anys el 2 de setembre passat el govern israelià i el palestí van reprendre les converses de pau a Washington, amb el president nord-americà Barack Obama com a amfitrió. Malgrat l'assassinat de quatre israelians hores abans de l'inici de les negociacions, Benjamin Netanyahu i Mahmud Abbas van celebrar la primera trobada. El món sencer, i especialment el Pròxim Orient, espera que la voluntat de pau expressada de paraula es materialitzi ara en un acord seriós i definitiu.



CASA GAY

SERVEI DE LLOGUER
Des del 1860



C/ Puigcerdà, 100-102
08019 Barcelona

Tel. 933 080 104 - Fax 933 087 193

Lloguer de: cadires, taules, tarimes, passarel·les, tanques metàl·liques, parament de taula, estovalles, peanyes per a protocol, penja-robes...

Muntatge de: festes, concerts, reunions, exàmens, congressos, conferències, desfilades de modes, banquets i tota classe d'actes a petita o gran escala.

CASA GAY Vendes Hostaleria: c/ Roger de Llúria, 12-14 - 08010 Barcelona - Tel. 933 181 495
Servei de lloguer: c/ Puigcerdà, 100-102 - 08019 Barcelona - Tel. 933 080 104

Des del monestir

Si vas a una església, fes el que allà fan

Hilari Ragner
Monjo de Montserrat



Després del Concili Vaticà II s'ha trencat la uniformitat en la manera de celebrar la missa, no pas en l'essencial (llevat d'algun capellà massa original) però sí en certs detalls externs, cosa que sobta alguns fidels. Sobre això adquireix actualitat una extensa carta de sant Agustí en resposta a la consulta d'un prevere sobre els dies de dejuni. En alguns llocs, com a Roma, es dejunava tres dies la setmana: dimecres, divendres i dissabte. En altres, com a Milà, només dimecres i divendres. Després de molts arguments per demostrar que al Nou Testament no hi ha cap precepte sobre això, Agustí conta que la seva mare, santa Mònica, que es veu que era molt detallista i quasi escrupolosa, estava estranyada, per no dir escandalitzada, perquè al seu país, a Tagaste, es dejunava el dissabte, i a Milà no. Agustí ja ho tenia clar, però per deixar ben tranquil·la la seva mare ho va consultar al

bisbe de Milà, sant Ambròs, pel qual Mònica tenia una gran veneració, perquè li havia convertit i batejat el fill. Ambròs va respondre: «Què puc ensenyar, si no és allò que jo mateix faig?» Agustí va pensar que volia dir que manava que el dissabte no es dejunés, però el sant bisbe va afegir: «Quan sóc aquí (a Milà), no dejuno el dissabte, però quan sóc a Roma, dejuno el dissabte. I a qualsevol església que aneu, seguiu el costum d'allí, si no voleu patir o causar escàndol.» Amb aquesta resposta santa Mònica es va quedar tranquil·líssima. Però Agustí, com que a l'Àfrica mateixa hi havia llocs on els dissabtes dejunaven i en altres no, respon a aquell prevere: «No discrepis del teu bisbe, i segueix sense cap mena d'escrúpol o discussió el que ell fa» (Epist. XXXVI, PL 33, c. 151). Penso que aquest criteri es pot aplicar a alguns detalls de les celebracions eucarístiques. Quan sen-

se celebrar assisteixo a una missa, en principi estic dret durant el cànon, però si és en una església on tothom, o la majoria, s'agenollen, no faré el don Tancredo i m'agenollaré.

Un cas invers, per al qual crec que també val la regla agustiniana, és el que m'he trobat més d'un cop a Montserrat, celebrant l'eucaristia, no a la missa conventual sinó en una altra hora, a la capella del Santíssim, en català. De vegades hi ha algú que es veu que no tolera la llengua del país i fa totes les respostes en castellà i a grans crits, com per ofegar els que responen en català. No he tingut mai cap dificultat per celebrar l'eucaristia en castellà, en algun casament que ho desitjaven, o si demanaven la cerimònia bilingüe, o per a un grup castellanoparlant, però no se m'acudiria mai, ni tan sols a Catalunya, imposar a crits el meu català a una assemblea que celebren en castellà.

La sal de la terra

Fer de pares teixint la vida amb gotes de mel

Federico Diego Espuny
Pedagog



Per prendre qualsevol camí és molt útil disposar d'un mapa. També són útils per relacionar-se i reconèixer les situacions en un mateix adolescent i en la seva família: l'èxit o fracàs escolar, l'abstinència o infracció penal, l'abús o l'abstinència d'alcohol i drogues, preveure l'embaràs per a les noies o l'assetjament escolar. Pensar per endavant alternatives i conseqüències, autocontrol, són guies d'alfabetització emocional. Van bé per aprovar el curs, per millorar o recuperar allò suspès o per gestionar l'enamorament, per aprendre a viure. Cada vegada veig més clar que per ajudar els fills cal recolzar els pares, generalment la mare. Sóc conscient que la mateixa família és sovint causa del risc o conflicte malgrat que també cal confiar-hi per sortir-se'n. Tres idees —a tall de mapa— per ajudar els pares a teixir la vida juntament amb els fills: escoltar-los i preguntar perquè ells mateixos puguin analitzar la coherència o incoherència de les actuacions o respostes donades i destriar-ne el millor (les gotes de mel); alleugerir-los de les inútils culpabilitats (sóc un mal pare, sóc una mala mare, m'he equivocat, no sé què fer...); i centrar-los en pautes o actuaci-

ons ben concretes per conviure amb l'adolescent i respondre-li de forma coherent o sistemàtica i, si és possible, sense trepitjar-se amb altres persones que hi intervinguin o no professionalment. Vaig trobar aquests fils en la lectura del testimoni de Tim Guenard, *Más fuerte que el odio* (Gedisa 2002). Ens preguntem com se'n podrà sortir aquest nen maltractat que esdevé violent i passa per tants reformatoris francesos. És només trobant «la noia» de la casa de la felicitat? Marc Leblanc, reconegut criminòleg canadenc, diu que hi ha dos elements predictius de l'èxit en la readaptació: disposar d'un patró adequat i, a més, de la parella adequada. Utilitza la imatge de nedar amb dos ploms o amb dos suros. M'ha resultat instructiu el concepte de *resiliència* com a capacitat de superació, a través del talent natural, de la intel·ligència positiva, d'esperonar per trobar una solució, veure amb uns altres ulls el problema, anar-lo concretant amb els exemples d'expressions verbals amb un substrat cognitiu realista. La mirada diferent l'expressarem amb preguntes i paraules diferents, desculpabilitzadores i concretes

per canviar la forma de pensar, per canviar la forma d'actuar o viceversa.

Per anar endavant i aconseguir que la família pugui transformar el daltabaix, els descosits amb l'adolescent problemàtic, s'assenyalen quatre fils que configuren l'ordit, la trama, l'argument de la resiliència: la/les persona/es significativa/es; el sentit, la lògica interna o la raó profunda que permeti el relat i la història; l'actuació a favor de l'altre, sense paternalisme i amb eficaç assertivitat, i la representació de la pròpia desgràcia amb humor, si és possible, amb imaginació.

Afirmo que l'acció interpersonal i en un grup positiu —basada en la consideració, la seguretat, la confiança, la disponibilitat, la congruència i la comprensió dels sentiments— augmenta la resiliència dels pares. Aquesta suposa també la paciència, la constància i no poca dosi de reflexió. I això és un bon camí per anar acceptant, assumint, encaixant aquest fill o filla problemàtic fins que vagi descobrint per si mateix els anomenats quatre fils de la resiliència centrats en el patró o en la parella.

Mirada al món

Camí, experiència de vida

Marta Miquel Grau
Santiago de Compostel·la



Després de més de nou-cents quilòmetres caminats cap a Santiago de Compostel·la pel Camí del Nord, Daniel Pedraza, de Colòmbia, comparteix humils ensenyaments apresos en el seu peregrinatge: «Per fer el camí tant se val la teva nacionalitat o el nombre d'idiomes que puguis parlar, al camí aprens que hi ha un llenguatge universal que utilitza les mans, els senyals i el cor que et fa possible entendre la resta de pelegrins. Ho vaig aprendre caminant durant 30 dies amb René, un avi francès que parlava molt poc espanyol —i jo no parlo francès—. Tots dos barbotegem l'anglès, però va ser emprant el llenguatge del camí que ens vam poder entendre durant el nostre peregrinatge sense el mínim problema. »El camí el pot fer qualsevol persona sense que siguin importants ni els impediments físics ni d'edat. Vaig conèixer una àvia alemanya de més de 70 anys que venia caminant des de Suïssa. Amb un parell de crosses i un somriure al rostre sortia cada

dia a fer etapes curtes amb la il·lusió sempre posada en Santiago i en l'alegria de viure i de poder despertar-se cada matí agraïda a Déu per poder fer aquest camí. »El més meravellós és que aconsegueixes conèixer la gent tal com és, és impossible dissimular el que tu no ets dia i nit durant més de tres dies, per la qual cosa aprens a conèixer la naturalesa i l'essència de cadascun dels teus companys pelegrins. »El camí t'enseny a ser humil i servicial, i així ho vaig entendre quan després de caminar tres dies amb unes persones desconegudes, vam decidir que cadascun de nosaltres rentaria un dia la roba bruta dels altres. Una mostra d'humilitat en haver de rentar els mitjons bruts de l'altre, i de servei comunitari perquè era buscant sempre el bé comú i l'ajuda mútua. »El camí no és una cursa per veure qui camina més cada dia, és una cursa contra tu mateix per veure si ets capaç d'aprendre tot el que Déu t'enseny

en el dia a dia.

»Al meu país, solem anomenar peregrinació qualsevol acte litúrgic que té involucrada una quantitat indeterminada de metres per caminar i pregar, però en la qual mai no aconsegueixes entendre tot el que involucra pelegrinar. Aquí he après que per arribar a Déu i a la teva meta cal aixecar-se dia a dia i ser feliç amb el que fas, caminar amb les persones que sents que t'aporten alguna cosa a la vida, carregar el pes material estrictament necessari per sobreviure físicament, i la resta, Déu s'encarregarà de donar-t'ho.

»Pelegrinar és pregar i pots fer-ho en silenci o a través de converses amb els altres, cantant o cridant, o senzillament sostenint la mà d'un altre pelegrí quan ha caigut i et necessita.

»I al final del camí entens que pelegrinar és diferent que caminar. És anar per la vida acompanyat dels altres donant gràcies a Déu dia a dia perquè estem vius i poder ser feliços.»

Cartes del lector

El que he vist a Santiago

Aquest estiu he pogut viatjar a Santiago. He guanyat el jubileu de l'Any Sant Xacobeu, que era l'objectiu principal del meu viatge. Durant la meva estada a Santiago he vist milers de pelegrins, gairebé tots carregats d'un veritable dinamisme espiritual. *A posteriori*, ja a la meua ciutat, m'ha sorprès que en ocasions apareixen nombroses informacions sobre el Camí, en les quals es prescindeix del veritable dinamisme espiritual i que es queden en l'anècdota sense tocar gairebé el Misteri ni apuntar cap a la categoria.

Penso que és llàstima, perquè milers de joves i grans, que pelegrinen massivament a Santiago, també aporten un element qualitatiu de gran interès social. Ells saben llegir el signes dels temps, són un signe d'esperança per a tants homes i dones desesperançats i ens criden a tots a viure amb consciència de ser pelegrins, és a dir, a posar-nos en camí i a no instal·lar-nos en l'estret marge de les pròpies i limitades aspiracions. Si més no aquesta ha estat la meua impressió.

Llàstima que no sempre es doni aquesta bona imatge, potser perquè la que es busca és l'altra.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ
Girona

La televisió, una finestra oberta al món

Durant el I Fòrum Mundial de Televisió, que es va celebrar a la seu de l'Organització de les Nacions Unides, es va aplaudir que el 21 de novembre es commemorés el Dia Mundial de la Televisió. Les cadenes de televisió són una finestra oberta al món des de les diferents perspectives que animen els seus projectes informatius respectius.

Es va convidar tots els països a impulsar esdeveniments televisius centrats en causes com la pau, el progrés econòmic i social o la seguretat. D'aquesta manera s'impulsarà una televisió que, a més de distreure, impulsi una cultura de pau, seguretat i desenvolupament.

La violència, la morbositat i el sexe, però, han esdevingut els pilars de no pocs programes televisius. La competitivitat no es basa en una programació seriosa i responsable, sinó en l'atracció del públic amb uns continguts banals i grollers, que estan a la frontera de l'èticament permisible. A la telescombraria es busca el creixement de l'audiència a través de la provocació dels instints del telespectador.

Als Estats Units, les grans cadenes televisives van incrementar els programes sensacionalistes. Però va arribar la reacció dels anunciants que van decidir retirar la seva publicitat d'aquells programes que atemptaven contra la moral, els bons costums i els principis de la llibertat i de la convivència. Cal que es po-

Responsabilitat

Cadascú és lliure de viatjar o passar les vacances on vulgui, sense haver de donar explicacions a ningú. Quan algú és madur i responsable, pot prendre aquesta i altres decisions amb total llibertat. Fins aquí estem tots d'acord. Però... què passa quan sorgeixen dificultats i aquest algú no està preparat per afrontar-les o resoldre-les? Quin paper tenen, llavors, la llibertat i la responsabilitat?

En el cas dels espanyols segrestats a Mauritània, tots ens alegrem del seu alliberament, com no podia ser d'una altra manera. Ha estat lent, però finalment els tenim sans i estalvis a casa.

Però l'anunci de l'ONG que els va dur a Mauritània per iniciar la seva activitat obre interrogants que haurien de respondre's abans d'emprendre una nova aventura. Són conscients els activistes solidaris del perill al qual s'enfronten? Estan disposats a assumir aquest risc, inclòs l'abonament íntegre del rescat, en cas que es produís un nou segrest?

En la meua opinió, aquest seria el panorama a contemplar en el futur immediat: pagaran els voluntaris l'import dels seus segrestos, o el pagarem els de sempre? No oblidem que la responsabilitat és la pedra de toc de la llibertat autèntica, estandard de la maduresa.

FINA MILLÁN-HITA
Barcelona

sin els mitjans pertinents davant l'epidèmia de vulgaritat i erotisme que inunda la petita pantalla i que només aconsegueix degradar el telespectador.

CLEMENTE FERRER
Madrid

Exercici físic, alimentació i infància

Un 96% dels espanyols comparteix l'opinió dels experts: es pot mantenir una alimentació saludable menjant de tot, però de forma equilibrada. De fet, un 43% de la població considera que el motiu principal de l'augment dels índexs de sobrepès i obesitat en nens i joves és la vida cada vegada més sedentària dels més petits i el descens de l'activitat física, seguit a distància del 28% que considera que es tracta d'un problema multifactorial.

Només 2 de cada 10 espanyols consideren que és a causa de la ingesta excessiva de calories. Sobre aquest tema, el 97% dels pares espanyols considera molt important o important que els seus fills facin diàriament exercici físic, però 4 de cada 10 reconeixen que no ho fan a la pràctica.

Aquesta dada està molt allunyada de les recomanacions de les institucions europees i americanes de referència, que consideren que una hora diària és el temps necessari en nens i adolescents per aconseguir beneficis per a la salut i prevenir i combatre els efectes negatius del sedentarisme, com l'obesitat.

JAUME CATALÀ DÍAZ
Girona

Lleis iniquès

Diu Fernando Savater que «cap fe pot esdevenir un eximent per incomplir les lleis civils». A l'Imperi romà era legal donar culte als déus i els cristians que s'hi negaven eren martiritzats. Espero que el Sr. Sava-

ter no voldrà tornar a aquells temps. Calen lleis honestes que puguem complir amb gust i no lleis iniquès, criminals i assassines que corrompin la societat.

JACINTO SANTAMARÍA CALLEJA
Igualada

Manifestar-se és un plaer

«Aconsellen els terapeutes que sempre és bo fer aflorar els nostres neguits i angoixes, i també les nostres il·lusions i alegries.» Fent ús d'aquest «plaer», jo dic: «Alcem la veu i diguem ben fort: No!»

No a la violència. No a la tortura que estan sofrint en algunes presons; volem que tota persona sigui tractada amb respecte. No a la droga; ensenyem els joves a buscar alternatives que els ajudin a gaudir de manera neta. No a la tortura que sofreixen els infants en el si matern quan les mares decideixen posar fi a aquesta vida; hem de trobar solucions per a les dones que esperen un fill i es troben soles i sense recursos. No a les burles que fereixen sensibilitats, perquè es maltracten coses o persones que s'estimen. No al fet que morin milers d'infants i adults de gana o malaltia, per manca del més necessari per viure.

Per tot això i altres coses, unim veus per dir: «Prou!» Segur que molts cors nobles s'uniran a aquesta crida i al propòsit d'oferir ajuda a qui ho necessiti. Pensem, per començar, què puc fer jo personalment? I després, unim esforços. Recordem el que deia el Sant Pare en la seva primera encíclica: «L'amor sempre serà necessari, fins i tot en la societat més justa. (...) Sempre hi haurà sofriment que necessiti consol i ajuda. Sempre hi haurà solitud. Sempre, també, hi haurà situacions de necessitat material, en les quals es fa indispensable una ajuda que ofereixi un amor concret al proïsme.»

BERTA ROVIRA COSTA
Barcelona

El Consultori



PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Comunió als set anys?

He sentit que el Papa vol reinstaurar l'antic costum de rebre la Primera Comunió als set anys. Què milloraria això? Veig que avui els nens i nenes la fan cap als deu anys, amb força preparació i, tot i això, amb molt poca perseverança, perquè després de la Comunió quants nens freqüenten l'Església?

De moment el Papa, que jo sàpiga, no ha dictat cap disposició sobre aquest tema. Recordo que fa uns anys vaig tractar aquesta qüestió en aquesta columna quan ho va plantejar el cardenal Darío Castrillón. L'actual prefecte de la Congregació per al Culte Diví, cardenal Cañizares, i el Papa han plantejat novament la qüestió. L'actual disciplina de l'Església formulada al Codi de Dret Canònic estableix que el rector, quan els nens batejats arriben a l'ús de raó, ha de disposar a la seva preparació per a l'Eucaristia. Quan arriba aquesta edat de l'ús de raó? En les circumstàncies actuals crec que es pot afirmar que cap als sis o set anys. Avui els nens són molt precoços. Per la meua experiència de vint-i-cinc anys de sacerdot i més de trenta de catequista, puc assegurar que avui els nens als deu anys, que és l'edat a la qual fan la Primera Comunió, arriben molt crescutets, de vegades massa. Que tinguin, com vostè diu, força preparació, jo ho posaria en qüestió. Quan jo vaig fer la meua Primera Comunió, als set o vuit anys, només vaig anar a catequesi durant tres mesos abans de la celebració. Ja feia anys, però, que anava a missa cada diumenge i els meus pares s'havien preocupat que sabés les coses més elementals: pregàries, manaments... Avui, la majoria de nens arriben a catequesi sense saber res. Durant els dos anys de preparació, si el rector no ho insta amb fermesa, els nens amb prou feines sovintegen una sola missa dominical i ja no diguem els pares. Gosaria dir que en aquells tres mesos que anàvem cada dia a catequesi es feia molta més feina que en la sessió setmanal actual durant els dos anys. Em sembla que hem de revisar moltes coses a la catequesi. Fa uns anys, a Roma, vaig sentir en una conferència dictada pel llavors cardenal Ratzinger el següent: «Mai no havíem fet tanta catequesi, i mai els resultats no han estat tan decebedors.» Avançar l'edat de la Primera Comunió suposaria, d'entrada, i això no és poc, un interlocutor amb més innocència i receptivitat a la Gràcia Divina. És un tema a aprofundir amb calma i sense prejudicis.

- Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Inici de curs i visita del Sant Pare

Quan arribem a mitjans de setembre tot torna a la normalitat després del parèntesi estival. El retorn dels infants a les escoles marca també el retorn a la normalitat en la vida de les famílies. I succeeix el mateix en la vida de les parròquies, dels moviments, de les escoles cristianes i de les altres institucions de l'Església.

Comença un nou curs, doncs, i comença quan falten menys de dos mesos per acollir, els propers 6 i 7 de novembre, la visita apostòlica que el Sant Pare farà a Barcelona per a la dedicació del temple de la Sagrada Família. En aquests dos mesos hem d'intensificar la nostra preparació.

Em sembla que la visita apostòlica del Sant Pare és prou important, com a esdeveniment espiritual, perquè marqui el to de la represa de les activitats religioses i pastorals de tota la diòcesi. Com hem de preparar-nos per a la vinguda del sant Pare? En primer lloc, amb una actitud d'agraïment a Benet XVI i amb una pregària constant perquè aquesta visita del Sant Pare doni molts fruits espiri-

tuals i pastorals. La visita del Papa a una diòcesi i a una ciutat és quelcom extraordinari, perquè no pot anar a totes les diòcesis del món.

No podem deixar passar la visita del Sant Pare com si fos un esdeveniment ciutadà entre d'altres. Per això, la diòcesi ha preparat unes catequesis o uns temes de reflexió dels que se n'ha fet una àmplia divulgació i que poden ser un ajut per a aquesta preparació espiritual per a la visita. S'ha dit que la visita del Papa és un repte per a l'Església de Barcelona. I tots ens hem de disposar per respondre bé a aquest repte.

Per això ens hi hem de preparar intensament i hem d'emmarcar aquesta santa visita amb tota la pastoral ordinària que estem fent dia a dia a la diòcesi, a les parròquies i a les institucions eclesials. I volem que tot Catalunya i tot Espanya se sentin implicades en aquesta visita del Papa per a la dedicació del temple de la Sagrada Família.

El dia 7 del proper novembre es compliran els vint-i-vuit anys de la visita del papa Joan Pau II a

Barcelona i a Montserrat i concretament també al temple de la Sagrada Família. Fou el mateix dia i el mateix mes de l'any 1982. Ara rebrem amb joia el seu successor.

Penso que el Sant Pare ens donarà el que és propi del seu ministeri de successor de l'apòstol Pere: ens confirmarà en la fe. Ell té una missió principalíssima al servei de tota l'Església i, per tant, contribuirà a enriquir-nos amb la catolicitat que ha de viure sempre tota l'Església diocesana.

Per altra part, la sol·licitud del Papa per a totes les Esglésies hauria de fer créixer en tots nosaltres l'esperit missioner dintre de casa i de cara als països de missió. La visita del Papa pot suscitar noves vocacions missioneres entre els sacerdots i els laics. I sens dubte que reafirmarà la *romanitat* de la nostra arxidiòcesi i de Catalunya, que ha de ser una característica nostra per ser fidels a la nostra identitat. No podem oblidar que en la versió catalana del credo diem que creiem en l'Església, catòlica, apostòlica i *romana*.



Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El precepte amable

En els llibres antics de l'Èxode i el Deuteronomi es recullen els deu manaments, el decàleg lliurat per Déu a Moisès, que recorda i sistematitza els preceptes de la llei natural que Déu havia posat en el cor de cada persona. Des de sant Agustí es va establir el seu ordre i divisió en les dues taules. A la primera, els tres que fan relació directament a Déu, i en l'altra els set que es refereixen a la relació amb el proïsme. El quart manament, al qual avui em refereixo, encapçala aquesta segona taula. L'Èxode ho anuncia així: «Honra el pare i la mare. Així tindràs llarga vida en el país que et dona el Senyor, el teu Déu» (Ex 20,12).

Crec que no s'ha d'interpretar com una promesa d'envelliment de qui ho compleix, sinó de viure una vida més plena, ja que suposa l'amor. I com manifestar l'amor si un no honora els qui li van donar la vida precisament com a fruit de l'amor? Aquest dolçíssim precepte ens retorna a la infància a partir del moment en què tenim ús de raó. Ja abans els pares ens van estimar, quan encara

no havíem nascut, i després ens van cuidar amb delicadesa, començant per ensenyar-nos a caminar i a parlar, els dos grans èxits de la primera infància. Potser recordem quan ens portaven a l'escola, o quan ens explicaven contes a l'hora d'anar a dormir, o ens ensenyaven les primeres oracions, encara que pot perdre's en la llunyania de la memòria. Ens van quedar gravats, això sí, els esforços perquè estudiéssim, o perquè ens comportéssim bé, perquè diguéssim la veritat, perquè deixéssim les joguines als nostres germans, o les ordenéssim en acabar el joc. Ens van educar amb l'exemple, amb el seu consell oportú, la seva cura si estàvem malalts, la seva transmissió del que podrien anomenar-se valors: la humilitat, la laboriositat, la sinceritat, la generositat...

La família no és una institució inventada, no és resultat d'un «contracte social» i menys d'unes disposicions legislatives. Jesús mateix va voler néixer en el si d'una família, encara que no s'hi va tancar. Una vegada va dir: «El qui fa la voluntat del meu

Pare del cel, aquest és el meu germà, la meva germana, la meva mare» (Mt 12,50). No suposa contradicció, sinó una superació de la mentalitat de clan, de genealogia, tan pròpia d'Israel. Posa en relleu la importància de la persona. L'amor no queda reduït a l'àmbit familiar, sinó que el transcendeix perquè tots som germans en Crist.

L'amor als pares ha d'estar en primera línia en l'ordre de la caritat envers els altres i res no em commou tant com observar la cura exquisida que dediquen els fills als seus pares ancians o malalts. Amb aquesta conducta no fan més que tornar-l'os el que els van donar en el seu moment, d'acord amb el manament diví i l'impuls del cor de tota persona ben nascuda. No hi ha res més trist que contemplar l'escena d'un ancià mirant la porta de la residència en què potser es troba, esperant en va que arribin els fills. En canvi, res és més bonic que poder acompanyar els pares i tancar, en l'hora darrera, els ulls amb què ens van mirar sempre amb tant d'amor.



Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
 (CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE DURANT L'ANY
 (SALTERI: SETMANA 4)

SETEMBRE

12. DIUMENGE

XXIV de durant l'any (F), Verd.

Lectures: Èxode 32,7-11.13-14 / Salm 50 / 1 Timoteu 1,12-17 / Lluc 15,1-10

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu de Lluc. Sants, Guiu, pelegrí; beat Miró, prev.
13. DILLUNS

Sant Joan Crisòstom (MO), Blanc.

Lectures: 1 Corintis 11,17-26.33 / Salm 39 / Lluc 7,1-10

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Felip.
14. DIMARTS

L'Exaltació de la Santa Creu (F), Vermell.

Lectures: Nombres 21,4b-9 / Salm 77 / Joan 3,13-17. Vic: Aniversari ordenació episcopal bisbe Romà Casanova.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Crescenci, mr.; Santes, Ròsula, mr.
15. DIMECRES

Fèria, Verd.

Lectures: Hebreus 5,7-9 / Salm 30 / Joan 19,25-27

ALTRES CELEBRACIONS: Mare de Déu dels Dolors. Sants, Nicomedes, mr.; Santes, Caterina de Gènova, viuda.

16. DIJOUS

Sants Corneli i Cebrià (MO), Vermell.

Lectures: 1 Corintis 15,1-11 / Salm 117 / Lluc 7,36-50

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Corneli i Cebrià, mr.; beat Víctor III, p.; Santes, Edita, vg.
17. DIVENDRES

Fèria, Verd.

Lectures: 1 Corintis 15,12-20 / Salm 16 / Lluc 8,1-3. O bé: Sant Robert Bel-larmino (ML), Blanc: Vic: Dedicació de la catedral (S), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere d'Arbuès, prev. i mr.; Santes, Coloma, vg. i mr.; Ariadna, mr.; Hildegarda de Bingen, ab.
18. DISSABTE

Fèria, Verd.

Lectures: 1 Corintis 15,35-37.42-49 / Salm 55 / Lluc 8,4-15. Tarragona: Sant Pius de Pietrelcina (MLI), Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep de Cupertino, prev.; Ferriol, mr.; Santes, Sofia, mr.; Irene, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge XXIV de durant l'any

Lectura primera

Ex 32,7-11.13-14

El Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble

Lectura del llibre de l'Èxode:

En aquells dies, el Senyor digué a Moisès: «Vés, baixa a la plana: s'ha pervertit el teu poble, que tu havies fet pujar de la terra d'Egipte. De seguida s'han desviat del camí que jo els havia prescrit. S'han fet un vedell de fosa i l'han adorat, li han sacrificat víctimes i diuen: "Poble d'Israel, aquí tens els teus déus, els qui t'han fet sortir d'Egipte".» Per això el Senyor digué a Moisès: «Veig que aquest poble és rebel al jou. Deixa'm que s'inflami la meva indignació i no en deixaré rastre. Després et convertiré en un gran poble.» Però Moisès apaivagava el Senyor, el seu Déu, i li deia: «Senyor, per què s'encén el vostre enuig contra el vostre poble, que havíeu fet sortir de la terra d'Egipte amb gran poder i amb mà forta? Recordeu-vos d'Abraham, d'Isaac i d'Israel, els vostres servents; recordeu que els va jurar per vós mateix i els va dir: "Faré que la vostra descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel, i tot aquest país que jo us havia dit el donaré als vostres descendents i el posseiran per sempre".»

Llavors el Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble.

Salm responsorial

50

Compadiu-vos de mi, Déu meu, vós que estimeu tant; vós que sou tan bo, esborreu les meves faltes; renteu-me ben bé de les culpes, purifiqueu-me dels pecats.

R. Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare he pecat.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur,

feu renéixer en mi un esperit ferm. No em llenceu de la vostra presència, ni em prengueu el vostre esperit sant. R.

Obriu-me els llavis, Senyor, i proclamaré la vostra lloança. La víctima que ofereixo és un cor penedit; un esperit que es penedeix, vós, Déu meu, no el menyspreu. R.

Segona lectura

1Tm 1,12-17

Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu:

Estic agraït a Jesucrist, el nostre Senyor. És ell qui m'ha donat forces. Li agraeixo que m'hagi considerat prou fidel per confiar-me un servei a mi, que primer blasfemava contra ell i el perseguia i l'injuriava. Però Déu s'apiadà de mi, perquè quan encara no tenia fe no sabia què feia. La gràcia del nostre Senyor ha estat pròdiga amb mi, juntament amb la fe i l'amor en Jesucrist. Això que ara et diré és cert, i del tot digne de crèdit: que Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors, i entre els pecadors jo sóc el primer. Però Déu se n'apiadà perquè Jesucrist pogués demostrar primerament en mi tota la grandesa de la seva paciència, fent



Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,

teòleg i biblista

Paràbola dels dos fills

La llarga seqüència que comentem avui, una seqüència magistral exclusiva de Lluc (Lc 15,1-32), comença amb una comprovació sorprenent: «S'anaven acostant a Jesús tots els recaptadors de tributs i pecadors», i continua constatant la duríssima reacció dels fariseus i dels escribes: «¡Aquest (en to despectiu) acull pecadors i menja amb ells!» En resposta, Jesús els proposa una paràbola (v. 3) precedida de dues qüestions formulades en masculí i femení (vv. 4-7 i 8-10) que preparen i il·luminen la paràbola pròpiament dita (vv. 11-32). Em fixaré en la reacció irada del fill gran (en cursiva els canvis del còdex Beza respecte al text corrent) que, quan venia del camp i sentí música i danses en honor del fill pròdig que havia tornat a la casa paterna, «s'indignà i no volia entrar. Llavors sortí el seu pare i el va *pregar*. Però ell en resposta digué al seu pare: "Doncs, ¡mira!, fa molts anys que et serveixo i *mai per mai no he transgredit cap manament teu*, i *mai per mai no m'has donat un cabrit d'entre les cabres* perquè el *mengi* amb els meus amics». El duríssim to amb què el perfecte observant retreu al seu pare la manera com ha acollit al fill més jove constitueix, a oïdes d'un oriental, un veritable insult. L'insult s'agreuja en la manera com es refereix al seu germà enfront del qual guarda les distàncies: «En canvi, *per al teu fill* (¡ja no el considera el seu germà!) que ho ha devorat *tot* amb *les* prostitutes, i que tot just ha vingut, has fet sacrificar el vedell gras.» Ha condemnat el seu germà i no s'ha alegrat del seu retorn. Ha viscut a la casa del pare com un servent i no com un fill. Jesús retrata l'actitud dels fariseus; no s'assemblen per res a Déu, perquè no saben estimar com ell; s'enorgulleixen tan sols de l'observança; per a ells Déu no és Pare, sinó el seu amo.

de mi un exemple dels qui es convertiran a la fe i tindran així la vida eterna.
 Al rei de tot el món, Déu únic, immortal, invisible, honor i glòria pels segles dels segles. Amén.

Al·leluia

Lc 15,1-32

Déu, en Crist, ha reconciliat el món amb ell mateix, i a nosaltres ens confia el missatge de la reconciliació

Evangelí

Lc 15,1-32

Al cel hi haurà alegria per un sol pecador convertit

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmura-ven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells.» Jesús els proposà aquesta paràbola: «¿Qui de vosaltres, si tenia cent ove- lles i en perdia una, no deixaria en el desert les noranta-nou i aniria a buscar la perduda fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, ¿oi que se la posaria tot content a les espatlles i, arribant a casa, convidaria els amics i els veïns dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat l'ovella que havia perdut"? Us asseguro que al cel hi haurà també més alegria per un sol pecador convertit que no pas per noranta-nou justos que no necessiten convertir-se.

»I si una dona tenia deu monedes de plata i en perdia una, ¿no encen- dria el llum i escombraria la casa i la buscaria amb tot l'interès fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, oi que convidaria les amigues i les veïnes dient-los: "Veniu a celebrar- ho: he trobat la moneda que havia perdut"? Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit.»

«Vosaltres, com pedres vives...»

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona



Passar la porta de l'església

L'assemblea que s'ha reunit per la dedicació d'una església, tan bon punt el prevere ha obert la porta, entra en processó traspasant el llindar. Si no hi ha processó, i el poble està reunit ja dins de l'església, tot el ritu de lliurament es fa al presbiteri. Entrar per la porta no és només una cosa normal, i fins a cert punt, banal. Entrar a l'església, passar la porta, és, en aquesta ocasió, i cada vegada que un cristià ho repeteix, una referència al baptisme. En el ritual del catecumenat d'adults, com en l'anterior ritual romà, hi ha un moment en què el sacerdot convida el candidat a «entrar en l'església», i a situar-se en el lloc que li correspon. Els artistes medievals volgueren expressar el sentit teològic del gest, col·locant a la porta de l'església una figura representativa: una dona coronada i somrient, amb una creu a la mà i un calze a l'altra. És una imatge de l'Església que diu als qui hi entren: «Em trobareu aquí dins, oferint-vos l'anunci del misteri de Crist i el sagrament de la fe, l'Eucaristia. Són la vostra vida, la vostra alegria!»

Entrar en una església és també, en principi, entrar en un àmbit de bellesa, resplendor de la divinitat. Hom no entra indiferent a Sant Pere del Vaticà, o a Sant Pau Extramurs, o a les grans catedrals, o fins i tot a petites esglésies... Hom no restarà indiferent a la bellesa de l'església de la Sagrada Família quan hi entri. Moltes persones, en els nostres dies, visiten les esglésies atretes

per la seva bellesa. Traspassar el llindar d'una església és sempre una imatge del llindar entre el món present i el futur; per això també és tan freqüent en les antigues esglésies la decoració —escultura, relleus— que representa la glòria de Crist (penso en el pòrtic de la Glòria, de Santiago de Compostel·la).

Baptisme i penitència

La porta de l'església adquireix en alguns casos un significat penitencial. És el cas de la «porta santa» dels Jubileus. Els pelegrins passen per aquesta porta amb esperit penitencial, mostrant així el seu desig de rebre, dins l'església, la gràcia del perdó. Habitualment, quan un fidel entra a l'església pren l'aigua beneïda, i fa el senyal de la creu. És una evocació del baptisme, i també de la penitència. A la missa dominical, es preveu la possibilitat de fer, en començar, una aspersió sobre l'assemblea.

El ritual de la dedicació comença, doncs, amb aquest ritu, ampliat. No s'aspergeixen solament les persones reunides, sinó també les parets de l'església, fins a arribar a l'altar, que també és aspergit finalment. L'aigua que beneeix el bisbe «serà aspergida damunt de l'assemblea en signe de penitència i en memòria del baptisme, i amb ella seran purificades les parets de l'església i el nou altar» (Ritual 48).

Aquesta aspersió conjunta de l'assemblea i de les parets té una significació eclesiològica:

l'església que és dedicada és un edifici material, construït amb pedres o altres materials, però l'Església que l'habita és un edifici de pedres vives, una casa espiritual, que té en Crist, la pedra viva, el seu fonament (vegeu 1Pere 2,4.5). Imatge d'aquesta pedra viva és l'altar de l'església, que és també finalment aspergit. De fet, a diferència de les altres celebracions eucarístiques que es faran en el futur en aquest lloc, el bisbe i els preveres no han besat encara l'altar en arribar al presbiteri, sinó que han anat directament als seus llocs. L'altar de l'església és, en la tradició patristica i litúrgica, una figura de Crist, ja que ell fou alhora, en el seu sacrifici pasqual que actualitza en l'Eucaristia, víctima, altar, i sacerdot.

Acabada l'aspersió, el bisbe fa aquesta conclusió: «Que Déu, Pare misericordiós, sigui present en aquesta casa d'oració; i que per la gràcia de l'Esperit Sant purifiqui aquest temple, on ell farà estada, temple que som nosaltres» (Ritual 50). És notable el vocabulari que s'utilitza per designar respectivament l'edifici i la comunitat: el primer és la «casa d'oració», la segona és el «temple». Així ho deia sant Pau: «Nosaltres som el temple del Déu vivent, tal com Déu va dir: Habitaré i viuré enmig d'ells» (1 Corintis 6,16).

Tot seguit, l'assemblea s'uneix en la lloança de Déu amb el cant del «Glòria a Déu a dalt del cel», i el ritu d'entrada acaba amb la col·lecta: «...vesseu sobre aquest lloc la vostra gràcia i auxilieu tots els qui us hi invoquin...» (Ritual, n. 52).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau



Sant Corneli



- ✓ Nascut cap a l'any 200
- ✓ Escollit Papa durant una de les persecucions més violentes
- ✓ Va buscar la unitat de l'Església
- ✓ Va morir martiritzat l'any 253 a Roma

A mitjan segle III l'imperi romà es trobava immers en una crisi econòmica molt profunda. En aquesta situació la violència, especialment contra les minories, va servir com a vàlvula d'escapament de la tensió social, i els cristians es van convertir en un blanc fàcil.

Sota l'emperador Deci les persecucions van arribar a un grau tan elevat de violència que durant un any i mig ningú no va ocupar la càtedra de sant Pere. Finalment, però, Corneli va ser escollit Papa conscient del perill que corria com a cap de l'Església. El nou Pontífex va treballar perquè en un context social tan inestable els cristians es mantinguessin units. Per aquesta raó va condemnar el novacianisme, un corrent que representa un risc evident de cisma dins de l'Església.

D'altra banda va ser condescendent amb tots aquells cristians que havien abjurat de la seva fe a causa de la por i la violència, i els va readmetre tots sense fer excepcions. Aquesta actitud humana i comprensiva també va ajudar a enfortir la unitat de l'Església.

Finalment durant una de les persecucions decretades per l'emperador Trebonià Gal, sant Corneli va ser arrestat i tancat a la presó, on va morir després de ser martiritzat.

«Tot esdevé un bé de Déu s'accepten com a benedicció»

David Pagès i Cassú

Agustí Cassú i Escura (Girona, 1951) passà la infantesa i la joventut a Bordils i Sarrià de Ter. Estudià el batxillerat als Maristes de Girona, quan l'escola encara era a prop de la catedral. En aquells anys —final dels seixanta— sentí la crida del Senyor, la qual cosa el portà a fer dos anys de noviciat a les Avellanes (la Noguera, Lleida). En acabar, estudià Magisteri a Alcalá de Henares i a la Universitat de Barcelona. Com a germà marista, féu els primers vots (temporals) l'any 1971, a les Avellanes, i la professió perpètua, l'any 1976, a Barcelona. Com a mestre, ha impartit classes, durant més de trenta anys, a diferents escoles d'arreu de Catalunya. Allà on ha estat ha col·laborat amb els escoltes, amb les catequesis de Primera Comunió i Confirmació... I amb l'impuls d'activitats relacionades amb els esports, als quals és un gran aficionat. L'any 2007 la seva vida donà un tomb complet. Tant fou així que, l'any següent, arribà com a missioner a Cambodja (Àsia) a fi de participar en el programa «Ad Gentes». En aquesta entrevista ens parla de la seva experiència.

Abans d'anar a Cambodja, va passar una temporada a Chicago...

Sí, vaig anar a Chicago i després a Davao (Filipines). A l'Àsia, cada país té la seva llengua. Cadascuna és ben diferent de les altres. Com que la comunitat cristiana és molt internacional, es fa necessari tenir una llengua comuna per tal de fer la comunicació més senzilla, i aquesta és l'anglès. Jo, fa tres anys, no en sabia gens, d'anglès, i el vaig haver d'aprendre de pressa i corrents. A Chicago ens vam reunir un grup de germans amb el mateix objectiu: aprendre'l durant cinc mesos. Llavors em vaig traslladar a Davao, on vaig fer un curs preparatori per poder anar després a la missió. I tot era en anglès, la qual cosa també va ser una bona pràctica, encara que l'objectiu principal era fer un discerniment profund per descobrir si realment el Senyor ens cridava per a aquesta missió. Per a mi, va ser com un noviciat.

Participa en el projecte «Ad Gentes» de l'Institut Marista. En què consisteix?

Hi havia una crida del Sant Pare cap a tots els ordes religiosos i cap a l'Església en general per donar més suport a la comunitat a l'Àsia, així que els superiors maristes, seguint aquesta crida, van programar aquest projecte. L'objectiu era —i és— enviar germans a diversos països asiàtics (com a mínim dues comunitats a cadascun d'ells). Ara mateix, ja tenim nova presència marista a sis països... i continua. Tenim nous missioners en fase de preparació a Manila (Filipines). Hi ha quatre germans i sis laics maristes.



I així, també els laics entren en aquest projecte.

Què és el que el portà, en plena maduresa, a anar de missions?

Tot plegat va ser prou ràpid. Ens hem de remuntar a l'any 2007. Jo era molt feliç, a Lleida, fent de professor al col·legi Montserrat, on tenia, i encara tinc, molts amics. Un dia em va arribar una carta del nostre superior general en què demanava voluntaris per participar en el projecte «Ad Gentes». De fet, la carta no me la va enviar només a mi, sinó als germans de tots els països i de totes les edats. Vaig estar a punt de llençar-la a la paperera, però vaig pensar: «Un respecte per al superior general», i em vaig posar a llegir-la, tot i que, des de bon principi, sense gaire convenciment. La meua actitud no canvià fins a l'últim paràgraf. Hi deia el següent: «Crec que aquest projecte és obra de l'Esperit Sant.» Llegir aquestes línies va ser, per a mi, una forta crida del Senyor. Un gran crit. Vaig anar a la capella de la comunitat a pregar: «Per què, jo?»... I la resposta... «I per què no? No tinguís por. Jo sóc amb

tu.» Vaig esperar tres dies... Vaig anar a casa a consultar-ho amb la meua família i vaig enviar la resposta definitiva. Fins avui, ressona en el meu interior: «No tinguís por. Jo sóc amb tu.»

Fa més d'un any i mig que hi és. Com valora l'experiència?

Vaig arribar a Phnom Penh, la capital de Cambodja, ara fa una mica més d'un any i mig. Com valoro l'experiència? Bé, no vull ser presumtuós, perquè no tinc motius per ser-ne, però només trobo una paraula per expressar els meus sentiments ara mateix, la mateixa que va utilitzar la Mare de Déu: «Magníficat» (Lc 1,46-48). He de dir que, des que vaig prémer l'intro de l'ordinador per enviar el mail amb la meua resposta, tot han estat benediccions. I això des del primer dia! No puc negar que hi ha hagut alguns moments difícils, però tot s'ha anat solucionant sempre la mar de bé.

La vida, en aquesta part del món, no deu ser pas fàcil...

La vida, aquí, a Phnom Penh, és diferent en moltes coses a com ho és a Catalunya. La meua vida ha canviat del

tot, com de la nit al dia, en molts aspectes. I això podria ser un problema per a una persona que ja no és jove. Però si cada dia tinc present per què sóc aquí, qui m'hi ha enviat i en qui he confiat... Llavors res no es fa difícil. Més aviat tot esdevé un bé de Déu i els canvis s'accepten com a benediccions del Senyor. De totes maneres, tot i les grans diferències en l'estil de vida, no puc dir que sigui gaire difícil per a nosaltres. Cambodja és un país en progrés i, a la capital, hi pots trobar de tot. Si mai em toca anar a províncies, ja serà diferent, però això serà un altre capítol.

La llengua que es parla a la zona on es troba és el khmer. Li ha costat integrar-se en un lloc on hi ha una cultura i una llengua tan diferents de les catalanes?

Com he dit abans, si tinc present per què sóc aquí, la nova cultura i la nova llengua, el khmer, es converteixen en una riquesa i no en una dificultat. Té unes lletres diferents a les nostres i més consonants (trenta-tres, que vénen a ser seixanta-sis) i moltes més vocals (vint-i-quatre, que vénen a ser unes quaranta). Tot plegat ve a ser com aprendre a parlar, llegir i escriure de nou. Té de bo que la gramàtica no és complicada, amb una estructura de les frases molt semblant a les nostres. Els sentiments de la gent respecte a la seva llengua són similars als que tenim nosaltres amb el català: n'estan molt orgullosos i es posen molt contents quan algun foraster fa esforços per aprendre-la. L'estudien a l'escola i és d'ús normal a tot arreu. Però, com nosaltres, saben molt bé que han d'obrir finestres al món... i un camí és el domini de l'anglès. Per tant, no és estrany trobar-se en la curiosa situació de tu parlar-lo, perquè el vols practicar, i ells que et contesten en anglès, perquè també el volen millorar. No és fàcil aprendre dues llengües noves, anglès i khmer, als cinquanta anys i escaig... però vaig avan-



STA, MISSIONER A CAMBODJA

Déu i els canvis ediccions del Senyor»



çant. Com a anècdota us diré que el meu professor, un dia, em va demanar que li expliqués un conte català en khmer. Jo li vaig explicar el Patufet... Ja sabeu, el de: «... A la panxa del bou on no hi neva ni hi plou!» Doncs bé, quan vaig acabar, ell me'l va repetir en un millor khmer i no es va deixar res del més important. Això vol dir que m'havia entès... I jo, content com unes pasqües. Tal com em va dir Mn. Mario, italià, que el parla gairebé perfecte, la clau està a no rendir-se. Trigaré més o menys, però amb paciència tot va arribant.

En relació amb el resum del seu primer any a Cambodja, que va escriure per a la comunitat marista, hi ha unes paraules que ens han cridat l'atenció i que ens han agradat molt. Diuen així: «Estimo la gent del barri que m'ha acollit durant tot aquest temps, perquè m'han tractat amb respecte i afecte, sense fer res de l'altre món, només amb un somriure i la seva amabilitat.»

Per a una persona que arriba a Cambodja, no és fàcil treure's del damunt l'etiqueta de foraster. Per això des del principi vam intentar que la gent ens veiés pel carrer, pel mercat, caminant arreu. Els primers mesos anàvem a tots els llocs a peu, excepte quan havíem de fer desplaçaments més llargs. I de mica en mica vam ser part del «mobiliari urbà». Un parell d'exemples: en el camí cap a l'escola de khmer passàvem sempre per davant d'un bar, molt petit i pobre. Un dia ens van començar a saludar i nosaltres a ells. Els dies següents ens van presentar el seu fill i ens van convidar a prendre



«El que més aprecio és el gran do que m'ha fet el Senyor de cridar-me a aquesta missió»

alguna cosa. Nosaltres els vam fer unes fotos i els vam regalar petits detalls. I el segon. Al mercat, poc temps després d'anar-hi amb freqüència, un dia, per pagar, no portàvem prou riels i volíem pagar amb dòlars. Ens van dir: «Ja pagareu demà.» Això era senyal que ja no érem forasters, sinó del barri. I sempre amb un somriure. Ara estic a una nova comunitat, molt a prop d'una de les dues parrò-

quies de Phnom Penh. Em vaig integrant, de mica en mica, en la vida parroquial i també col·laboro, com a professor d'anglès, en un nou projecte del missioners Marikno! (EUA) per a nois i noies amb dificultats especials per seguir els estudis... i, és clar, vaig coneixent gent, forasters i cambodjans, joves i no tan joves, professors i alumnes... Tots amb les seves joies i angoixes. Compartim, també, fe, treball i preocupacions... i te'ls vas estimant.

Ens imaginem que sempre tindran projectes nous sobre la taula...

Doncs, sí. Bé, per a nosaltres tot és nou. Ara mateix ja hem engegat un projecte a Pailin, que és una ciutat fins ara una mica marginada, ja que va ser l'últim refugi dels Khmer Rojos i, de fet, encara són els que manen. Els primers germans que hi van arribar ja han obert una petita escola d'anglès i informàtica. Estan molt contents de com van les coses i han estat molt ben acollits per la gent. La majoria són budistes, però hi ha una reduïda comunitat cristiana i els germans hi col·laboren amb molt d'entusiasme. També tenim un parell de nois cambodjans, que ens van expressar fa temps el seu desig de ser germans maristes. Els vam posar a prova i, per la seva constància i fidelitat, hem iniciat amb ells un procés de formació més específic, cristià i marista, per tal que el curs vinent puguin començar el noviciat. I seguint el consell dels nostres superiors, estem en contacte amb els bisbes de províncies per tal de poder obrir nous projectes amb els joves més desatesos. El bisbe de Phnom Penh ens

va recomanar no tenir pressa. Ens va dir que, com a mínim, necessitem tres anys per poder començar els nostres propis projectes. Ja hi porto la meitat del temps suggerit, col·laboro com a voluntari i vaig aprenent, buscant i escoltant.

Quan té previst tornar a Catalunya?

El meu «contracte» diu que podré fer «vacances» cada tres anys. Això vol dir que tornaré a Catalunya cap a l'estiu del 2011. No puc dir, encara, quins mesos, depèn de com ens organitzem, però serà per allà. Avui dia, tot i les distàncies, gràcies als nous mitjans de comunicació, no estem tan lluny. Espanya, Catalunya tenen un nom al món. A la televisió, als diaris sovint hi surten, per a bé i per a mal (...i aquest any, amb el Barça, encara més). Si vaig al supermercat, hi trobo xupa-xups, oli i olives de Borges, vi del Penedès. Encara no hi he trobat cava Freixenet, que ja és ben estrany. Les pomes importades d'Austràlia no són tan bones com les de Lleida... La globalització també arriba aquí. Tan si vols com si no vols, hi penses. El missioner d'avui dia no ha de trencar lligams amb el seu país d'origen. Pot estar en comunicació constant. Jo estimo el meu país, la meua terra, la meua gent... I això mateix m'ajuda a entendre la manera com el cambodjans estimen la seva cultura; també, a respectar-la i a compartir amb ells les seves celebracions i festes.

Si algun company es plantejés anar de missions, què li diria?

Que vagi corrents a la capella. Que dediqui temps a discernir si la crida ve de Déu. I, si és així, endavant, sense cap dubte o por. Bé, amb tots els dubtes i pors, però també creient, des de la confiança i la fe, en aquelles paraules del Senyor: «No tinguis por, jo sóc amb tu.»

Quines coses, de les que ha après, aprecia més?

He après moltes coses. He conegut moltes persones cambodjanes i d'arreu del món. Missioners que, des dels temps més difícils, han estat presents amb els més necessitats i que, al seu costat, em sento molt petit i poca cosa. Cambodjans que, des de llocs molt humils, creuen en un futur per al seu país i per a la seva gent i que, amb honradesa i senzillesa, treballen i s'hi escarrassen. Estic aprenent dues noves llengües, la qual cosa m'ajuda a valorar i a estimar, encara més, persones i cultures diferents. Estic aprenent... tant i tant! Però el que més aprecio és el gran do que m'ha fet el Senyor de cridar-me per a aquesta missió. Mai no podré explicar amb paraules els meus sentiments de gratitud. Una altra vegada torno a fer servir les paraules de Maria: «La meua ànima magnifica el Senyor, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa» (Lc 1,46-48). Que la Mare de Déu dels Àngels us beneeixi a tots!

Urgell

Respostes cristianes a la set d'espiritualitat actual

Els professors Oton i Torralba responen a la pregunta «Quina espiritualitat per al segle XXI?», a les Jornades de Teologia del bisbat d'Urgell

Patricia Navas
La Seu d'Urgell

A les darreres dècades hi ha hagut una revifalla de l'espiritualitat arreu del món, tot un repte per a l'Església, que pot respondre a la set d'espiritualitat de les persones i a la vegada enriquir-se amb algunes aportacions de les noves formes de religiositat. Així ho van destacar els professors Francesc Torralba i Josep Oton a les Jornades de Teologia del bisbat d'Urgell, celebrades el 30 i 31 d'agost passat a la Seu d'Urgell, amb l'assistència de més de 150 persones, la majoria d'elles professors de Religió.

El catedràtic de Filosofia a la Universitat Ramon Llull, Francesc Torralba, va aprofundir sobre el concepte de la intel·ligència espiritual amb què fa referència a la dimensió espiritual de la persona. Va explicar que actualment cada vegada més persones reconeixen el valor d'allò espiritual, però ho separen de les institucions religioses: és la concepció de l'ésser humà postmaterialista que porta cap a un interès per la vida espiritual i la seva connexió amb la felicitat. I va destacar que en un període de canvi en el qual s'han desfet moltes ideologies que semblaven invencibles, en el qual els models de comportament laboral, social i econòmic comencen a no resultar adequats, la necessitat de sentir la pau interior i l'harmonia en la vida quotidiana és cada vegada més important.

«Com a Església, hauríem d'estar atents al fet que la situació social, pel que fa a la religió, ha canviat força en les darreres dècades —va assenyalar Oton, de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona—. Venim d'un món molt reticent al fet religiós, un món amb paradigmes materialistes,

amb postulats on no hi havia cabuda per al fet religiós, però als darrers anys del segle XX i al segle XXI hi ha hagut una revifalla de l'espiritualitat arreu del món, encara que aquesta revifalla espiritual no sempre sigui cristiana o no només cristiana.» «I com a cristians,

hauríem d'aprendre a dialogar amb aquesta realitat social religiosa», va afegir.

Noves formes de religiositat

Pel que fa a aquesta realitat, l'expert va explicar que es tracta de «noves formes de religiositat, a vegades molt difuses que no estan adscrites a cap religió en concret». En aquest sentit, Josep Oton va destacar la importància d'advertir a la societat actual de la credulitat i l'infantilisme espiritual, de la mercantilització de l'espiritualitat, del desarrelament de la tradició, d'un oblit de la solidaritat i la justícia i de la intolerància al fracàs que pot comportar aquesta espiritualitat emergent, feta de molts pedaços i fragments de diverses cultures, tradicions exòtiques, i que cerca uns resultats o beneficis immediats.

Aquestes realitats estan presents als mitjans de comunicació, al cinema, als llibres d'autoajuda, a les teràpies alternatives o a les tècniques de meditació, «tard o d'hora els nens i joves se les trobaran», va dir Oton als professors de Religió del bisbat d'Urgell que l'escoltaven atents. I va afegir que «l'escola ha d'ajudar a donar claus per



Els dos ponents, Josep Oton i Francesc Torralba.



L'arquebisbe Vives va presidir la missa de cloenda.

L'arquebisbe anima el clergat a preparar la visita del Papa a Catalunya

Redacció / La Seu d'Urgell

En una carta adreçada als sacerdots de la diòcesi, l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan Enric Vives, va animar el 21 d'agost passat el clergat a preparar amb intensitat la propera visita del Sant Pare a Barcelona, que tindrà lloc els pròxims 6 i 7 de novembre. «És temps de preparar-nos espiritualment —començava dient— i de pregar pels fruits que ha de donar aquesta visita apostòlica, ajudant les nostres parròquies i comunitats a valorar el do ministerial que significa el Successor de Pere per a tota l'Església.» L'arquebisbe Vives va aprofitar la seva missiva per valorar la figura d'Antoni Gaudí i tota

la seva obra, com a exemple del que pot aportar «la via de la bellesa a l'accés al misteri de Déu» i per a la relació entre fe i cultura contemporània.

El bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra va demanar també els preveres l'àmplia difusió d'aquesta extraordinària visita apostòlica i fins i tot l'afavoriment de grups, acompanyats de capellans, que puguin assistir el 7 de novembre a l'eucaristia de consagració de la Sagrada Família. Per aquest motiu, des del Consell Episcopal de la diòcesi d'Urgell s'ha proposat la supressió de les misses d'aquell diumenge als pobles petits, que es podrien celebrar dissabte al vespre, i la reducció de celebracions a les parròquies centrals més grans.

La lliçó de Simone Weil

La importància d'una espiritualitat basada en l'experiència personal és una de les lliçons de Simone Weil proposades en les Jornades de Teologia organitzades per la Delegació d'Ensenyament del bisbat d'Urgell. El professor Josep Oton va dedicar una conferència a aquesta pensadora del segle XX que es va endinsar en el món obrer i que, en opinió seva, «resumeix en ella mateixa el nou sentiment de la societat actual». Per a Oton, algunes de les reflexions d'aquesta filòsofa francesa sobre l'experiència religiosa «ens poden ajudar a reflexionar sobre l'espiritualitat emergent». En aquest sentit, va destacar, per exemple, que «a partir de l'experiència espiritual viscuda es poden assaborir d'una manera més profunda, per exemple, els dogmes de l'Església».

interpretar aquests missatges espirituals, per poder entendre'ls correctament, així com a fer un discerniment i un acompanyament» que ajudi a la persona a enriquir-se amb aquesta espiritualitat, però també a rebutjar allò que no és bo.

Oton es va referir a un concepte proposat per Benet XVI en el seu discurs anual a la Cúria romana amb motiu de la presentació de la felicitació del Nadal passat: «l'atri dels gentils», el pati del temple dels que no pertanyen al poble jueu que es pot convertir en espai de pregària obert als qui desitgen un Déu que encara els és desconegut. Així com el Papa va destacar aleshores la importància d'afegir a l'actual diàleg interreligiós el diàleg amb les persones que no coneixen Déu, Oton va suggerir que les nostres escoles poden ser aquest «atri dels gentils», un lloc de pregària per a les nacions on moltes persones es poden acostar a Déu. Al mateix temps, el ponent va reconèixer la importància d'establir un diàleg interreligiós a les escoles, on sovint hi ha infants d'altres tradicions i el tema religiós ha pres nova rellevància.

Una altra manera de respondre a aquesta nova realitat del segle XXI seria, segons Oton, ajudar a entendre que moltes de les experiències viscudes —com ara la solidaritat o la meditació— es poden llegir en clau cristiana. «Moltes vegades, les coses que la gent viu es poden il·luminar des de l'Evangeli», va dir, fent referència al discurs de sant Pau a l'areòpag d'Atenes, amb el qual tractava d'evangelitzar un públic pagà.

Les Jornades es van tancar amb el lliurament dels títols DECA (Declaració Eclesiàstica de Competència Acadèmica) als 48 alumnes que han acabat, per primera vegada a la Universitat d'Andorra, el curs de Pedagogia Religiosa, en primària i en secundària, al llarg dels dos cursos passats.

Barcelona

En els 750 anys de Sant Joan d'Horta

Fruit de l'aniversari neix l'espai d'acolliment Caliu

Redacció
Barcelona

Tot va començar fa 750 anys. La vall d'Horta, que més endavant donaria origen al municipi i actual districte d'Horta, era plena de camps. En aquells moments regia l'Església el papa Alexandre IV, i al regne d'Aragó i Catalunya governava Jaume I el Conqueridor. Va ser, doncs, en aquella època quan Mn. Guillem de Feixes va esdevenir el primer rector de la nova parròquia de Sant Joan d'Horta, que es va consagrar el 12 de juny de l'any 1260.

Ubicada al final del carrer Campoamor, l'església romànica de Sant Joan d'Horta tenia el seu origen en l'ermita dedicada a sant Joan Baptista que Guillem d'Orta s'havia fet construir a la seva finca al segle XI. D'ençà de la seva consagració com a parròquia, esdevindria el que és avui: el referent de la vida parroquial de l'actual districte d'Horta.

Durant la Setmana Tràgica de l'any 1909, aquesta antiga església va ser parcialment cremada, si bé quatre anys abans ja s'havia posat la primera pedra del nou temple, ubicat al mateix carrer Campoamor, però al començament del carrer, en un lloc que amb els anys seria centre neuràlgic de les cases d'estiueig dels barcelonins.

El nou edifici, d'estil neogòtic, es va inaugurar en dues fases (anys 1911 i 1917), i per a la capella del Santíssim es van aprofitar les pedres de l'antiga església. De l'antiga església romànica, immortalitzada per Joan Miró en la seva obra *Ermita de Sant Joan d'Horta*, només en queda l'antiga rectoria en el que configuren avui dia els terrenys del Club de Tennis d'Horta.

Al llarg d'aquests 750 anys d'història, Sant Joan d'Horta ha tingut

un total de 52 rectors. Des de fa dinou anys el rector és Mn. Ignasi Corominas, que considera que l'aniversari és un bon motiu per donar gràcies per tants segles d'història però també per afrontar nous reptes de futur.

El 10 de gener passat es va inaugurar l'aniversari amb una missa presidida pel bisbe auxiliar emèrit Pere Tena, que durant els anys cinquanta va ser vicari de la parròquia. A banda d'altres activitats com un concert de *gospel*, una exposició sobre els 70 anys de catequesi als altars de l'església i una exposició fotogràfica de l'arxiu de Jaume Caminal, el 24 de juny passat, festivitat de Sant Joan, va tenir lloc una missa presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach i concelebrada per Mn. Ignasi Corominas, amb l'assistència del diaca Josep Urdeix.

Durant la celebració eucarística, l'arquebisbe de Barcelona va beneir una imatge de sant Joan Baptista recuperada recentment i posteriorment restaurada. És una talla daurada i policromada d'estil barroc, del segle XVII, col·locada actualment a la capella del Sagrat Cor de Jesús. D'altra banda, el calze amb què va consagrar el cardenal Martínez Sistach era el calze que el rei Alfons XIII va regalar a les parròquies que havien estat afectades pels fets de la Setmana Tràgica.

Però no hi ha dubte que el fruit més destacat d'aquest 750è aniversari de la parròquia de Sant Joan d'Horta és la posada en marxa de l'espai d'aco-



El cardenal va presidir la missa de Sant Joan a la parròquia i va beneir la imatge restaurada.



L'antiga església de Sant Joan, després de la Setmana Tràgica.

lliment Caliu, una iniciativa solidària que, a través d'un servei d'esmorzar diari de 8 a 12, pretén donar atenció personalitzada a persones en situació de pobresa alimentària.

La presentació d'aquesta iniciativa solidària promoguda per les parrò-

quies de l'arxiprestat i encapçalada per un grup de laics tindrà lloc a finals de setembre i és, segons Mn. Ignasi Corominas, «el testimoni que necessitem avui de solidaritat i d'humanització. No només donarem menjar per a les persones més necessitades, sinó que també serà un lloc de trobada i de caliu».

El fet que en el darer any s'hagi doblat el nombre de persones que acudeixen a les parròquies cercant aliments ha portat a crear l'espai d'acolliment Caliu, als mateixos locals de la parròquia de Sant Joan d'Horta i amb el lema «Ajuda'ns a fer caliu». És així com la vida parroquial d'aquesta església que va néixer fa 750 anys continua avui amantent a les necessitats actuals.

La cloenda de l'aniversari tindrà lloc amb motiu de la festivitat de Tots Sants, amb una exposició fotogràfica que serà un record de les persones que al llarg dels anys han estat vinculades amb la parròquia. Serà aquesta una manera prou fefaent de

fer palesa la importància de tantes persones que al llarg de generacions s'han sentit vinculades a la vida parroquial de Sant Joan d'Horta. I, finalment, el 10 de desembre, a les 21 h, tindrà lloc un concert de l'Escolania de Montserrat.

L'arquebisbat de Barcelona respon a la campanya del diari «ABC»

Redacció / Barcelona

Davant dels articles publicats pel diari *ABC* que acusen l'arquebisbat de Barcelona de tolerar avortaments a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, el Capítol de la Catedral ha fet públic un comunicat signat per Mn. Joan Benito Tolsau i Mn. Josep M. Turull Garriga, en la seva qualitat de membres de la MIA (Molt Il·lustre Administració) designats pel Capítol de la Catedral de Barcelona. En el comunicat s'informa dels següents punts:

1 - L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona forma part d'una Fundació Privada dirigida per la MIA (Molt Il·lustre Administració), el patronat de la qual està integrat per dos membres designats per l'Ajuntament de Barcelona, dos per la Generalitat de Catalunya i dos pel Capítol Catedral de Barcelona. La gestió directa de l'Hospital, des de l'any 1990, la porta a terme una altra Fundació anomenada de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, amb personalitat jurídica pròpia.

2 - En tot moment els representants del Capítol de la Catedral de Barcelona a l'Hospital de Sant Pau s'han manifestat a favor de la vida humana des del mateix moment de la seva concepció i treballen perquè aquest principi sigui el que regeixi les actuacions de l'Hospital. Han seguit fidelment en aquest tema les orientacions de la moral catòlica, expressada clarament en repetides ocasions a nivell públic pel mateix cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach.

3 - En el moment en què van aparèixer les primeres referències als fets que ens ocupen, es va investigar fins a quin punt es corresponien amb la

realitat, i la direcció de l'Hospital va informar que, d'acord amb els principis ètics en què s'inspira des de la seva fundació, no es practiquen interrupcions voluntàries de l'embaràs, encara que excepcionalment concorrien circumstàncies mèdiques que portin a actuacions que puguin tenir com a conseqüència la pèrdua del fetus.

4 - El Conveni Institucional del 1990, que regeix el funcionament de l'Hospital de Sant Pau, comporta el respecte als principis ètics i morals de l'Església catòlica. En el cas que algun d'aquests principis hagi estat vulnerat es prendran les mesures adients per al seu compliment.



ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.

Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es

Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Programació 2010

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478



Pelegrinatges a Terra Santa

Del 3 al 10 desembre

Del 27 de desembre al 3 de gener

RUTA DE JOAN PAU II



Polònia

Del 2 al 9
d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges

Lourdes

Del 15 al 17
d'octubre



Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Lleida

Les Germanetes dels Ancians Desemparats celebren la festa de la seva patrona

El bisbe Joan Piris va lliurar a les religioses les noves constitucions de la congregació

Jordi Curcó / Aitona

El 26 d'agost passat, en la festa de Santa Teresa de Jesús Jornet Ibars, les Germanetes dels Ancians Desemparats van estrenar noves constitucions. La jornada festiva en honor de la mare i fundadora va tenir lloc a Aitona, poble de la comarca del Segrià i diòcesi de Lleida, on va néixer la santa el 9 de gener de l'any 1843, amb una solemne i íntima celebració.

L'acte central va ser l'Eucaristia celebrada a l'acollidora capella de la residència d'ancians de les germanetes, que porta el nom de la santa, presidida pel bisbe de Lleida, Joan Piris, i concelebrada per vuit preveres, entre ells el rector emèrit d'Aitona, Mn. Antoni Guàrdia, i el canonge i fill del poble, Mn. Joan Quer.

A la celebració, solemnitzada per la Coral Etoska, assistiren la pràctica totalitat dels ancians residents, familiars, veïns d'Aitona i regidors de l'ajuntament. S'hi van fer també presents les carmelites missioneres del beat P. Palau, oncle de santa Teresa i també fill d'Aitona, amb dues comunitats en aquest poble, que, com es pot llegir en un cartell a l'entrada de la població, ha estat «bressol de sants».

En la monició llegida per la germana Maria Jesús a l'inici de la celebració, la comunitat va voler significar la festa de la patrona de l'ancianitat i la commemoració del 113è aniversari de la seva mort, ocorreguda el 26 d'agost del 1897 a Lliria (València).

El bisbe de Lleida, en l'homília, va dir que en la festa de Santa Teresa Jornet calia felicitar el Senyor perquè «li ha sortit molt bé a Déu aquesta filla d'Aitona». Mons. Piris es va referir a la santa com a exemple d'exercici de la caritat perfecta, fent de la seva vida una donació total als altres. «Com a Església, de Lleida hem de donar gràcies a Déu per aquesta santa», va afirmar.

El bisbe Piris va voler destacar també l'entrada en vigor de les noves constitucions de la congregació de Germanetes dels Ancians Desemparats, aprovades per la Santa Seu després d'haver estat revisades pel Capítol General de la Con-



El bisbe Joan Piris lliura els exemplars de les noves Constitucions.

gregació, per tal d'adaptar-les al Codi de Dret Canònic i enriquides amb la doctrina actual de l'Església i el pensament dels fundadors. En paraules de Mons. Piris, les noves constitucions «emfatitzen i actualitzen el carisma de la congregació», alhora que va qualificar la tasca de les germanetes com «un ritu viu en favor de la vida dels altres».

Les noves constitucions van ser posteriorment lliurades al bisbe Piris per la superiora de la comunitat i una germaneta en el moment de l'ofertori, acom-

panyades per tres claus i un ciri, «com a símbol de la llum que totes les germanetes hem d'irradiar amb la nostra consagració a Déu i serveis als ancians. Els claus representen el nostre lliurament a Vós mitjançant els tres vots amb els quals cada germaneta lliura generosament la seva vida al servei de Déu, de l'Església i els nostres germans», llegí una germaneta.

Abans de la benedicció final, el bisbe Piris va fer l'entrega simbòlica de les noves constitucions lliurant-ne un exemplar a cadascuna de les set germanetes que conformen la comunitat d'Aitona, encapçalades per la seva superiora, Maria González.

El simbòlic acte de lliurament de les noves constitucions va ser refrendat pels aplaudiments dels ancians i de tothom que omplia la capella en agraïment i reconeixement per tot el que les religioses han fet, fan i faran pels ancians desemparats.

Girona

Trobada de cristians francòfons a Castelló d'Empúries

Víctor Gay / Castelló d'Empúries

La molt laica República Francesa manté en el seu calendari civil un seguit de festes religioses que inclouen, per exemple, l'Ascensió, la Pasqua de Pentecosta (amb el dilluns festiu) i, en el centre de l'estiu, la festa de l'Assumpció de la Mare de Déu.

Des de fa tres anys la comunitat francesa i, per extensió els francòfons, especialment belgues i suïssos, residents a la Costa Brava Nord, celebren de forma solemne aquesta diada, mercès a l'acollida i sentiment d'identitat amb la pastoral francesa que han trobat en l'actual rector de la parròquia de Santa Maria de Castelló d'Empúries, recentment titulada basílica, Mn. Narcís Costabella.

El gran nombre de famílies franceses que resideixen la major part de l'any en aquesta part del litoral gironí, que inclou nuclis com ara els de Santa Margarita i Empuriabrava, ha facilitat la seva vinculació amb les parròquies



El rector de Santa Maria de Castelló d'Empúries, Mn. Narcís Costabella, i el bisbe de la diòcesi de Perpinyà-Elna, Mons. André Marceau, concelebran la missa.

respectives i, per les seves característiques físiques i l'escalf humà i pastoral del rector, ha permès centrar a la basílica de Castelló d'Empúries les grans celebracions.

Per segon any consecutiu la diada de l'Assumpció a Castelló l'ha presidit el bisbe de la diòcesi de Perpinyà-Elna, Mons. André Marceau, procedent de l'arxidiò-

cesi de Bordeus i que ha fet un notable esforç per identificar-se amb la realitat de la Catalunya Nord, com ara les pregàries públiques en català. La celebració a Castelló va ser bàsicament en llengua francesa i la part musical majoritàriament en gregorià, com ho serà la gran

missa del 12 de setembre amb la presència de Mons. Valentí Miserachs, director del Pontifici Institut de Música Sacra.

El nombre de fidels presents en aquesta Eucaristia mariana va superar els set-cents, d'acord amb el nombre de seients que s'havien situat (600, més els fidels que van seguir la celebració a peu dret).

En la seva homília el bisbe de Perpinyà-Elna va assenyalar que la vida és un lloc de trobada, més o menys llarg, amb els altres, amb el proïsme, amb nosaltres mateixos i amb Déu. Aquesta és la realitat que no sempre sabem agafar-nos prou seriosament.

Va evocar com a trobada la que els creients cristians feien en la gran festa d'estiu de la Mare de Déu. Homes i dones, grans i joves vinguts d'arreu de França i d'altres països d'expressió francesa i també als bons amics i amigues de Catalunya, que en el decurs de tantes generacions han participat de la llengua i la cultura francesa i conjuntament de la mateixa fe i esperances.

Una trobada que permet aquest accent universal de devoció en Maria, enmig de les vacances i de la vivència que molts dels presents fan gran part de l'any en aquest balcó mediterrani per on va arribar la Bona Notícia.

Finalitzada la celebració els fidels es van aplegar en un pisolabis que va permetre enfortir la coneixença, la germanor entre tots i posar fil a l'agulla per al proper Encontre del 15 d'agost del 2011.



«Fills estimats! Amb gran alegria, també avui, us vull convidar novament: pregueu, pregueu, pregueu. Que aquest temps sigui per a vosaltres temps de pregària personal. Durant el dia busqueu un lloc on, en recolliment, pugueu pregar amb alegria. Jo us estimo i us beneixo. Gràcies per haver respost a la meva crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 d'agost del 2010

Subscripció bimestral gratuïta *Eco M^a Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»

C/ Sant Ignasi, 26 - 1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)

Pelegrinatges Medjugorje: Sandra Barisic Tel. i Fax 936 650 653

Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594

www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

G. Miquel Martínez, Maine

Valerià Simon, germà marista

El dia 17 d'agost ens va deixar el germà marista Miquel Martínez, de 45 anys. Era fill de Rubí i va començar la seva escolaritat a l'escola pública de la vila. Com a adolescent va sentir-se atret per la proposta de seguir la formació marista en els seminaris i va ingressar a la casa de Llinars del Vallès. Allí els seus companys el van batejar amb el nom de Maine, que el va acompanyar tota la vida.

Després la formació a les Avellanes, on també va fer el noviciat. Posteriorment estudià magisteri a Alcalá de Henares. Aquesta formació li va atorgar un tarannà molt obert i creatiu que va manifestar-se amb posterioritat. Alhora un rerefons de vida religiosa molt sensible al moment històric i especialment a les crides del Déu de Jesús manifestades en la vida dels infants i joves, segons el carisma marista del seu fundador, el P. Marcel·lí Champagnat. Un episodi que el va marcar va ser la mort d'un germà seu de família en la joventut.

Un cop acabats els estudis de mestre va aterrar a Badalona, on es va lliurar a la tasca docent, a la vida comunitària i a una presència evangelitzadora en grups i moviments maristes. Posteriorment i després d'una breu estada a Barcelona, va cursar els estudis en Teologia Pastoral a l'Institut de Teologia Pastoral de la UPS a Madrid i va residir de nou a Alcalá de

vers una missió (sense separar educació i pastoral) vers els joves i infants de casa nostra.

Posteriorment fou destinat a Lleida, on desenvolupà una presència a l'escola Maristes Montserrat entre els joves molt destacada donant suport a diferents iniciatives diocesanes. També fou superior de la comunitat.

Els dos darrers anys ha estat de nou a Barcelona en el centre Compartir de Ciutat Vella. Una obra social marista d'atenció com a Centre Obert a infants i adolescents d'aquell districte barceloní amb una dimensió social destacada.

El dia del seu funeral a la casa de les Avellanes l'església s'omplí de persones que el van conèixer i



que, sorpresos per la seva mort, varen voler donar-li el darrer comiat. Moguts per l'agraïment a una vida que va tenir molts detalls i atencions vers ells i que com va proclamar-se en l'evangeli de la celebració era com un ressò del relat de Jesús als deixebles d'Emmaús: El (el) descobriren mentre feia camí amb ells i partia el pa.

Tant de bo que l'Església del Vaticà II, que ha promogut aquestes vides tan significatives per als joves com el G. Maine, trobi un relleu en vocacions cristianes i religioses encoratjades per viure la comunitat de la taula i l'amistat amb obertura de cor i servei

humil tot rentant els peus als altres. Com es va dir en l'homilia del seu funeral: «Senyor Jesús, ajuda'm a ser una mica Maine!»

«Tant de bo que l'Església del Vaticà II, que ha promogut aquestes vides tan significatives per als joves com el G. Maine, trobi un relleu en vocacions cristianes i religioses encoratjades per viure la comunitat de la taula i l'amistat amb obertura de cor i servei humil tot rentant els peus als altres»

Henares. La trobada amb diferents professors el va marcar profundament i d'aquesta manera arrelà més fonament la seva praxi a la reflexió de l'Església i a noves intuïcions evangelitzadores.

Un cop acabada aquesta etapa s'integrà a l'equip de pastoral Marista, on estigué set anys, la majoria com a coordinador. Durant l'any 2000 va fer una estada a Colòmbia en un curs de planificació pastoral. La seva personalitat i riquesa interior es desbordà en aquests anys d'intensa missió d'animació de les activitats pròpies de la coordinació pastoral com la Pasqua de les Avellanes, la Cançó Resposta, la dinamització de la pastoral de les escoles i comunitats, així com una presència directa en els moviments maristes de Catalunya: CMS (Centre Marista d'Escoltes) i FAJMACOR (Mà Oberta Cor Obert). Fou molt sensible a la inserció eclesial de la pastoral marista. Durant aquests anys la seva atenció personal als joves va ser incansable envoltat d'un tarannà d'humor i proximitat.

No oblidà l'atenció a les comunitats de germans i a les escoles amb un Pla de Reformulació Pastoral que suposà la reflexió conjunta de laics i germans

106.6	Barcelona
93.7	Catalunya Central
100.6	Tarragona
90.1	Tortosa
96.8	Garraf
91.3	Vic
103.4	Girona
91.5	Lleida
104.4	La Cerdanya
105.0	La Seu d'Urgell
107.5	Andorra



Fes que RàdioEstel sigui més escoltada!

RàdioEstel és a punt de renovar els equips emissors per tal d'aconseguir una cobertura més gran arreu del territori català. Els nous equips costen 80.000 euros i per fer front a aquesta despesa necessitem l'ajuda dels nostres oients i de tots els que simpatitzen amb l'emissora.

Podeu fer els vostres donatius per a la renovació dels equips emissors de RàdioEstel al compte de "la Caixa" 2100 3013 25 2200406287 indicant el vostre nom i cognoms i el concepte «Donatiu RàdioEstel»

«Les comunitats eclesials han incorporat des de fa temps els mitjans de comunicació com a instruments ordinaris d'expressió i de contacte amb el propi territori, tot instaurant sovint formes de diàleg encara de major abast»

Missatge del papa Benet XVI amb motiu de la XLIV Jornada Mundial de les Comunicacions Socials.

Mor el filòsof i teòleg Raimon Panikkar

Va treballar intensament per fer realitat el diàleg interreligiós i intercultural

Redacció / Barcelona

El filòsof i teòleg Raimon Panikkar va morir a Tavertet, als 91 anys, el 26 d'agost passat. Era «el pensador català contemporani més reconegut internacionalment», tal com va subratllar el filòsof Josep Maria Terricabras en la *laudatio* que li va dedicar en la investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Girona el 28 d'abril del 2008.

Nascut a Barcelona el 3 de novembre del 1918, fill de mare catalana i pare hindú, va ser ordenat prevere el 1946. Va exercir el seu ministeri presbiteral a l'Índia, a Europa i als Estats Units, on a més va desenvolupar la seva vocació de pensador, docent i investigador. El seu pensament al voltant del diàleg interreligiós i intercultural, desplegat en més de cinquanta llibres i més de mil cinc-cents articles, va merèixer la celebració de congressos monogràfics i ha

estat estudiat per una trentena de tesis doctorals i de llicenciatura.

Entre els nombrosos reconeixements que va rebre Raimon Panikkar destaquen el Premi Memorial Joan XXIII per la Pau, la Creu de Sant Jordi, la Medalla d'Or de Barcelona al mèrit cultural, el doctorat *honoris causa* per les universitats de les Illes Balears, Tübingen, Urbino i Girona, el títol de Cavaller de les Arts i les Lletres concedit pel Govern francès i la Medalla de la Presidència de la República Italiana.

Des del 1987, vivia a Tavertet, on col·laborava en tasques parroquials pròpies del seu ministeri presbiteral i des d'on va continuar el seu mestratge com a prevere, teòleg, filòsof i escriptor. En aquest poble de la comarca de l'Osona va impulsar la Fundació Vivàrium Raimon Panikkar, un

Fragmenta Editorial



centre d'estudis interculturals.

El divendres 27 d'agost va tenir lloc a l'església de Tavertet la missa de *corpore insepulto*, per als familiars i amics íntims, presidida per Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic. Per la seva banda, el funeral públic es va celebrar el 3 de setembre al monestir de Montserrat.

Tolerància i estimació

Una de les darreres entrevistes que va concedir Raimon Panikkar va ser per a Ràdio Estel. Davant de la pregunta de la periodista Montserrat Esteve sobre quin era el desig essencial de la vida que havia pogut complir, Panikkar no va dubtar: «Ser feliç i estar en pau.» També va manifestar que «sense reflexió no es pot viure una vida digna» i va reconèixer que «jo reso i medito». Va recordar l'herència més important que va rebre dels seus pares: «D'ells vaig aprendre la tolerància i l'estimació.»

Raimon Panikkar va denunciar la pobresa que hi ha al món: «Mentre hi hagi pobres no hi pot haver justícia. És un escàndol col·lectiu; tots en som responsables.» Així mateix, va assegurar que «la pau implica renúncia, però són poques les persones que hi estan disposades, tot i saber que la renúncia ens farà més feliços». Va revelar que viure a l'Índia «em va portar la felicitat». «A l'Índia —afegia— vivia amb menys d'un dòlar al dia, estava perfectament i no em faltava res.»

Segons Panikkar, bàsicament són dues les coses que tenen en comú les persones de les diferents religions que hi ha al món: «L'amor i el compartir.» En l'entrevista també va dir que «la mort és la cosa més natural del món. Hi ha coses que s'han d'acceptar des del començament de la vida. Cal saber aprofitar el temps, no perdre l'oportunitat de fer el bé i estimar el proïsme amb tota l'ànima».

Ignasi Moreta

Director literari de Fragmenta Editorial
i professor d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra



Raimon Panikkar, una obra al servei del lector

Quan Fragmenta no tenia nom, ni catàleg, ni autors, quan era un simple projecte que Inês Castel-Branco i jo mateix anàvem treballant i compartint amb persones de la nostra confiança, vam visitar Raimon Panikkar a Tavertet. Era el 4 de maig del 2006. Tot i que ens havíem saludat algun cop, de fet no ens coneixíem.

Vam explicar a Panikkar el nostre projecte: una editorial independent sobre religions, no confessional, en català... D'aquella conversa, i d'intercanvis posteriors, en va sortir un primer llibre de Panikkar per a Fragmenta: *Iniciació als Veda*, una petita joia que aplega —comentats— textos fonamentals de les escriptures vèdiques. Poc temps més tard va començar a prendre forma l'edició de les obres completes, un projecte internacional (es publica en italià i en català, i apareixerà també en altres llengües) on quedarà establert el gran llegat de Panikkar: els seus textos. No és una tasca fàcil. Panikkar va escriure al llarg de setanta anys en sis llengües diferents. Els seus llibres i articles són nombrosos i han estat objecte de múltiples revisions.

Cada vegada que una obra de Panikkar es traduïa a una llengua coneguda per l'autor, aquest en revisava la traducció, incorporant-hi sovint modificacions. Això fa que molts llibres de Panikkar publicats en català o en castellà siguin avui una versió prèvia d'una edició en una altra llengua on Panikkar hi va introduir modificacions. L'obra completa permet recuperar totes aquestes modificacions, ja que en les traduccions es tenen en compte les modificacions d'autor presents en les últimes edicions controlades per Panikkar.

Sempre va ser molt exigent amb els seus editors. L'any passat, a la fira de Frankfurt, un editor francès em deia que només tornaria a publicar un llibre de Panikkar si aquest renunciava explícitament a corregir proves, sabedor de les grans modificacions que sempre hi feia (i que tant fan patir els editors, quan ja tenen el llibre compaginat!). Quan vam editar *Iniciació als Veda*, Panikkar en va revisar les proves a fons i ens va demanar de veure'n segones proves per garantir la qualitat de l'edició del text. També va revisar a fons la contracoberta i la solapa, que són detalls que molts autors no valoren però que resulten essencials per fer conèixer el llibre.

Panikkar tenia cura de la seva obra amb una gran professionalitat. Tenia registrats tots els seus articles amb una numeració pròpia: dues xifres per a l'any, una

barra inclinada i un número d'ordre per a cada article d'aquell any. Per exemple, 01/08 vol dir l'article número 8 dels publicats l'any 2001. Si aquell article ja havia estat publicat en una altra llengua i més tard fou refós en un llibre, aquestes remissions estan clarament indicades en aquests arxius, de manera que consultant 01/08 podem saber quines són les versions prèvies i posteriors d'aquell article en qualsevol llengua. Naturalment, aquest registre ens està sent molt útil a l'hora de publicar les obres completes, que ens obliga a orientar-nos en un mar de textos realment impressionant. Panikkar no ha arribat a veure la seva obra completa íntegrament publicada (era molt conscient que això no seria possible), però afortunadament sí que va ser a temps de dissenyar-la completament, amb l'ajut inestimable de la seva deixeble Milena Carrara. I val la pena valorar el fet que Panikkar hagués reordenat la seva obra completa temàticament: un volum sobre la mística, un sobre el cristianisme, un sobre l'hinduisme, un sobre el *buddhisme*, un sobre el pluralisme... D'aquesta manera, l'obra de Panikkar es posa al servei del lector, que pot trobar aplegats per temes tots els escrits del pensador. L'altra opció possible, la cronològica («Panikkar de joventut», «Panikkar de maduresa», «últim Panikkar»...), hauria estat útil sens dubte per als erudits, però molt poc pràctica per als lectors en general. En aquest sentit, cal lloar que Panikkar s'hagi posat al servei dels lectors, sense voler posar els lectors al seu servei. Acaba d'arribar a les llibreries el tercer volum de l'obra completa de Panikkar, *Pluralisme i interculturalitat*, on s'apleguen textos sobre un dels temes clau de Panikkar: la superació de l'etnocentrisme per mitjà d'un diàleg dialogal que parteix de la constatació que no hi ha ni hi pot haver una única perspectiva humana universal. Al desembre traurem el quart volum, *Intuïció trinitària i cosmoteàndrica*. Aquest quart volum, que ens fa especial il·lusió atès que aplega un dels millors textos panikkarians, «Colligite fragmenta», és el que ens va inspirar a l'hora de buscar el nom de la nostra editorial. I, al gener, la versió castellana d'*Iniciación a los Veda* encapçalarà Fragmentos, la primera col·lecció de Fragmenta en llengua castellana. Desapareix l'home. Ens en queden els textos. Que el nostre homenatge sigui deixar-nos fecundar per una obra honesta que sempre es va posar al servei del diàleg a la recerca de la veritat.

Serveis d'higiene... Greenservice



- Desinsectació • Desratització
- Desinfecció • Control d'aus urbanes • Tractament de fustes

Greenservice us ofereix experiència avalada per la feina feta pel nostre equip tècnic, i us garanteix eficàcia i absoluta seguretat en els resultats.

GREENSERVICE

c/ Ramón Turró, 47 - 08005 Barcelona
Tel. 934 855 399 - Fax 933 090 890
Mòbil: 691 314 063 - 616 960 952
Greenservice@greenservice-ambiental.com
Visiteu-nos a:
www.greenservice-ambiental.com

El segon llibre del Papa sobre Jesús sortirà a la venda el 13 de març

Presentada l'«Opera Omnia» de Joseph Ratzinger sobre la litúrgia cristiana

Zenit / Rímìni

El proper volum de Benet XVI sobre la vida de Jesús sortirà a la venda, en diferents idiomes, el primer diumenge de Quaresma, 13 de març. Així ho va anticipar el 23 d'agost a Ràdio Vaticana Giuseppe Costa, director de la Llibreria Editrice Vaticana.

Aquest esperat segon volum, que se centra en la passió i mort de Jesús, actualment es troba en procés de traducció als diferents idiomes i serà lliurat als editors el proper 15 de gener per preparar les edicions nacionals respectives.

Segons va explicar Costa a Ràdio Vaticana, de moment s'ha arribat a un acord amb divuit cases editorials, tot i que «no es descarta que hi hagi més peticions» en els propers mesos.

De moment, i segons va confirmar el portaveu vaticà Federico Lombardi el 23



de juliol passat, Benet XVI actualment està escrivint el tercer volum sobre la vida de Jesús, que dedica a la infància de Crist.

Ensenyaments sobre litúrgia

El responsable dels drets d'autor dels textos vaticans es trobava aquells dies a la ciutat italiana de Rímìni, al nord d'Itàlia, per a la presentació del primer volum de l'«Opera Omnia» de Joseph Ratzinger. La presentació va tenir lloc durant la celebració del festival conegut com a Meeting de Rímìni, que organitza el moviment catòlic Comunió i Alliberament, i que cada any aplega milers de persones.

Aquesta «Opera Omnia» consta de setze volums que recullen tots els escrits i intervencions de Joseph Ratzinger, abans de ser escollit Papa, sobre la

importància de la litúrgia en la vida cristiana.

L'obra recull, va explicar Costa, «no els seus ensenyaments com a Pontífex, sinó els seus escrits, els seus ensenyaments, les seves entrevistes com a cardenal. Aquesta «Opera Omnia» acaba quan va ser escollit Papa».

Sobre el contingut d'aquesta obra, el bisbe de Ratisbona, Mons. Gerhard Müller, encarregat de l'edició alemanya, va explicar a l'emissora vaticana la importància que la litúrgia té en el pensament de Joseph Ratzinger.

«La litúrgia és la participació sacramental en la vida de Déu. Per això, no és només un «teatre», una autoexpressió del cor o de la idea de la subjectivitat, sinó que és l'expressió objectiva, real, concreta del contacte amb el mateix Déu, que vol conuiu amb nosaltres, les seves criatures», va afirmar el prelat.

Exposició sobre Joan Pau II i el poble jueu a Baltimore

Redacció / Baltimore

El Museu Jueu de Maryland, a Baltimore (Estats Units), ha organitzat una exposició sobre Joan Pau II titulada: «Una benedicció i el poble jueu», que es podrà visitar fins al proper 26 de desembre. Els responsables del Museu subratllen que el papa Joan Pau II «va trencar la cadena de dificultats» que han marcat les relacions entre jueus i cristians en 2.000 anys d'història.

El nom de la mostra està pres d'un missatge de Joan Pau II, el 1993, per a la commemoració del 50è aniversari de la sublevació del gueto de Varsòvia.

L'exposició inclou fotografies, vídeos, documents i objectes que recorden «la contribució extraordinària de Joan Pau II» a les relacions entre jueus i catòlics. «És important que siguem un pont cap a les altres comunitats», ha declarat el responsable del museu, M. Falk, el qual va reconèixer al Papa «un lloc particular en el cor dels jueus». A la mostra també hi ha testimonis de religiosos catòlics que van salvar jueus



durant la Shoah.

Aquest esdeveniment cultural s'adreça en particular als nens, tant jueus com cristians. Està promogut pel Museu Jueu de Baltimore, la Federació de la Comunitat Jueva de Baltimore, el Consell Jueu de Baltimore i diferents organitzacions caritatives catòliques. Cal assenyalar que al comitè organitzador hi ha el cardenal William H. Keeler, arquebisbe emèrit de Baltimore i moderador en les relacions entre jueus i cristians al si de la Conferència Episcopal dels Estats Units.

«Catalunya Cristiana», més a prop dels nostres lectors

Redacció / Barcelona

En el marc de les millores significatives que s'han anat duent a terme al nostre setmanari en els darrers temps, com el canvi de disseny o la incorporació d'importants signatures en els articles d'opinió, una gran novetat tindrà lloc properament. «Catalunya Cristiana» canvia el dia de tancament del número setmanal a partir del primer número del mes d'octubre. El dia de tancament serà un dilluns i la sortida de l'exemplar serà el diumenge de la mateixa setmana. Un canvi que, en alguns casos, modificarà lleugerament la distribució dels exemplars. «Aquesta iniciativa ens permetrà guanyar immediatesa informativa i, els nostres subscriptors i lectors se'n podran beneficiar», afirma Mn. Jaume Aymar, director de «Catalunya Cristiana».

CatalunyaCristiana

Podeu optar per l'edició digital: 65€ l'any
Doneu-vos d'alta a www.catalunyacristiana.cat

**Subscriviu-vos-hi
per 117€ l'any**

Desitjo subscriure'm al setmanari CatalunyaCristiana
durant un any (52 números)

☐ Edició en català
☐ Edició en castellà

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Forma de pagament

☐ Únic pagament de 117€
per any

☐ Dos pagaments semestral
de 58,50€

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària
(ompliu ordre adjunta)

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

Entitat	Oficina	DC	Compte	Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
(Departament de Subscripcions)
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Cent anys de presència marista a les Avellanes

Lluís Serra publica el llibre «La fuerza de la fraternidad»

Redacció / Barcelona

L'incendi de la casa provincial i del noviciat que els germans maristes tenen a Sant Andreu de Palomar, ocorregut durant la Setmana Tràgica, no pot aturar el creixement d'una institució, que es reflecteix en noves comunitats i noves escoles. Busquen un nou emplaçament. La casa provincial és traslladada al carrer Llúria. En canvi, el noviciat troba a l'antic monestir premonstratenc de Santa Maria de Bellpuig de les Avellanes, gairebé en ruïnes unes quantes dècades després de la desamortització de Mendizábal, el seu nou emplaçament. Els superiors són conscients que «el lloc és tranquil, sa i gaudeix d'independència, però està molt apartat i amb males comunicacions». Arriben a un acord amb els seus propietaris, que quatre anys abans havien venut els sepulcres dels comtes d'Urgell.

El 10 de setembre del 1910 comença la història marista en un indret emblemàtic de les terres catalanes. Hi arriben els primers novicis. Es tracta de reconstruir un monestir tot construint una família. Les dificultats inicials són vençudes per uns germans que, tot vivint en l'austeritat, s'esforcen per fer



possible un projecte de formació de religiosos i educadors.

Un llarg itinerari

Deu paraules indiquen l'itinerari de les deu dècades del centenari: els inicis; l'expansió; la catàstrofe, referida a la guerra civil; la postguerra, una recuperació feixuga i dolorosa; la reconstruc-

ció, especialment de l'església; el canvi, a l'impuls dels aires conciliaris; l'obertura, als nous corrents democràtics; la sintonia, amb les noves generacions; el declivi, com a casa noviciat, i l'aposta per un monestir de portes obertes, que vol continuar sent un punt de referència en el camp espiritual i cultural de les terres de Lleida.

El títol del llibre, *La fuerza de la fraternidad*, pretén reflectir una característica dels germans maristes, que s'evidencia al llarg d'aquests cent anys de presència a les Avellanes. El seu autor és Lluís Serra i Llansana, germà marista i col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana*. Imparteix classes a la Universitat Ramon Llull i a l'ISCREB. Actualment és el secretari general de la Unió de Religiosos de Catalunya. Més endavant està previst que el llibre vegi la llum en llengua catalana.

Al servei de l'educació dels joves

Els maristes constitueixen un institut religiós laical, fundat el 1817 per Marcel·lí Champagnat al poblet de La Valla, prop de Lió (França). Actualment són uns 5.500 germans, presents en més de 75 països arreu del món. Viuen en comunitat, i tenen Maria, la mare de Jesús, com a mare i model. Junta-ment amb molts altres homes i dones que han fet seu l'ideal proposat per Marcel·lí Champagnat, intenten fer-se propers als infants i joves tot treballant per la seva educació, tant des de l'escola com des de plataformes educatives diverses.

Avui dia, la presència marista a Catalunya es concreta en 10 escoles (9 de pròpies i 1 de l'arquebisbat de Tarragona), 23 comunitats i 6 obres de caire social. Des de l'estiu del 2003, Catalunya marista forma part d'una unitat administrativa més ampla, la Província de l'Hermitage, que inclou també els germans i obres presents a França, Suïssa, Hongria, Grècia i Algèria.

CAMPANYA DEL ROSARI

Més de 300 milions de cristians pateixen per la seva fe, molts pateixen violència i fins i tot assassinat.

AEN treballa incansablement per ajudar milions de cristians arreu del món que són perseguits per la seva fe.

Quina millor manera d'ajudar-los que resant el Rosari.

Per cada donatiu de **8€** que ens envieu, rebreu un rosari beneït pel Sant Pare Benet XVI amb el seu llibre de meditacions i AEN enviarà en nom vostre material religiós a algun dels països on ajudem.



També en castellà

Informació i donatius: **93 237 37 63**
La Caixa 2100 1344 63 0200111817



Ayuda a la Iglesia Necesitada
¡Tú eres su esperanza!

☐ Desitjo unir-me a la campanya amb Rosaris ☐ Hi col·laboro amb €.

Per: ☐ Gir ☐ Transferència ☐ Xec

Nom i Cognoms Telèfon

Carrer C.P. Població

Província E-mail

Ayuda a l'Església Necesitada

C. Lluís Antúnez 24, 2^o2^a – 08006 Barcelona. Tel: 93 237 37 63. www.ain-es.org

La catedral nova de Lleida torna a lluir la seva creu

Va presidir la façana fins a l'any 1936

Text i fotos: Jordi Curcó
Lleida

Una gran creu d'acer

Quan l'agost de l'any passat, i després de nou mesos de treball, la catedral nova de Lleida va estrenar la restauració de la seva façana, el Capí-

Aquell anunci es va fer realitat a primeres hores del matí del 30 de juliol passat, quan sis operaris, amb l'ajuda d'una enorme grua, van aixecar de terra una gran creu d'acer de 1.540

la satisfacció dels qui en van seguir les delicades operacions de col·locació des de la plaça de la Catedral. Allí s'havien congregat alguns canonges com Mn. Jesús Tarragona i Mn. Gerard Soler, a més del degà del Capítol, Mn. Josep Antoni Ginestà, i l'arquitecte i responsable del Pla Directori de la Catedral, Joan Agelet, que ha estat també l'autor del projecte de recupe-

Carles III, que fins aleshores coronava la façana. A aquest monarca es deu la construcció de la catedral nova de Lleida, en substitució de la Seu Vella, que havia estat destinada com a caserna pel rei Felip V. El temple va ser consagrat el 18 de maig del 1781, sota l'advocació de l'Assumpció de Maria.

Despeses de 6.000 euros

Mn. Jesús Tarragona va qualificar aquest esdeveniment com a fet històric per a la catedral de Lleida, que ha recuperat el seu símbol religiós més emblemàtic: la creu. «Estic content i emocionat alhora, en poder veure de nou la creu al capdamunt de la nostra catedral. Hi feia molta falta, i ja la tenim! Ara caldrà fer front a les despeses, que pugen prop de 6.000 euros. Per això, el Capítol Catedral

«La creu pesa 1.540 quilos, fa 3,77 metres d'amplada i 8,37 metres d'alçada»

demana la col·laboració dels fidels i de tots aquells que estimen la catedral nova i tot el que ella representa per a la història de la ciutat i de l'Església de Lleida», va afirmar Mn. Tarragona, canonge emèrit de la catedral.

La creu de la catedral nova serà oficialment estrenada i beneïda a l'entorn del 14 de setembre, festa de l'Exaltació de la Santa Creu.

Josep Carvajal, el forjador

El mestre forjador Josep Carvajal, especialista també en l'elaboració i col·locació de campanes, ha estat el forjador de la nova creu, per encàrrec del Capítol Catedral. La construcció l'ha realitzada en el seu taller d'Alcoletge, i hi ha treballat poc més de dues setmanes. Tot i això, explica que tot el procés de col·locació ha durat molt més temps, «des que se'n va fer el disseny, amb la coordinació i projecte de l'arquitecte de la catedral, fins que s'han disposat dels permisos per a la col·locació definitiva». Tampoc no amaga la seva satisfacció i afirma que es tracta de la creu d'acer més gran que hi ha a Catalunya.

Carvajal també revela que la creu, tot i que té una semblança amb la que hi havia, no és l'originària: «Aquella era una creu massissa i aquesta l'hem feta buida. S'ha cregut convenient de fer-la així per evitar perills innecessaris, com l'aire i altres inclemències, i perquè no castigui el mur que la sustenta.»

Setanta-quatre anys després que els milicians la tiessin a terra, la catedral nova de Lleida llueix de nou la seva creu, on havia estat des de l'any 1785. Sens dubte, tota una fita històrica per a Lleida.



Una enorme grua va col·locar la creu a la catedral.



La façana de la catedral ja llueix la nova creu.



L'operació d'instal·lació va comportar un treball laboriós.

tol Catedral va anunciar aleshores que aquesta restauració no es veuria culminada fins que no fos col·locada de nou la gran creu de ferro que l'havia presidit fins a l'inici de la guerra civil.

Va ser el 26 d'agost del 1936 quan la columna dels Aguiluchos va saquejar i calar foc a la catedral de Lleida, que va cremar durant tres dies. Amb l'incendi, no solament va desaparèixer la creu, que en coronava la façana, sinó també importants obres de gran valor artístic i religiós, com ara el magnífic cor de Lluís Bonifaç o el conjunt de retaules de les capelles laterals, obra de Joan Adam.

quilos de pes. Les seves dimensions són també considerables: 3,77 metres d'amplada i 8,37 metres d'alçada, dos dels quals no són visibles, ja que conformen l'ancoratge que la subjecta al mur de la catedral.

Els treballs, que s'havien iniciat a dos quarts de sis de la matinada per tal de no interrompre el pas de vehicles i vianants per l'eix comercial de Lleida, van culminar tocades les nou del matí, sense cap incidència i amb



Aquesta fotografia, d'abans del 1936, mostra l'antiga creu.

ració de la creu de la catedral.

Tots ells es van mostrar satisfets de la fita, i contemplaven joiosos la creu, col·locada damunt de l'escut del rei

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (17)

Una activitat compromesa

Al cementiri de Montjuïc, i en concret en el número 537, a l'agrupació segona de la Via de Sant Josep, on feia pocs mesos que havien enterrat el Dr. Tarrés, va aturar-se un cotxe, i una parella, que venia de signar el seu compromís matrimonial davant de l'altar d'una església de Barcelona, va dipositar el ram de la núvia, acompanyat d'unes llàgrimes sinceres d'agraïment. Es tractava d'una noia que havia participat dels exercicis espirituals que el Dr. Tarrés havia predicat durant la Setmana Santa del 1950, del 2 al 9 d'abril, a l'hospital de les Magdalenes on s'hi acollien les dones que necessitaven atenció mèdica a causa de malalties derivades de la prostitució.

El Dr. Tarrés havia estat nomenat director espiritual d'aquest hospital pocs mesos abans i, tot i ser una activitat ministerial molt delicada i compromesa, s'hi va dedicar amb «una força de voluntat tenaç i heroica pròpia de les ànimes de tremp, malgrat estar ja molt delicat de salut», com ho va testificar Maria Àngels Papiol. Parlava amb les malaltes, escoltava els seus problemes i sempre tenia per a totes una paraula encoratjadora d'ajuda i de consol. Va veure l'oportunitat de donar-los uns exercicis espirituals i ho va proposar al senyor bisbe que no ho acabava de veure clar, però ell li digué: «Senyor bisbe, també tenen una ànima que s'ha de salvar.» Va pre-



parar-los amb tota il·lusió i va creure oportú que la Setmana Santa era el millor marc per fer les meditacions.

«Justament aquella predicació va coincidir amb un estat gripal i amb una tos molt forta, fins a arribar als trenta-nou de febre. Això no obstant, feia l'esforç de predicar cada dia les plàtiques corresponents. Per a ell, allà sols hi havia interessos a guanyar, i suportava aquest treball ardu, ingrat, amb l'intent de "redimir" aquelles dones caigudes, algunes d'elles amb costums inveterats», explica el seu biògraf, el P. Romuald Diaz. També

afirma que «a qui li objectava que l'hospital de les Magdalenes, a més de ser un edifici mal deixat de fora, devia ser de molt mal tractar per dins, li repetia: "Penseu que aquelles pobres dones tenen ànima"». Per la seva banda, Maria Àngels Papiol comenta el següent: «L'últim dia va demanar per dinar amb elles. El metge director es va quedar molt estranyat, però li ho va concedir. Ell va pregar als amics que li paguessin dolços perquè aquell dia tinguessin unes postres suculentes. Jo iós i triomfant el veieren marxar dins d'un taxi rodejat de safates de dolços

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés



cap a l'hospital de les Magdalenes.»

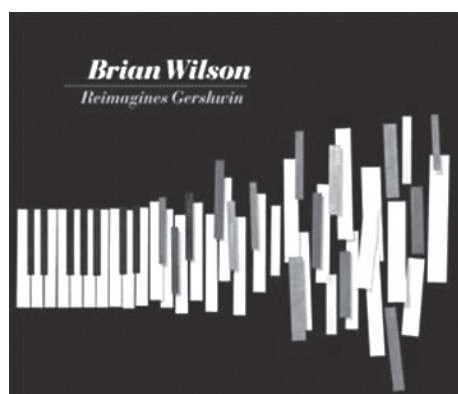
Una onomàstica emotiva

Les plàtiques, predicades amb fermesa i autenticitat, i la seva donació van colpir la majoria de les malaltes. Recordava la seva germana Francesca que «el dia de Sant Pere, la seva onomàstica, estant jo present a l'habitació del meu germà, quasi moribund, a la clínica de la Mercè, va venir un grup de les esmentades malaltes per felicitar-lo. Li van lliurar un obsequi de fruites i una d'elles va llegir una felicitació en nom de totes. El meu germà, en sentir la frase "estimat Pare" dirigida a ell, es va emocionar i va plorar. Solament va dir: "Sigueu bones", mentre encaixava la mà de la que havia llegit la felicitació».

Per poder atendre espiritualment millor aquelles dones de l'hospital, va demanar a militants cristianes dels centres de Sarrià que anessin a visitar-les i a ajudar-les. Elles de seguida van constatar l'estimació profunda que totes les acollides a l'hospital guardaven al Dr. Tarrés. Per això no ha d'estranyar que una d'elles, havent pogut reorientar la seva vida, deixés, en el seu sepulcre, el ram de núvia que tant significava per a ella i que tant explicava el fruit aconseguit pel predicador dels exercicis. Va ser una activitat compromesa que va donar el seu fruit.



ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES



★ **Brian Wilson, *Brian Wilson reimagines George Gershwin*.** Disney Pearl.

Homenatge a un clàssic

El músic nord-americà Brian Wilson, membre fundador del grup The Beach Boys, ret en el seu nou treball discogràfic un gran homenatge al cèlebre compositor George Gershwin (1898-1937). S'hi inclouen versions de clàssics de Gershwin com ara *Summertime*, *I've got rhythm* o *Someone to watch over me*. El disc s'obre i es clou amb la immortal *Rhapsody in blue*. A més, Wilson ha completat dues peces inacabades de l'autor de *Porgy and Bess*.



★ **Cesáreo Gabaráin, *Dios, hombre, mundo*.** Editorial San Pablo.

Goig i espiritualitat

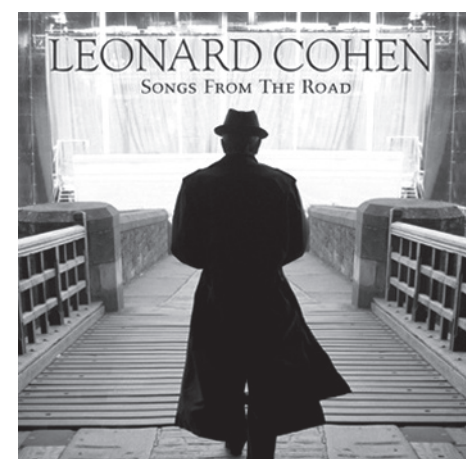
Aquest àlbum del sacerdot i compositor Cesáreo Gabaráin (1936-1991) conté les versions originals de cançons tan populars com *Hoy, Señor*, *te damos gracias* o *Demos gracias al Señor*. Presenta dotze temes, amarats d'ingenuïtat i alegria, que ens parlen de les meravelles de la creació i ens obren a la contemplació joiosa i a l'agraïment. A través de les lletres se'ns transmet que la contemplació de la creació és el camí obert cap al coneixement de Déu.



★ **Sharon Shannon, *Saints & Scoundrels*.** Daisy Label.

Eclecticisme musical

L'acordionista irlandesa Sharon Shannon presenta en aquest disc dotze composicions que oscil·len entre diversos estils musicals, com ara el country, el folk o el pop, amb alguns elements de la tradició celta i del funky. Per als set temes cantats es fa acompanyar d'artistes com Imelda May, Jerry Fish, Carol Keogh o Shane MacGowan. L'àlbum conté un fullet de vint-i-quatre pàgines en color amb les lletres de les cançons i les fotografies dels músics.

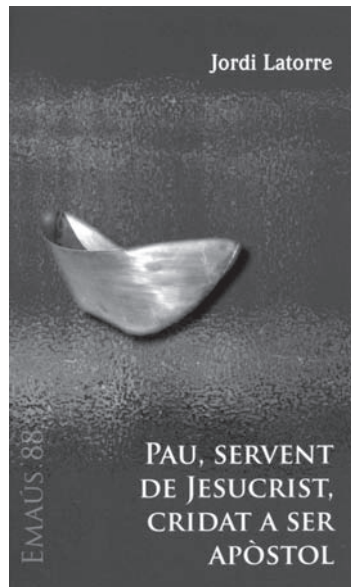


★ **Leonard Cohen, *Songs from the road*.** Sony Music.

Un mite indiscutible

Arran de la celebració del seu 40è aniversari de trajectòria musical, Leonard Cohen va iniciar l'any 2008 una gira mundial, que va aconseguir un gran èxit de crítica i públic. Una dotzena de les seves cançons més emblemàtiques (*Suzanne*, *Bird on the wire*, *That don't make it junk...*) enregistrades en aquella gira es publiquen el proper 14 de setembre, sota el títol *Songs from the road*, en tres formats diferents: DVD+CD, Blu-ray i LP de vinil.

Llibres



Un gran apòstol

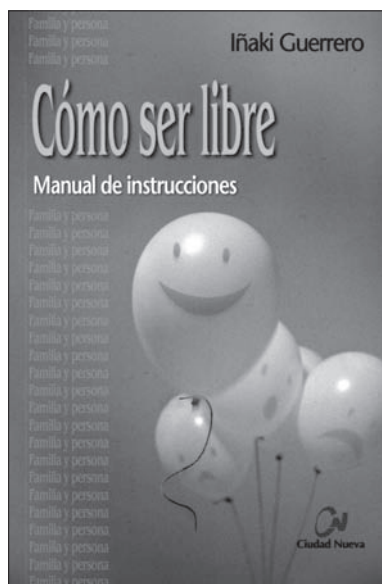
El sacerdot salesià i teòleg Jordi Latorre ens convida a descobrir, al llarg de les pàgines d'aquest llibre, la forta personalitat de sant Pau i les vicissituds apassionants de la seva vida. També podem aprofundir en el sentit de la seva important tasca missionera. «Gràcies a Pau també nosaltres som cristians, tot i que no siguem d'origen jueu. Pau va ser capaç de donar un aire universalista al cristianisme», afirma l'autor al pròleg.

Jordi Latorre, Pau, servent de Jesucrist, cridat a ser apòstol. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Emaús, 2010, 88 pàg.

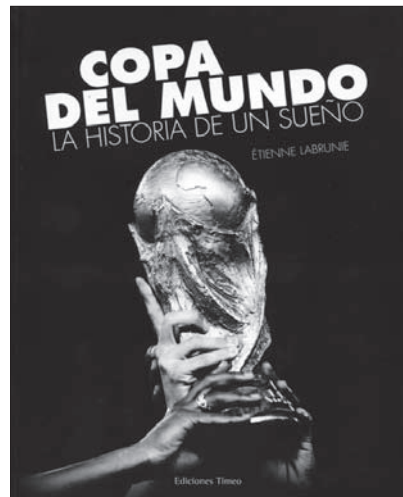
Estratègies senzilles

Ansietat, pors, tristeses... Tots tenim condicionants que ens bloquegen, ens coarten la llibertat i ens impedeixen assolir una vida més plena. Com resoldre els nostres complexos i créixer en autoestima, de manera que siguem més lliures i, per tant, més feliços? Aquest llibre del psicòleg Iñaki Guerrero ofereix estratègies senzilles per aconseguir una satisfacció més gran en la vida quotidiana, optimitzar el rendiment professional i millorar les relacions amb el proïsme.

Iñaki Guerrero, Cómo ser libre. Manual de instrucciones. Editorial Ciudad Nueva, Col·lecció Familia y Persona, 2010, 192 pàg.



Passió pel futbol



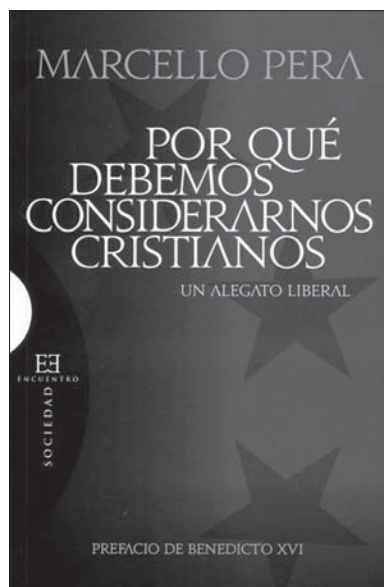
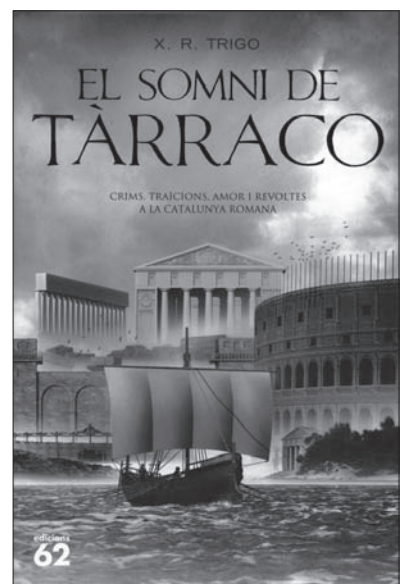
L'escriptor i periodista Étienne Labrunie es cola entre els bastidors del torneig futbolístic per excel·lència, la Copa del Món, i ens hi porta mostrant-nos les llàgrimes i les glòries i fent-nos participar d'una passió mundial. Així, rememora la salutació nazi de l'equip alemany al principi de cadascun dels seus partits el 1938 o l'única trobada de la República Federal Alemanya amb la seva germana democràtica, la RDA, el 1974.

Étienne Labrunie, Copa del Mundo. La historia de un sueño. Ediciones Tímeo, 2010, 142 pàg.

Passat romà

Any 27 aC. Mentre l'exèrcit romà lluita per aconseguir la pacificació dels pobles del nord d'Ibèria, l'emperador Octavi August s'instal·la a Tàrraco, des d'on exerceix el poder i administra tot el seu imperi. Aquesta novel·la de l'escriptor Xulio Ricardo Trigo s'endinsa en el passat esplèndid de la Catalunya romana i ens permet conèixer un període fonamental de la història del nostre país i redescobrir-ne el llegat magnífic.

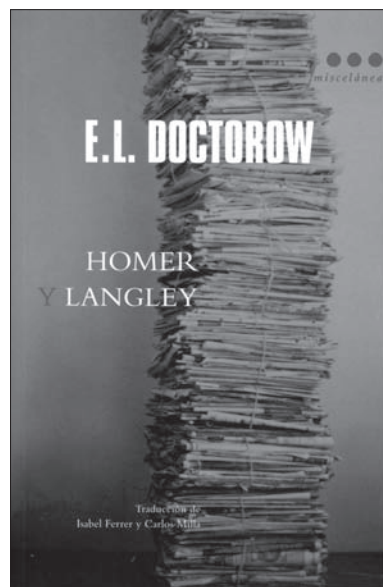
Xulio Ricardo Trigo, El somni de Tàrraco. Edicions 62, Col·lecció Èxits, 2009, 316 pàg.



Essència cristiana

El filòsof Marcello Pera, senador de la República italiana i, durant un període parlamentari, president del Senat, es pregunta en aquesta obra per què hem de considerar-nos cristians i analitza a fons les respostes. L'autor ha comptat amb un prologuista d'excepció: Benet XVI. «Pera proposa la tesi sobre l'existència d'una connexió interna entre la tradició del pensament cristià i el pensament liberal», escriu el Sant Pare.

Marcello Pera, Por qué debemos considerarnos cristianos. Ediciones Encuentro, Col·lecció Ensayos, 2010, 230 pàg.



Uns personatges singulars

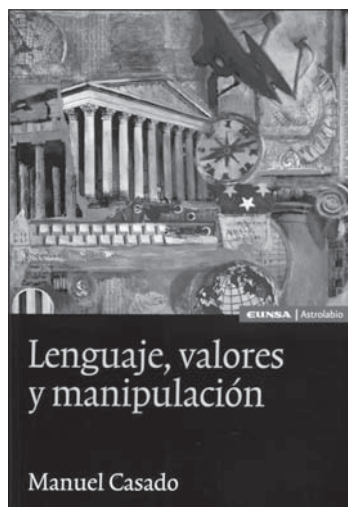
«Sóc Homer, el germà cec. No vaig perdre la vista de cop, va ser com al cinema: una fosa lenta.» Així comença la història dels germans Collyer que va comoure la Nova York de finals dels anys quaranta quan els van trobar sepultats sota tones d'escombraries a la seva mansió de la Cinquena Avinguda. Doctorow, un dels grans novel·listes actuals nord-americans, retrata els esdeveniments que van envoltar la vida d'aquests personatges singulars.

E. L. Doctorow, Homer y Langley. Editorial Miscelánea, 2010, 206 pàg.

El valor de la comunicació

En l'ésser humà es dona una unitat entre allò natural i allò cultural. I l'àmbit humà en el qual aquella complexa unitat s'expressa de manera més rica i apreciable és en el del llenguatge. En aquestes pàgines es recullen diferents textos —alguns de publicats, altres d'inèdits— que tenen com a comú denominador posar en relleu la importància de les competències lingüístiques, tant per expressar-se com per interpretar adequadament el que han dit altres.

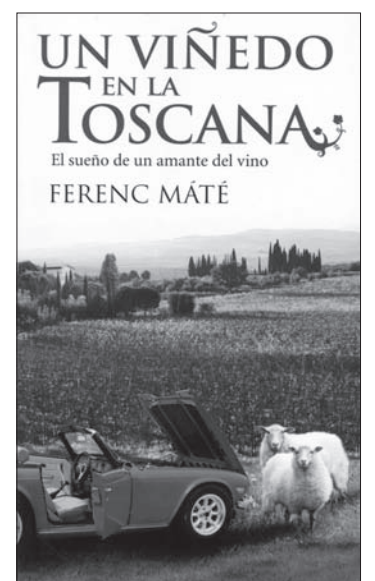
Manuel Casado, Lenguaje, valores y manipulación. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Astrolabio, 2010, 176 pàg.



Lluitar per un somni

Qui no s'ha imaginat mai una vida idíl·lica a la Toscana, assaborint un bon vi, gaudint del millor menjar i de l'amistat veïnal? Dos novaiorquesos somiadors, Ferenc i Candace Máté, escriptor i pintora, sembla que ho han aconseguit. Però el veritable somni de Ferenc és crear el seu propi vi. Junts aprendran que per aconseguir-ho cal perseverança, bon gust i, sobretot, capacitat de riure's d'un mateix.

Ferenc Máté, Un viñedo en la Toscana. Editorial Seix Barral, 2009, 310 pàg.

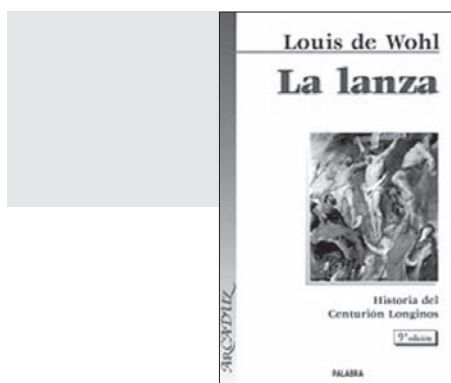


Crítica literària

L'encís de les biografies novel·lades

Si em permeteu la llicència avui us parlaré de llibres, en plural, però tots d'un mateix autor i en fer-ho he de recórrer a la memòria de lectures fetes fa anys però de les quals encara recordo les bones estones que em van regalar. Llàstima que no ha estat editat mai en català, malgrat que compta amb més de cent edicions repartides entre les seves 14 obres en la col·lecció Arcaduz d'Ediciones Palabra.

Parlem de Louis de Wohl, que va deixar escrits aquests títols que ara enumeraré i que corresponen a personatges concrets en tractar-se de biografies novel·lades. Preneu-ne nota: *La luz apacible* (sant Tomàs d'Aquino), *La lanza* (centurió Longinos), *El árbol viviente* (santa Elena), *El mendigo alegre* (sant Francesc d'Assís), *Ciudadela de Dios* (sant Benet), *Corazón inquieto* (sant Agustí), *Fundada sobre roca* (història breu de l'Església), *Al asalto del cielo* (santa Catalina de Siena), *El hilo de oro* (sant Ignasi de Loyola), *El mensajero del rey* (sant Pau), *David de Jerusalén*, *El último cruzado* (Joan d'Àustria), *Atila, el azote de Dios*, *La*



chica soldado (Joana d'Arc).

Són llibres de lectura fàcil, entretinguda i que només pretenen donar a conèixer grans personatges posant-hi, això sí, la «salsa» habitual de l'autor de novel·les per fer menys feixuga la lectura. Certament s'ha dit que la novel·la històrica no és la millor manera de conèixer la història, però us diré que llegint aquests llibres us vindran ganes de conèixer millor els biografats i, de molts d'ells, trobareu més informació de caire històric.

De l'autor, berlinès de principis



del segle XX, us puc dir que abans de Hitler ja tenia publicades una trentena de novel·les i que precisament en veure com exalçaven el fatídic personatge del *führer* que dissortadament va influir en milions de persones, ell va decidir promoure models atractius i plens de valors per la gent del seu temps. És aquí on comença la seva brillant producció sobre cristians de personalitat poderosa i immersos en les lluites de la seva època.

Com a anècdota heu de saber que Pius XII li va encarregar l'obra sobre

sant Tomàs, *La luz apacible*, de la qual se n'han fet 16 edicions en aquesta col·lecció Arcaduz.

Certament, l'habilitat de Louis de Wohl és posar al fons del dibuix el rerefons de llocs i moments de cada història, sense trair les vivències pròpies i comprovades del personatge. És com posar música a una obra per fer-nos viure millor el què i el com del biografat i això s'agraeix i posa el coneixement d'aquestes grans persones a l'abast de tota mena de lectors. D'això, en diem divulgació.

Hi acostuma a posar com a afegitó una cronologia de l'època de cada personatge, ben convenient per situar-nos encara millor en l'obra.

Us ben asseguro que a mi de jove em va atrapar i em consta, per lectors que han començat llegint algun dels seus llibres, que no només no l'han pogut deixar, sinó que han seguit sent seguidors de l'obra de Louis de Wohl.

Que us ho passeu bé llegint i aprofiteu-ho per conèixer millor aquests exemples de vida.

Pere Fàbregues
Llibreter



Crítica cinematogràfica

Origen. Psicologia 5, metafísica 1

ORIGEN

DIRECTOR: Christopher Nolan.

INTÈRPRETS: Leonardo DiCaprio i Ellen Page.

CIÈNCIA-FICCIÓ. 150 minuts. EUA-Gran Bretanya, 2010.

Christopher Nolan a *Origen* ha fet una pel·lícula important, amb una narració complexa, però en la qual l'espectador hi arriba a entrar per inquietar-se i fins i tot pensar entre ensurts. Híbrid de ciència-ficció, pel·lícula d'atracadors, *thriller* trepidant i melodrama resulta suggeridora per les qüestions que planteja i insuficient per la profunditat de les respostes. Com si buscant una sortida al laberint dels seus nivells espaials, temporals i mentals arribéssim a la conclusió de com n'és, d'incerta, d'insegura i sense sentit, la realitat en què vivim. Com una baldufa que no sabem si s'aturarà o continuarà girant.

Un dels llocs comuns de la literatura i el cinema per plantejar qüestions metafísiques ha estat la ciència-ficció. *2001: una odissea de l'espai* (1968), de Stanley Kubrick, *Solaris* (1972), d'Andrei Tarkovski, *Blade Runner* (1982), de Ridley Scott en són tres testimonis. Amb tot, *Origen* és una filla del seu temps i es decanta més pel tractament psicològic que pel metafísic. Probablement, el ritme vertiginós de l'acció d'un muntatge complex ha oblidat un



mínim de contemplació que permetés pensar sobre el sentit. Segurament la suma d'artificis visualment fascinants ha deixat com a víctima la veritat que queda amagada per la màgia de l'aparença. En temps de la mera psicologia ja no hi ha lloc per a la metafísica.

La trama ens presenta Dom Cobb (madur definitivament DiCaprio), un extractor que aconsegueix mitjançant una tècnica especial entrar al món dels somnis per robar-hi secrets importants de les seves víctimes, habitualment magnats d'alt nivell. Perseguit per la llei s'enfronta a la possibilitat de reinserir-se per tornar amb els seus

fills després de la mort de la seva dona Mal (suggeridora Marion Cotillard). Per a això ha d'aconseguir un objectiu especialment difícil i radicalment immoral: aconseguir implantar una idea que és viscuda pel subjecte com a pròpia. A la part contractant, el ric i ambiciós Saito (Ken Watanabe), pel costat de la víctima, Robert Fischer Jr. (Cillian Murphy) hereu de l'imperi econòmic del seu pare (Pete Postlethwaite) que és a punt de morir. L'objectiu: implantar-li la idea que ha de destruir el negoci de l'energia que ha d'heretar. Per aconseguir-ho un equip de trucs bona gent: el tècnic (Joseph Gordon-Levitt), el falsificador Eames (Tom Hardy), el químic de les pocions (Dileep Rao) a més la jove i avantatjada estudiant d'arquitectura Ariana (prometedora Ellen Page). La lluita es lliura a tres nivells de somni dins del somni a més d'un parell d'annexos. Aquest assumpte és l'eix de la narració. El que és dolent són les projeccions violentes que a l'inconscient actuen com a defensores dels secrets. Entre els pitjors, les projeccions més profundes de l'afeció a les persones estimades, capaces de qualsevol traïció.

El personatge d'Ariana es converteix en el nostre guia per aquests mons intricats dels somnis perquè no perdem el fil. Com si fos una ajuda per afrontar l'advertència de Freud «qualsevol que despert es comporti com ho faria en somnis el prenem per boig». En el camí de *Matrix* ens presenta la línia borrosa

entre percepció i realitat, apuntant a *Olvidate de mí* ens parla del món complex del subconscient i les seves projeccions, i recordant-nos *Més enllà dels somnis* ens obre a amors impossibles més enllà de la mort, fins i tot l'al·lusió a la mítica persecució de *Només per als teus ulls* ens presenta els paisatges hivernals i les persecucions entre la neu, malgrat que aquesta vegada sense James Bond. Altres temes com els riscos de manipulació de la consciència, el procés del dol o els enganys que procedeixen de l'inconscient també entren en joc en l'argument.

Amb tot, hi ha una incapacitat per arribar a les qüestions de fons que tenen a veure amb la unitat metafísica del que és real. El somni i la ment condueixen, en definitiva, a la vella i sempre nova qüestió de l'ànima. I si l'ànima forma part de l'entranya del que és real no és només una subjectivitat psíquica sinó que és configuradora de la mateixa realitat. La realitat té, doncs, una empremta personal com a criatura, per això afirmem que l'ésser humà és una realitat personal. Més que inquietant la relació entre realitat i ment apunta al que és personal com a transcendent. Quan s'apunta al Misteri a més d'inquietar es descobreix sentit i veritat. Tot i que per mostrar aquest punt probablement cal una altra mena de llenguatge, una altra forma de representació. Cosa que ens avisa que la proposta d'*Inception* (títol en anglès) no està tan al principi i no deixa de ser poc original en el sentit d'anar al fons primer.

Peio Sánchez

Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona





Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Comença la davallada de l'era del petroli?

Després del lamentable accident del golf de Mèxic de tantes conseqüències funestes per a l'ecologia i per als pescadors de la zona, s'ha plantejat, naturalment, l'interrogant de la continuació de fer exploracions en condicions extremes de profunditat, i també de fer-ne a altres llocs de risc com seria l'Àrtic. Deixant a part el que ha passat tristament a la zona dita, cal recordar que les reserves de petroli existents no són pas inesgotables i que les perforacions ja fetes a grans enfonsaments potser han arribat al límit («si se sumessin les longituds totals de les perforacions petrolíferes que es fan cada any al planeta, s'obtidria una xifra equivalent a deu vegades el diàmetre de la Terra», diu el professor Mariano Marzo). Per això s'ha plantejat si ja s'acosta el *peak oil* (cim del petroli), punt en què començarà a baixar la producció i el consum. Ja sabem que el president Obama ha optat per recomanar energies renovables, i creiem amb raó. I és que, a més, si s'acaba el consum del petroli també s'acabarà un dels factors més conta-



Plataforma petroliera al mar Groc, a la Xina.

minants del planeta. També cal dir que si es donés carta blanca a explotacions com la que s'ha previst al Canadà que consistiria a treure'l del quitrà que conté una sorra bituminosa de l'oest del país, escal-

fant el subsòl per fer que flueixi líquid, els danys mediambientals serien enormes. Pel que fa als jaciments de l'Àrtic, que segons sembla contindria un 30% de les reserves mundials, presenten dificultats que si bé són fàcils de resoldre, és a costa d'un pressupost altíssim. El president Obama ja ha paralitzat el projecte, que estava en marxa, d'explotació amb plataformes mar endins.

Potser caldria dir que la recerca del petroli ha arribat al límit de les possibilitats tecnològiques d'aconseguir-ne més. Ens hem d'accontentar amb el que es continua obtenint dels jaciments que s'exploten actualment i que tenen una vida que no va més enllà d'uns 40 anys. La nostra opinió, que creiem que els nostres lectors compartiran, és que els tècnics es decantin ara cap a les energies renovables, principalment la solar i l'eòlica.

No voler que el nostre habitatge terrenal continuï contaminant-se amb la combustió dels derivats del petroli que tants perjudicis ocasiona a la salut dels humans.

La intimitat de la matèria

55. Es poden unificar partícules i forces físiques?

La tendència a fer unificacions és pròpia de la física. Més encara, al llarg de la història es pot veure com el progrés d'aquesta ciència s'ha realitzat al compàs de les unificacions que s'obtenien. I les unificacions eren cercades en virtut del principi de la simplicitat (que ve a dir que la complexitat del món s'ha de poder expressar amb formulacions senzilles). No cal dir que també ara els físics tenen com a meta l'obtenció de més unificacions de cara a expressar amb una fórmula la realitat total del cosmos. Les teories que exposarem als pròxims capítols no pretenen altra cosa.

Unificacions que s'han fet i han fet avançar la ciència

L'afirmació que acabem de fer es demostra simplement repassant la història. Creiem que el lector agrairà que ho fem. Ens fixarem només en els casos clars que van ser clau per fer un pas endavant important en la comprensió de tot l'univers.

El principi d'inèrcia de Galileu. Afirmar que són indistingibles per al seu comportament físic un cos en repòs i un que tingui un moviment uniforme (rectilini i sense variar de velocitat). Això identifica repòs i moviment uniforme per a les lleis físiques.

El sistema copernicà unifica els moviments de tots els planetes: el moviment de la Terra al voltant del Sol és com el dels altres. No hi ha diferència. Aquesta identificació va donar tota una nova visió de l'astronomia, molt més ajustada a la realitat com sabem. I l'acceptació de

la teoria de Copèrnic va portar Kepler a l'obtenció de les seves tres lleis que unificaven la manera de comportar-se de tots els planetes: òrbites el·líptiques, llei de les àrees i relació entre distància i període de revolució.

La llei de la gravitació universal de Newton unifica la força que ens manté units a la Terra amb la qual regula el curs de tots els astres: planetes i satèl·lits. Els quatre satèl·lits de Júpiter es veu com també l'obeeixen. Les tres lleis de Kepler són una simple conseqüència d'aquesta nova llei, que també unifica planetes i cometes.

La unificació d'electricitat i magnetisme que aconseguí James Clerk Maxwell amb les seves equacions va ser importantíssima per a tots els avenços físics i cosmològics que es feren després. I la mateixa definició de *camp* (o *field*) introduïda per Faraday va ser, de fet, també una expressió unificada de com exerceixen la seva acció les quatre forces de la natura.

L'espectroscòpia va portar a la unificació de la matèria dels astres amb la matèria que hi ha al nostre planeta. L'«èter» d'Aristòtil va quedar bandejat.

Ara bé, una de les més transcendents unificacions és la que realitzà Einstein: «Els efectes de la gravitació són indistingibles dels de la gravetat», digué en la teoria de la relativitat generalitzada. A més tots els moviments són equivalents si s'hi incorporen els efectes de la gravetat, i la geometria de l'espai-temps s'identifica amb el camp gravitatori; aquí hi ha una triple unificació: moviment, gravetat i geometria de l'espai-temps.

De vegades, però, l'afany d'unificar ha portat a conseqüències falses. Si les prediccions de la unificació no es compleixen la unificació és equivocada. En aquests casos es veu com els investigadors de la física han comès error a causa sempre d'aquest afany unificador que porten dintre. Per exemple, quan identificaren la calor amb el que vol dir *element*: va fer introduir el flogist com un element químic més, fins que va ser exclòs per Lavoisier (veure cap. 7). També va ser una unificació errada la del so i la llum: els dos fenòmens són ones longitudinals deia Huygens, i ara sabem que les ones de la llum són transversals.

També va ser equivocada la forma com Theodor Kaluza va voler unificar gravetat i electromagnetisme afegint-hi una cinquena dimensió. Cosa que Oscar Klein va redescobrir i desenvolupar. De moment la teoria Kaluza-Klein va resultar atractiva per a alguns físics, però no podia fer prediccions i tenia algunes incongruències que no cal que expliquem. A més l'electromagnetisme té més semblances amb les forces nuclears dèbil i forta, com ja hem vist, que no pas amb la gravitatòria. Per això és en la cromodinàmica quàntica que s'ha aconseguit una unificació força acceptable d'aquestes tres forces, a part de la de la gravetat.

Podrà haver-hi una formulació que unifiqui més?

És l'objectiu que pretenen la gran majoria dels físics actuals que es dediquen a la investigació. Einstein ja pretenia construir una teoria de camps

unificada, prescindint de la teoria quàntica. Però va morir sense haver-ho aconseguit. Ara es repeteix la història de Kaluza i Klein buscant la manera d'unificar la física afegint dimensions. La major part dels físics, a partir dels anys setanta, van renunciar a trobar la relació de la gravetat amb les altres forces i, com hem dit, aconseguiren unificar electromagnetisme amb les forces nuclears dins de la cromodinàmica quàntica. Es va crear la teoria *gauge* que definia què tenen en comú les forces nuclears amb l'electromagnetisme i acabaren construint la unificació que ja hem explicat als capítols anteriors.

Després d'identificar aquelles tres forces veiem que queden dues entitats corpusculars aparentment molt diferents: fermions (d'espín fraccionari) i bosons (d'espín enter), o sigui partícules i forces. L'objectiu que es planteja era trobar una *supersimetria* que pogués substituir un fermió per un bosó sense que variés la probabilitat dels possibles resultats. Semblava impossible; però uns físics russos ho intentaren. El 1971 Evgeny Likhtman i Yuri Golfand, i el 1972 Vladimir Akulov i Dmitri Volkov. Poc després, el 1973, Julius Wess i Bruno Zumino, del CERN, idearen una teoria semblant. El fotó era unificat amb una partícula semblant al neutrino, i l'electró amb un *selectró* (abreujament de *superelectró*). En els grans acceleradors haurien d'aparèixer aquestes noves partícules amb relativa facilitat si és que de veritat existeixen. I sempre que s'ha inaugurat un nou accelerador en els últims trenta anys s'ha posat com a objectiu detectar-les en el cas que existeixin. Fins ara no se n'ha trobat cap. I la teoria de la supersimetria ha estat ja pràcticament deixada al marge.

Hi ha una altra teoria més potent que encara ara s'està treballant per fer-la completa. És la teoria de cordes que ens ocuparà els pròxims capítols.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

MN. JOAN VALLICROSA FA MÉS DE 50 ANYS QUE
ÉS RECTOR DE LLERONA«En un poble el rector pot ser més
proper als fidels»

Eduard Brufau

Mesos enrere Mn. Joan Vallicrosa va fer 50 anys com a rector de Llerona. Al llarg d'aquest temps Mn. Vallicrosa ha pogut observar no només com canviava aquest poble del Vallès, sinó també la societat en general i l'Església. Com a cofundador del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona també analitza els riscos i abusos al voltant de la celebració de l'eucaristia.

Quin balanç fa d'aquests 50
anys com a rector de Llerona?

El balanç és força bo i positiu. Ser rector durant 50 anys en un entorn tradicionalment agrícola demana adaptar-se a certes condicions, encara que en el meu cas jo ja vaig néixer al món rural.

D'aquests 50 anys puc concloure que un capellà d'un poble ha de saber fer una mica de tot i estar disposat a portar diverses parròquies alhora. La relació amb els fidels i amb la resta de veïns en aquest context és molt estreta i, per tant, com que tothom es coneix, hi ha més franquesa i menys barreres a l'hora de relacionar-se amb la gent. Arribes a conèixer més bé les persones, i això és un avantatge.

Com ha canviat Llerona durant
tot aquest temps?

Els canvis han estat enormes i la població s'ha transformat molt. Quan hi vaig arribar era un poble eminentment rural, mentre que ara és una població de serveis i de segona residència, on s'ha construït moltíssim i on ha vingut a viure molta població nova. Cal dir que, com a tants altres llocs, l'assistència a missa ha baixat.

Quan hi vaig arribar vaig intentar que hi hagués unitat, que no hi hagués ni dues ni tres Llerones. I també em vaig proposar que abans que una comunitat creient hi hagués un poble unit.

Quins canvis ha vist en l'Església
en general des de llavors?

D'una banda hi ha hagut una modernització necessària i una adaptació a la societat contemporània. I avui el que valoro molt positivament de la jerarquia actual, sobretot a Catalunya, és que hi ha facilitat de dir el que penses.

Ara bé, també crec que pel camí s'han perdut certes coses importants. Per exemple, sovint a les nostres celebracions els falta vida. A vegades ens limitem massa a complir el que està escrit i prou, potser hem caigut en un visió massa jurídica, i ens oblidem de l'esperit que ha d'alimentar la cerimònia, que és un aspecte fonamental. Això fa que les cerimònies siguin ensopides, i personalment trobo que els capellans a vegades aconseguim que la gent s'avorreixi. La sort és que la gent és molt pacient!

D'altra banda trobo que en general a l'Església un dels canvis més negatius que hi ha hagut els darrers anys és que s'ha instal·lat el pessimisme. Ens falta l'alegria cristiana! Segurament tots plegats en som responsables. També hi ha certa por i inseguretat que ens paralitza. I quan això passa... l'Esperit Sant ha de fer hores extres

per nosaltres!

Així doncs, és una qüestió de
fer més atractives les eucaristies?

Si es vol fer més atractiva l'eucaristia és cert que s'hi poden fer petites aportacions, o es pot escurçar o allargar, perquè els cànons així ho permeten. Però no n'hi ha prou amb això, i els canvis no serveixen de gaire si no es renova el tema de fons: la vivència de la fe. D'altra banda cal anar amb compte amb certes alteracions: es pot trencar el hieratisme si convé —amb les primeres comunions o amb celebracions amb molts nens, per exemple—, però no es pot trencar amb l'esquema ni el contingut de la celebració.

Finalment encara ens hauríem de fixar en el llenguatge amb què ens adreçem als fidels. A vegades no és intel·ligible, perquè no s'adapta del tot a la mentalitat actual. Els sacerdots, doncs, hem de saber traduir bé les coses.

L'amoïna la disminució de vo-
cacions?

La veritat és que ho veig amb un cert neguit. Sens dubte l'evolució de la societat hi ha tingut molt a veure. Abans es resava a totes les cases. Avui, en canvi, hi ha molt poques cases que ho facin. De tota manera tinc confiança en l'Esperit Sant i en la tasca que puguem fer tots plegats.

Com veu el present i el futur
d'aquesta societat?

Crec que hi ha un excés de partitocràcia, els partits prenen massa protagonisme i generen debats que afecten negativament la societat. Pius XII deia que la professió política és molt noble i necessària, i tenia tota la raó. Però jo hi afegiria que la desgràcia és que els polítics no sempre són nobles...

També som una societat paradoxal, perquè científicament i tecnològicament hem avançat molt, però fallem en coses elementals. Jo diria que ens trobem en un impàs, i que en sortirà una societat nova.

Pensant-ho millor



Valentí Miserachs
President del
Pontifici Institut de
Música Sacra

Puccini
«anticlerical»?

Sembla que s'ha representat al Festival de Peralada l'òpera *Tosca*, de Giacomo Puccini, i que la seva posada en escena ha volgut subratllar l'esperit «anticlerical» del seu autor. Bona pensada! Ja en vaig veure una edició a la televisió (tal vegada sigui la mateixa) en què el cap de la policia, baró Scarpia, anava disfressat de capellà; així la seva dolenteria i els seus recargolaments passionals resultaven encara més morbosos. Segur que Puccini era ben conscient del fet que la barreja de l'element sacre i de la luxúria constitueix una mescla explosiva; en treu un gran partit al final del primer acte quan, als acords del *Te Deum*, Scarpia només pensa quan tindrà *Tosca* als seus braços. Però ben segur que ni V. Sardou ni G. Puccini no haurien somniat mai, i menys encara aprovat, que Scarpia anés disfressat de capellà. *Tosca* ja té la seva dosi d'anticlericalisme en tractar un episodi (novel·lesc, d'altra banda) dels temps de l'enfrontament del poder temporal del Papat amb l'ocupació napoleònica, i que consti que els romans van fer gran festa al retorn de Pius VII. Però carregar les tintes de manera tan exorbitada no pot amagar una clara intenció de desprestigiar l'Església. Ja se sap que «d'arbre caigut, tothom en fa llenya». Els de sempre voldrien que aquest arbre caigués definitivament; ja sabem que aquest arbre pot patir epidèmies, però que no caurà mai. El que no voldríem és ser còmplices d'aquests atacs, per exemple amb el silenci. Aquesta tergiversació és no sols un fals literari i històric, sinó la denigració personal d'un músic que, malgrat pagar tribut a l'esperit del seu temps i haver practicat una moral molt dubtosa, era en el fons un home bo i un cristià. Fill d'una família de mestres de capella de la catedral de Lucca, de jove ell mateix fou organista. Tenia un capellà, gran amic i admirador, Don Panichelli, que, tot anant amb ell a veure *Tosca* al Costanzi de Roma, va ser asprament renyat per Puccini perquè s'havia vestit de paisà: «No m'agrada que t'hagis disfressat, i que no tinguis el coratge de les teves idees», li va dir. Puccini adorava la santa dona de la seva mare, i estimava tendrament una seva germana monja, l'anava a visitar sovint i feia importants donacions al convent. I, quan va escriure *Suor Angelica*, plena d'accentos religiosos, les primeres que van sentir l'òpera, tocada al piano i cantada per Puccini mateix, foren les monges del «seu» convent, que es desferen en una mar de llàgrimes... Puccini va morir a Brussel·les l'any 1924, víctima d'un càncer a la gola, amb tots els sacraments i auxilis espirituals. Puccini anticlerical? Senyors, anem amb compte, perquè ja sabem que s'atrapa més aviat un mentider que un coix.

Rauxa

Raimon Panikkar

Amb la mort de Raimon Panikkar desapareix un dels intel·lectuals i teòlegs més importants que Catalunya ha donat mai al món. Certament, no podem amagar que ha estat una persona amb una trajectòria vital molt singular, a voltes fins i tot controvertida, i que sovint ha entrat en contradicció amb la jerarquia eclesial per la seva visió particular del cristianisme. Ara bé, el que no pot negar ningú és l'excepcional talla intel·lectual de Raimon Panikkar i l'aportació que ha fet al llarg de la seva vida a l'estudi i la comprensió

del fet religiós en totes les seves expressions. A diferència de molts altres suposats intel·lectuals, Panikkar no va perdre mai el temps en qüestions contingents, banals o de moda, sinó que es va centrar en la realitat essencial i immutable: l'home com a ésser religiós. Pels seus estudis sobre les diferents tradicions, el diàleg interreligiós o l'anàlisi del món contemporani, els escrits de Raimon Panikkar s'han convertit en una obra de referència indiscutible. Deixa un llegat excepcionalment ric que la intel·lectualitat cristiana no pot ignorar.

Eduard
Brufau